

ကောင်း

သူတိအလွမ်း

ကျွန်တော်တိအလှ

ငွေပွင့် တအုပ်စိုက်

အမှတ် 77-D၊ ဓမ္မပါလလမ်း၊
ပဟန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ဖုန်း - ၉၄၃၀၃၆၈

ဒိုတာဝန်ဆရာတိုးပါး

ပြည်ထောင်စုပြိုကွဲများ	ဒီဇင်ဘာ
တိုင်းရှိုးသုတေသန်းလုံးညီညွတ်ယူ ပြိုကွဲများ	ဒီဇင်ဘာ
အဆုံးအခြား အသာ တည်တံ့ခိုင်ပြုများ	ဒီဇင်ဘာ

ပြည်သူသာ အသာထား

- ပြည်ထောက်ဒါးပုသိနိုး အဆိုးပြင်ဝါဒများအား အနိုင်ကြား
- နိုင်တော် တည်ပြုမှုအေးသုတေသန်းရေးနှင့် နိုင်တော်တို့တော်ရေးကို နောက်ယူက်ဖျက်ဆီးသူ များအား အနိုင်ကြား
- နိုင်တော်၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်ယူက်ဖက် နောက်ယူက်သာ ပြည်ပနိုင်များအား အနိုင်ကြား
- ပြည်တွင်းပြည်ဝါဒ အဖျက်သမားများအား ဘုရားရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ဆောင်ရွက်းကြား

နိုင်တော်ရေးဦးတည် မျှက်(၄)ရပ်

- နိုင်တော် တည်ပြုမှုရေး၊ ရပ်ကွာအေးသုတေသန်းနှင့် တရာ့အုပ်စု နှီးနှီးရေး
- အဖိုးသုတေသနပြန်လည် ဝည်းလုံးညီညွတ်ယူများ
- နိုင်မာသည့်ပွဲ့ဝည်းပုံ အဖြစ်ဥပဒေသာစ် ပြစ်ပေါ်လာရန်
- ပြစ်ပေါ်လာသည့် ပွဲ့ဝည်းပုံအဖြစ် ဥပဒေသာစ်နှင့်အညီ ဆတ်ပို့ဖြိုးတိုးတက်သာ နိုင်တော်သာစ်တွဲရပ် တည်ဆောက်ရေး

နီးပှားရေးဦးတည် မျှက်(၄)ရပ်

- နိုင်မြို့ရေးကိုသာမြောက်ပေါ်၍ အခြေခံးပွဲ့ဝည်းကွာအားကိုလည်း ဘက်စုံပြု့ဖြိုးတိုးတက် အောင် တည်ဆောက်ရေး
- ဧရားကွက်အေးပွဲ့ဝည်းစုံပြု့ပြင်းစွာ ပြစ်ပေါ်လာရန်
- ပြည်တွင်းပြည်ယူ အတော်ယဉ်းယရှင်းအီးများ ဂိတ်ဆော်၍ နီးပှားရေးပို့ဖြိုးတိုးတက် အောင် တည်ဆောက်ရေး
- နိုင်တော် နီးပှားရေးတွဲရပ်လုံးကို ပန်စီးနိုင်မှုပွဲ့အားသည် နိုင်တော်နှင့်တိုင်းရှင်းသုတေသန ပြည်သူတို့၏ လက်ဝယ်တွင် ရှိရေး

လူမှုရေးဦးတည် မျှက်(၄)ရပ်

- တော်မြို့သုတေသနလုံး၏ ဂိတ်ဆော်နှင့် အကျင့်စာရိတ္ထုပြု့စွာ့များရေး
- အဖိုးရုတ်၊ စာတိဂုတ်ပြု့စွာ့များရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမျှအနှစ်များ၊ အဖိုးသုတေသန လက္ခဏာများ ပပေါ်က်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး
- မျိုးချုပ်ဂိတ်ဆော် ရှင်သန်ထက်ပြုက်ရေး
- တော်မြို့သုတေသနလုံး ကျွန်းမာကြုံနိုင်မှုရေးနှင့် ပညာရည်ပြု့စွာ့များရေး

သုတေသနမှူး
ကျန်တော်တုအလွယ်

အစားအသေ

ပုန်ပုဂ္ဂတမ်း

၁၂၂၃၄၆၉၂၇၅၀၈၀၈

၇၇၂/၂၀၀၄(၁)

မြန်မာနိုင်ငြချက်အမှတ်

၁၁၅/၂၀၀၄(၁၀)

ဝါယဉ်ဆောင်

အောင်းဆာတင်(မြို့-၀၃၇၃၇၇)၊ စွန်ပွင့်တော်
အမှတ်-၇၇/(D) ဓမ္မပါလလမ်း၊ စဟန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

အကျင်းနှင့်မြန်မာမှုံးပုန်

ဦးဆင်းလွင်(ရွှေယာအော်စက်)

အမှတ်(၃၁)၊ ဦးအော်လမ်းတိုး၊ ပွန့်တောင်။

အကျင်းနှင့်

တိုးနှင့်ညီများ

ရွှေကြော်များဒီဇိုင်း

တိုးများ

တွေ့ဖြတ်တောင်

နှင့်နှင့်(စွန်ပွင့်)

အာသာရ်မျှော်

နိုင်းကြော်(နိုင်းကြော်ကျော်)

မှုပ်ငါး

၅၀၀ (အထူးတို့ဘာလ၊ ၂၀၀၄)

တာနိုင်း

၁၀၀၀ ကျပ်

မြန်မာ့

နှိုင်းကြော်

အမှတ် ၇၇/၂၀၀၄ ဓမ္မပါလလမ်း၊ စဟန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။ စန်း-၅၄၃၀၃၆

တရေးသူ၏ ကိယ်ရေးအကျဉ်း

- ၁၉၂၇ ♦ ၁၉၂၇ •ပြီလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် တောင်တွင်းကြီးမြို့၊
တောင်ပြင်ရပ်၌ သစ်ညီစောင်နှင့် အော်ချွဲကြင်တို့၏ သား
သမီးသုံးယောက်အနေက် အကြီးဆုံး ဖြစ်သည်။
- ၁၉၃၂ ♦ မူလတန်းကို တောင်ပြင်ရပ်၌ ဆရာတိုးသာဒ္ဓန်းစံ၏ကျောင်း
တွင် စာစသင်သည်။ ဝတ္ထုတန်း၊ အောင်ပြီးနောက်
တောင်တွင်းကြီးမြို့၊ မိုးထိ ပြန်မာစာအထက်တန်းကျောင်း၌
အလယ်တန်းပညာ သင်သည်။
- ၁၉၃၀ ♦ သပိတ်နှင့်ကြုံသည်။ မိမင်ကွယ်လွန်သည်။
- ၁၉၄၁ ♦ ရှင်သာမဏေဝတ်သည်။ သာမဏေဘဝန်း ပညာသင်စဉ်
ခုတိယက္ခာစံဖြစ်၍ သာမဏေမှတွက်သည်။
- ၁၉၄၇ ♦ ပြည်သူ့ရဲော်တပ်ဖွဲ့သို့ ဝင်ခဲ့သည်။ ထိုရှယ်လစ်ပါတီတွင်
သင်တန်းများတက်၍ စရိတ်စည်းရုံးရေးမှူးအဖြစ် တာဝန်ယူ
ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။
- ၁၉၄၉ ♦ ရောင်စုသူပုန် ပေါ်ပေါက်လာ၍ ရဲော်ဖြူ၏စမ်းဆီးခြင်း
ခံရပြီး မကျွေးဆောင်၊ တောင်တွင်းကြီးဆောင်၊ ပြည်ဆောင်၊
သရက်ဆောင်တွင် ဖော်ရသည်။
- ၁၉၅၂ ♦ တဗ္ဗာသို့လိုင်တန်း အောင်မြှင့်ခဲ့သည်။
- ၁၉၅၃ ♦ အောက်တို့ဘာလတွင် မိုးထိ အ.လ.ကျိုး အလယ်တန်းပြီးဆရာ
အဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့သည်။
- ၁၉၅၆ ♦ အလုပ်မှတွက်၍ မကျွေးကောလီပို့ ဥပစာဝိစွာတန်း
စတင်တက်သည်။

၁၉၅၀ နဲ့ ရှင်ကုန်တွေ့သိလ် တက်နဲ့သည်။ ၁၂ ၂၄ တွင် အောက်တော်
ကြိုင်နှင့် အီမီထောင်ပြုနဲ့သည်။

၁၉၆၀ နဲ့ ဝိစ္စဘဏ်းအောင်သည်။

၁၉၆၁ နဲ့ မဟာဝိစ္စ၊ အရည်အချင်းများ၊ သင်တန်း၊ ဝင်စွဲနှင့်အောင်
အောင်ပြင်နဲ့သည်။

၁၉၆၂ နဲ့ ရှင်ကုန်တွေ့သိလ်၏ နည်းပြုမြတ်သည်။

၁၉၆၃ နဲ့ ဖော်လမြိုင် ဒီဂရိကာလိပ်သို့၊ ပြောင်းလွှာရသည်။

၁၉၆၅ နဲ့ ပြင်ဥုံးလွင် စစ်တွေ့သိလ် ပြန်မာစားရှာတွင် လက်ထောက်
ကထိကအဖြစ် ထမ်းဝယ်ဆောင်နဲ့သည်။

၁၉၇၀ နဲ့ ရှင်ကုန်တွေ့သိလ် ပြန်ပြောင်းသည်။ မဟာဝိစ္စဘဏ်း၊ ထာစ်
ရောက် သင်ကြားနဲ့သည်။

၁၉၇၄ နဲ့ ဝါယာတွေ့သိလ်၊ ပြုရပြီး မဟာဝိစ္စဘဏ်းသို့
ရှုတ်ထူးနှင့်အောင်ပြင်သည်။

၁၉၇၉၁၅မြောက်ပိုင်း၊ နဲ့ အလွတ်နည်းပြုတန်းများတွင် ပြန်စာစာ
သင်ယူမြင်။ စာပေရေးသာမြိုင်နှင့် အသက်စွဲနဲ့သည်။
ယင့်ထို့ ရှင်ကုန်ပြို့၊ ဝဲးရောင်းပြို့နယ်၊ ဝိုက်ဝတီထော်၊
အိမ်အမှတ် င့် တွင် ဝန်းမြတ်သူ အောက်တင်ကြုံငါး၊
သားသမီး၊ ပြုးများနှင့်အတူ ရှုပ်းဝမြွာဖော်ထိုင်ပြီး စာသင်း
ပေးမြင်း၊ စာရေးမြင်း၊ စာပေဟောပြောပွဲများ ဖြုစုပ်မြိုင်း၊
တိုကို လုပ်ကိုင်လျှက်ရှိသည်။

ဒောင်သင်း၏ အမှာစကား

ကျွန်တော်၏ ဆောင်းပါးများကို စုစည်းထုတ်ဝေသည့်
စာအုပ် အတော်များခဲ့ပါပြီ။ ထိုစာအုပ်တိုင်းတွင် အမှာစကား
ကို ပါးခဲ့လိမ့်ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ဤစာအုပ်၏အမှာစကား ရေးရ[း]
သလောက် ဝန်လေးခြင်း တစ်ခါမျှ မရှိခဲ့ဘူးပါ။ အကြောင်းမှာ
ဆောင်းပါးများကို ကျေနပ်ပါသော်လည်း စာတစ်အုပ်အဖြစ်
အားမလိုအားမရ ဖြစ်မိပါသည်။

ပထမ စုစည်းစဉ်က စာအုပ်တစ်အုပ်အဖြစ် ကျေနပ်
လောက်အောင် "ဇွန်ပွင့်"က စုစည်းပေးခဲ့ရှာပါသည်။ သက်
ဆိုင်ရာ စိစစ်ရေး စသည်တို့၌လည်း ချောမောခဲ့ပါသည်။ သို့
သော် အားလုံးကို ပြန်ဖတ်ကြည့်လိုက်သောအခါ အချို့
ဆောင်းပါးများကို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် အားရကျေနပ်ခြင်း မရှိ
ပါ။ ထို့ကြောင့် ဤစာအုပ်ကို ထုတ်လိုခြင်း မရှိတော့ပြီဟု ကျွန်
တော် ကိုယ်တိုင်က ငြင်းပယ်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော် "ဇွန်ပွင့်"က
ဆန်စင်ရာ ကျည်ပွေ့လိုက်သလို ဟိုဟိုဒီဒီမှာ ရှာဖွေစုဆောင်း
ထားသော ကျွန်တော့ဆောင်းပါးတွေကို နှေမြောနေသောကြောင့်
ထုတ်ပါရစေဟု အထပ်ထပ် ပြောလာပြန်သည်။

သို့နှင့်ပင် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် စိတ်တိုင်းမကျသော
ဆောင်းပါးများကို ဖြုတ်ချလျှက် ကျွန်သမျှဆောင်းပါးလေးများ

ကို စုစည်းထုတ်ဝေရန် ခွင့်ပြုလိုက်ပါသည်။ အားမရ၍ ဖြတ်ချ
လိုက်ရသော ဆောင်းပါးများကို နှုမြောပါသော်လည်း ပြန်လည်
မွမ်းမံ၍ တစ်နေ့တွင် ပြန်လည်ဖော်ပြအုံးမည်ဟု အားခဲယား
လိုက်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤစာအုပ်မှာ စာတစ်အုပ်အနေနှင့် ထည်
ထည်ဝါဝါ မရှိနိုင်သည့်အတွက် စာအုပ်ဝယ်သူအား အားနာမီ
သည်မှာ အမှန်ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော ဆောင်းပါးတိုင်းသည်
ကိုယ်စိုက်ယူစွမ်းအား ပြလိမ့်မည်ဟုလည်း ယုံကြည်နေမိပါ
သည်။ စာဖတ်သူအတွက် အတွေးဆကို ထုတ်ဖော်ပေးလျက်
ယုတ်စွာအဆုံး အပြင်းပြေစေလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

စာဖတ်သူကို အားနာနေသော

အောင်သင်း

၃-၁၀-၂၀၀၄

ဘတိကာ

၁။ သူတိအလ္မား ကျွန်တော်တိအား	၃
၂။ မင်္ဂလာကြော်များ	၁၆
၃။ မီဘပေးသာအမူ	၂၅
၄။ အဲတွေ့နှင့်အတွေး(ပေါင်ချိန်ကိုချိန်ဖြည့်တော်)	၄၅
၅။ အယ်င်းစုတဲ့အရာဘာ	၅၀
၆။ ဓမ်းပို့ကျင့်ပို့	၆၁
၇။ ကျွန်တော် ဒါရိုက်တာ	၇၀
၈။ ဘဝတန်ငြေး	၈၈
၉။ ကျွန်းရဲ့အား	၁၀၄

သူတိုအလွမ်း ကျွန်တော်တိုအလု

“နှစ်ချို သျိုတပါး”ဟူသော ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ကို ကျွန်တော်ရေးခဲ့ဖူးပါသည်။ အသံရောအနက်ပါ ချိုမြှုသည့် ကဗျာများကို ဖတ်ရသည့်အခါ ချိုမြှုလှသောကြောင့် နှစ်တွင်စွဲလွယ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ နှစ်တွင် စွဲလာသောကဗျာတို့ကို မကြာခဏ အမှတ်မထင် ရွတ်ဆိုမြှုည်တမ်းမိသောကြောင့် စာဆိုနှင့်ပို၍ ရင်းနှီးလာသကဲ့သို့ ရှုရတတ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် ယခင်က မရခဲ့သော အတွေး၊ ယခင်က မပေါ်ခဲ့ဖူးသော ခံစားမူများကို ရလာတတ်သည်။ စာဆို၏ ဝေဒနာကို ပိုမိုဝေမျှ၍ ခံစားမိလာတတ်သည်။ ထို့ကြောင့် အသံချိုမြှုခြင်းသည် ကဗျာကောင်းတို့၏

ဂုဏ်တစ်ပါးဟူသော အမိပ္ပါယဖြင့် ထိဆောင်းပါးကို ရေးခဲ့
ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ဥပစာတန်းအောင်ပြီး၍ ဝိဇ္ဇာပထမနှစ်
(ယခုဝိဇ္ဇာတတိယနှစ်)သို့ တက်ရသောအခါ ရှင်မဟာရှင်သာရ
၏ ကဗျာများ လေ့လာခဲ့ရပါသည်။ ထိုစဉ်ကတည်းကပင် ‘ပုံရေ
နိသင်’ ချိကဗျာကို နှစ်သက်စွဲလမ်းခဲ့မိပါသည်။ ထိုကဗျာ၏
အပိုင်းအစတို့မှာလည်း ကျွန်တော်နှစ်တွင် စွဲခဲ့ပါသည်။

ယခုတဖန် တက္ကသိုလ်ဒုတိယနှစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်းသော
ကြောင့် ထိုကဗျာကိုတွေ့ပြန်၍ ဖတ်မိရှုတ်မိပြန်ပါသည်။ ထိုသို့
ရွတ်ရင်းဖတ်ရင်း ရလာသော ကျွန်တော်၏အသစ်အသစ်သော
ခံစားမှုလေးများကို တင်ပြလို၍ ဤဆောင်းပါးကို ရေးမိပါသည်။

ဆရာမိဘ၊ ကွပ်ဆုံးမလည်း

ပုံရေနိသင်၊ ဆက်တိုင်းကြင်၍၊
အိမ့်ရှင်အစစ်၊ ငယ်ကျမ်းချစ်နှင့်
ထပ်ရစ်လက်သံင်၊ ထုံးစတွင်၍၊
သွေးငင်ကြမ္မာ၊ ဝါသနာကြောင့်၊
ဆရာမိဘ၊ ကွပ်ဆုံးမလည်း၊
ချစ်စထုံးနှောင်၊ ပျော်ရအောင်ဟု၊
သန်းခေါင်မဟု၊ အတူယျဉ်း၏၊

သန်းလွှဲမခန့်၊ အသက်စွန့်၍
ဝေးစွန့်ခရီး၊ ချုံကြီးတော်၊
ဝါးရုတီးစေး၊ သုစ်ကျားဘေးကို၊
မတွေးဆံဖျား၊ မလေးစားတည့်။

ဤအပိုင်းတွင် 'ဆရာမိဘ၊ ကွပ်ဆုံးမလည်း'ဟုသော
စကားကို ကျွန်ုတော်စိတ်ဝင်စားမိပါသည်။ ဆရာမိဘတို့၏ ဆုံးမ
ခြင်းမှာ သာမန်အားဖြင့် နှစ်မျိုးရှုံးနှုန်းပါသည်။ မပြုသင့်မပြုထိုက်
သည့် သဘောကို သိသာအောင် ယေဘုယျဆုံးမနည်းမျိုးနှင့်
တစ်စုံတစ်ခုဖြစ်သောအပြစ်ကို ပြုမှုနေ၍ တားမြစ်ဆုံးမနည်းမျိုး
ဖြစ်ပါသည်။ ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရလောင်းလျာ မောင်မောက်မှာ
အသက် ၁၆-၁၇ သို့တိုင်အောင် လူဝတ်ကြောင်ဘဝဖြင့်သာ
နေခဲ့သည်။ ငယ်စဉ်ကပင် 'ဝဏ္ဏပဘာ'ဟု သူခေါ်တမ်းခဲ့သော
လုံမငယ်နှင့် ရင်းနှီးချုပ်ကြင်ခဲ့သည်။ ဆံထုံးကလေးကို 'လက်
သင်ထုံး'စကပင် ချုစ်ခင်ခဲ့ရသောကြောင့် တွယ်တာမှုလည်း
ကြီးမားခဲ့သည်။

စာတော်သော ဉာဏ်ထက်သော တပည့်ဖြစ်၍ ဆရာ
တော်ကလည်း ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်စေချင်လိမ့်မည်။ မိဘများ
ကလည်း ထိုအဖြစ်ကို လိုလားလိမ့်မည်။ မောင်မောက်ကလည်း
ရဟန်းဘောင်သို့ဝင်ရန် စိတ်ကူးမရှိသောကြောင့် သာမဏေပင်
မပြုဘဲ လူဝတ်ကြောင်နှင့်နေသည်။ ထိုကြောင့် ဆရာများ၊ မိဘ^၁
များက လုံမငယ်နှင့်ချုစ်ရေးအတွက် ဆုံးမတားမြစ်ကြသည်။

သို့သော် မောင်မောက်ကမူကား ချစ်သူရှိရာသို့ ဘာ
အန္တရာယ်ကိုမှ ဂရမပြုဘဲ သွားမြေသွားနေပါလိမ့်မည်။
ချစ်ရဲသည်၊ စွန့်ရဲသည်၊
ဤသို့လျှင် သဘောထားခဲ့သည်။

ကြီးရွှေဂဟော မစပ်ချေသို့

ယခုသော်ကား ပွဲဌးဘဝသို့ ရောက်ခဲ့ပြီ။ ဘုရားမြတ်ရှင်
၏ အဆုံးအမဖြစ်သော ကျမ်းဓမ္မကွန်ကိုလည်း သင်ယူတတ်ပွန်
ရပေပြီ။ ပြန်၍စဉ်းစားလိုက်သောအခါ မိမိ၏ယမူငယ်ရာတို့
ကို သံဝောပင် ယူမိသည်။

တရားသံဝေး အောက်မေ့ချေသော်၊

ကြီးရွှေဂဟော မစပ်ချေသို့၊

တပေတတ်ပွန်၊ ဓမ္မကွန်နှင့်၊

ကျမ်းဂန်သိမြောက်၊ ပွဲဌးရောက်ကာ၊

ထပ်လျောက်ကြုံးဘွား၊ ရွှေးသောနှယ်ကိုး၊

အဘယ်ကြီးရှာပေတော့မည်။

ပွဲဌးပျို့ ရှင်မဟာရှုံသာရ၏ ဘဝအသိဘဝအမြင်
ပြောင်းခဲ့ပါလေပြီ။ ဝဏ္ဏပဘာနှင့် သူ၏ဘဝသည် ကြီးနှင့်ရွှေ
ကဲ့သို့ ကွာခြားခဲ့လေပြီ။ ဂဟောစပ်၍ မရစကောင်းပြီ။ ထို့ကြောင့်
ရွှေးကကဲ့သို့ ချစ်ခင်ကြုံနာကြရန် မဖြစ်နိုင်ကြလေပြီ။

မူလသိက္ခာ၊ ဆုံးမစာနှင့်

လူမြေတိတွင်၊ ဘက်မမြင်သား။

သန့်စင်ငယ်က၊ လက်တော်လှနှင့်၊

ချိန်ချေစွဲရေ၊ မှာစာခွေကို၊

စသေလိပ်ပြီး၊ ခင်နှီးကွွက်ကျယ်၊

ပြောက်မျိုးခြေယ်၍၊ ဆင်စွယ်ဝန်းယှက်၊

မွေးမယ်ရက်သည်၊ အသက်တိုကာ၊

ဆက်လှာရသား၊ မူလသိက္ခာ၊

ဆုံးမစာနှင့်၊ ငါးဖြာပိနည်း၊

တော့စည်းပညတ်၊ အပ်တိတသွား၊

တဆံဖျားမျှ၊ မမှားအာရုံ

ရွှေးခေတ်ကသော် စာကိုထန်းဖူး၊ ပေါ်စွဲတို့တွင် ရေးကြော

သည်။ ထိုထန်းရွှေ့၊ ပေါ်ရွှေ့ကို လိပ်ခွေပြီး ပေးကြောသည်။

ချိစ်သူက မည်သည့်အချိန် လာပါမည့်အကြောင်း စွဲစပ်
တိကျွွား ရေးပြီး မှာစာပါးခဲ့ဖူးသည်။ ထိုသို့ယ်စဉ်ကပေးခဲ့သည့်
သေသပ်ကျွွား လိပ်ခွေထားသော ပေါ်ရွှေ့ယ်ကို ပြန်လည်
ကြည့်ရှိမိဟန်လည်း နှိုပါမည်။

ထိုမျှမက ချိစ်သူကိုယ်တိုင်ရက်လုပ်၍ပေးခဲ့သော ခင်းနှီး

(ယခုအခေါ်နေရာထိုင်)ကလေးကိုလည်း မြင်စိရှာပါလိမ့်မည်။

ပြန်လည်သတိရမိပါ၏။ တမ်းတမိပါ၏။

ဝဏ္ဏပဘာအပေါ် သစ္စရှိပါ၏။ သို့သော် ဘုရားရှင်၏
စိနည်းတော်ကို ပို၍ သစ္စကြီးရပါတော့မည်။

ရဟန်းတော်တို့အဖွဲ့ စိနည်းသင်အံလောကျင့်မှုအစဉ်မှာ
၌ သို့ဖြစ်ပါသည်။

ပထမဦးစွာ သိက္ခာပါတီမောက် (ရဟန်း ယောကုံး ကျင့်
ဝတ်) သိက္ခာနိုပါတီမောက် (ရဟန်း မိန်းမ ကျင့်ဝတ်) တို့ကို သင်
အံရပါသည်။ ယင်းကျမ်းနှစ်ဆူမှာ စိနည်းနှစ်ကျမ်းလာ ဥပဒေ
သက်သက်များကိုသာ ထုတ်နှုတ်စိရင်သောကြောင့် ဒွေးမာတိ
ကာ ဟူလည်း ခေါ်ကြသည်။ (ယခုခေတ်တွင် ပါတီမောက်
အဖြူအနိမ္ဒလည်း ခေါ်ကြပါသည်။)

ပါတီမောက်ပြီးလျှင် ခုခွဲသိက္ခာနှင့် မူလသိက္ခာကို
တဆင့်တက်ပြီး လောကျင့်ရသည်။ ပြီးလျှင် ကရီးကို တက်ကြ
ရသည်။ ထိုခုခွဲသိက္ခာ၊ မူလသိက္ခာနှင့် ကရီးတို့ကို 'ခါ၊ သုံးခါ'
ဟု ရဟန်းတော်များ ပြောလေ့ရှိကြပါသည်။

ပါတီမောက်တွင်ပါသော ဥပဒေတော်အကျဉ်းကို ခုခွဲ
သိက္ခာတွင် ထပ်ပြီး အသေးစိတ် ရှင်းပြပါသည်။ တဖန် မူလ
သိက္ခာတွင် တဆင့်တိုးရှု အချို့အပိုင်းများကို အသေးစိတ်
ရှင်းဖွင့် ပြန်ပါသည်။

ထိုနောက်တွင်ကား ပါရာဇိကဏ်၊ ပါစိတ်၊ မဟာဝါ
ဇူးဝါ၊ ပရိဝါ ဟူသော စိနည်းကျမ်း ငါးကျမ်းကို သင်ယူရသည်။

ထိကျမ်းများတွင်ကား ဝိနည်းပြုပေးသော သမိုင်းကြောင်းပါ
အသေးစိတ် လေ့လာကြရသည်။

ရှင်ရှုံးသာရအဖို့ ပါတီမောက်လည်း ပြီးခဲ့ပြီ။ မူလ
သိက္ဌာလည်း ပေါက်ခဲ့ပြီ။ ဝိနည်းဝါးကျမ်းသို့လည်း ရောက်ခဲ့ပြီ။

အသက်တိုကာ ဆက်လှာရသား

အထက်တွင်ဆိုခဲ့သော ဘိက္ဌပါတီမောက်၊ ဘိက္ဌနီ
ပါတီမောက်၊ ခုဒ္ဓသိက္ဌာနှင့် မူလသိက္ဌာတို့ကို ဝိနည်းငယ်
လေးစောင် ခေါ်လေ့ရှိကြပါသည်။ ထိုဝိနည်းငယ်တို့ကို ယခု
ခေတ်တွင် အလွယ်တကူ ဝယ်ယူ၍ ကိုယ်ပိုင်ရနိုင်သော်လည်း
ပေါ်ရှုံးတွင် စာမူကူးရသည့် ထိုခေတ်ကမူကား မလွယ်ကူးလှပါ။

ထိုကြောင့် ဓမ္မဒါနပြုလိုသူများက ကျောင်းစာရေးများထံ
ငွေစကြေးစပေး၍ အကူးခိုင်းကြရပါသည်။ ပြီးမှ ထိုပေစာထုပ်
ကို ရေစက်ချ လျှော့ဒို့ကြပါသည်။

ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားမီသည်မှာ ‘အသက်တိုကာ
ဆက်လှာရသား’ ဟု စကားပင် ဖြစ်ပါသည်။ ‘အသက်တိုကာ’
ဆိုသည်မှာ အသက်ကို ငါတို့ကဆက်ရသည်။ တနည်းအားဖြင့်
အသက်ကို ပေးဆက် ဝိနည်းတော်ကို လိုက်နာရသည်ဟု ဆိုလို
သလော ကြိုသို့ဆိုလျှင် ‘လှာ’ ဟူသောစကားသည် သင့်လှမည်

မဟုတ်ဟု ထင်ပါသည်။ တပါးသူက ဆက်မှုသာ 'လှ' ဟု
သုံးသင့်လေ သလောဟု ထင်ပါသည်။ သို့မဟုတ် မြှင့်မြတ်သော
ရဟန်းစဉ် ဆက်တွင် အသက်ကိုပေးဆက် စောင့်စည်းခဲ့ရသော
ဝန်ညျးတော်ဟု ဆိုလိုသလောဟုလည်း စဉ်းစားဖွယ်ရှိပါသည်။
သို့သော် . . .

အသက်သဖွယ်မြတ်နှီးစွာသော ဝဏ္ဏပဘာက ပေးဆက်
လျှော့ခိုးခဲ့သော ဓမ္မဒါနကော မဖြစ်နိုင်ပြီလောာ။

ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ပွဲ့ဗော်ဘဝတွင် ကြိုးစားကျက်မှတ်
ရမည့် လက်စွဲကျမ်းကို ဝဏ္ဏပဘာကလည်း လျှော်ရှာလိမ့်မည်
လျှော်ပေလိမ့်မည်။

ဤသို့ တွေးမိလိုက်သောအခါတွင်ကား ကျွန်တော့ရင်ထဲ
တွင် နှင့်ကနဲ့ ဖြစ်သွားပါသည်။ ချစ်ရလွန်းသော ချစ်သူအား
မူလသိက္ခာအပါအဝင် ဝန်ညျးကျမ်းကို လျှော်လိုက်သည်။ ချစ်သူ
ပွဲ့ဗော်ပို့ကလည်း ရှိသေစွာ ဖတ်မှတ်လေ့ကျက်သည်။ ထို့နောက်
လိုက်နာလေ့ကျင့်သည်။ သာမန်မျှမဟုတ် 'အပ်တိ တသွား၊
တဆံဖျားမျှ' မမှားမယွင်းရအောင် လိုက်နာသည်။

ချစ်ရလွန်းသူအား ချစ်စေချင်လွန်း၍ ချစ်လက်ဆောင်
ပေးခဲ့မိသဖြင့် မထင်မှတ်ပဲဝေးခဲ့ရသည့် ဝဏ္ဏပဘာကို ကျွန်တော်
သနားမိပါသည်။

ကာမဂ္ဂကို၊ မမြုပေချေ၊ ဖြတ်ငယ်သစ္စ

ကာမဂ္ဂကို၊ မမြုပေချေ၊
 ဖြတ်ငယ်သစ္စ၊ ကမ္မလွှေရင်ပိုက်၊
 တကိုက်မချုတ်၊ စာလက်လွှတ်၍၊
 ဖြစ်တတ်ဘီသည်၊ သံသာရှည်ခဲ့၊
 စက်လည်ရဟတ်၊ တပတ်ပတ်လျှင်၊
 အနတ်ဒုက္ခ၊ အနိစ္စလည်းဟူ၊
 နှလုံးမူစ္စ၊ ပေးလျှောစွဲကြာ၊
 ဤဘဝတွင်၊ နှမလက်လျှော့၊
 နေလေတော့ဟူ၊ ချုစ်ပေါ့မကြုံ၊
 ညီးငယ်ပုံမျှ၊ ရှက်ဟူကျွေးကြုံတ်၊
 ချမင်းတုပ်သို့၊ စိတ်ချုပ်မပွင့်၊
 ပုံးလွှင့်မေတ္တာ၊ ကရုဏာနှင့်၊
 တဏ္ဍာလောဘ၊ ဒေါသမြှေးထူး၊
 ရမ္မက်မြှောကို၊ ဘယ်သူနိုးရှာ ပေတော့မည်။

ပဋိုံးပို့ ရှင်ရွှေသာရသည် ဝဏ္ဏပဘာအား မေတ္တာထား
 ပါ၏။ သနားပါ၏။ သို့သော် ထိုမေတ္တာ၊ ထိုကရုဏာကား
 လောကတဏ္ဍာ၊ ဒေါသတဏ္ဍာ၊ မောဟတဏ္ဍာတို့မှ ပေါ်ပေါက်
 လာသော မေတ္တာနှင့်ကရုဏာတို့သာတည်း။

ဤသို့ မသန့်စင်သော မတ္တာကို မထားလိုတော့ပြီ။
 ထိုကြောင့် နှလုံးသားတို့ကို မင်းတုပ်ချည်ပိတ်သကဲ့သို့ ပိတ်ရ^၁
 တော့မည်။ ကျွေးကြုတ်တွင်ထည့်၍ လုလှအောင် ပိတ်ရတော့
 မည်။ ရွှေးခတ်ကမူကား အထက်မြန်မာပြည်တွင် ဆန်ကိုသာ
 မဟုတ်၊ ပြောင်းဆန်ကို လည်းကောင်း၊ ကျွေး(ကျွေးဥ)ကိုလည်း
 ကောင်း ထမင်းအဖြစ်စားကြမြဲ ဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် ဟင်းကျွေး
 ဟု တွဲခေါ်ကြသည်။ ထမင်းထည့်သော ကြုတ်ကိုလည်း ထမင်း
 ကြုတ်၊ ကျွေးကြုတ်ဟုခေါ်သည်။ အင့်အန့်ပုံးလွှင့်ထွက် မလာ
 စေရန် ကျွေးကြုတ်လုလှအောင် အဖုံးယှက်၍ ပိတ်လိုက်
 သကဲ့သို့ ဆရာတော်လည်း နှလုံးသားကို ပိတ်ဖိုးရလေပြီ။

သံသရာတလျောက်လုံးကွင် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တတရား
 တို့ နှိုင်စက်ကြမြဲ ဖြစ်သည်။ ထိုတရားတို့ကို ရွေးရှုနှလုံးမူ၍
 ပေးကမ်းကြရသည်။ လူ၏အိန်းကြရသည်။ အလောင်းတော်များ
 သည် ထိုးနန်းစည်းစိမ်တို့ကို စွဲန့်လွှတ်ခဲ့ကြသည်။ ထို့အတူ
 ပွဲ့ဗျာ့ပျို့လည်း ဝဏ္ဏပဘာကို စွဲန့်ရပေတော့မည်။

‘ဖြတ်ငယ်သော’ဟူသော စကားကို ရှင်ရှုံးသာရ သေခာ
 စွာ ရွေး၍သုံးခဲ့ပေသည်။ ပွဲ့ဗျာ့ပျို့သည် ကာမဂ္ဂကိုဖြတ်ပါ၏။
 သေလည်းသေပါ၏။ သို့သော် အဖြတ်ငယ် အသငယ်မျှသာ
 တည်း။ အာသဝေါမကုန်သမျှ ရဟန်းကိစ္စမပြီးသမျှ အဖြတ်ငယ်
 အသငယ်မျှသာ ဖြစ်လိမ့်မည်။

‘အသငယ်’ဟူသည်ကား အိပ်မောကျနေခြင်းနှင့်သာ
ပမာဏူသည်။

ရှင်ရှုံးသာရသည် မင်းတုပ်ချုပ်တိ၊ ကျွေးကြုတ်တွင်
သိပ်ခြင်းကြောင့် ချစ်စိတ်မှာလည်း အိပ်မောကျနေလေပြီ။

အသငယ်သေ၍ အိပ်မောကျနေသော ချစ်စိတ်ကို
မနှိုးလိုတော့ပါပြီ။ အိပ်ပါစေတော့။ အသငယ်သေပါစေတော့။

ငယ်မည်မြွှက်ဟာ နှုတ်သံမြန်

ဆုဝေဘိချင်၊ ငယ်ကျမ်းစင်နှင့်၊
သို့ပင်တာရှည်၊ ပျော်ရမည်ဟာ၊
ညောင်စည်သားများ၊ မြို့ရှုံးပါးဝယ်၊
ထင်ရှားကျော်ဟိုး၊ ရုက္ခိုး၌၊
ပုံဆိုးကြောညွှန်း၊ ပိတ်လျှပ်တွွှန်ကို၊
ဖြန့်၍တထည်၊ ရစ်ဖွဲ့ချည်မှ၊
ငယ်မည်မြွှက်ဟာ နှုတ်သံမြန်၏၊
ခက်မတထောင်၊ ပညာင်စောင့်တက်၊
ရှင်နတ်မြတ်ကို၊ တိုင်မှုတ်တက်သော၊
ပြုဖူးပေရှင့် . . .

သူတို့နှစ်ဦး ငယ်စဉ်ကသော် မြို့အရှေ့ဘက်ရှိ ညောင်
စည်သားများပင်ကြီးရှိ ရုက္ခိုးနတ်မင်းအား ဝတ်လဲတော်
တစ်ထည်ဆက်၍ သက်သေအဖြစ်ထားကာ သစ္စာတိုင်ဖူးသည်။
ရာသက်ပန် ပေါင်းရစေကြောင်းကိုလည်း ဆုတောင်းခဲ့ဖူးသည်။

ထိုစဉ်ကသော် သူ၏အမည်ကလည်း ရှင်ရွှေသာရ[။] မဟုတ်သေး။ ထို့ကြောင့် မိမိတို့၏ ငယ်မည်ကလေးများကို ဖွင့်ရွှေတ်၍ ‘ကျွန်တော် မောင်မောက်နှင့် ကျွန်တော်၏ချစ်သူ မည်သူမည်ဝါမှတပါး’ စသည်ဖြင့်ဖြစ်စေ သစ္စာပြုခဲ့သည်။

မျှော်လင့်နီးရှာလေတော့မည်

မကွေသစ္စာ၊ ဝါသနာကြောင့်၊
ရုပ်ဝါပျိုရွှေယ်၊ သနားဘွယ်တည့်၊
ရွှေးနှယ်ကြီးကုပ်၊ ချမင်းတုပ်နှင့်၊
ခွက်မြှုပ်ခါညီ၊ နာရီမောင်းချာ၊
ဒေသနီမိတ်၊ သက်ကြီးဆိတ်လည်း၊
မမှတ်မျက်တောင်၊ သည်းခေါင်ဆူလည်း၊
ရှိုလိမ့်မည်ဟု၊ လွှမ်းသည်ထပ်ဆင့်၊
ဖူးချိန်သင့်ကို၊ မျှော်လင့်နီးရှာလေတော့မည်။

လုံမငယ်ကတော့ ထိုသစ္စာကို လုံးဝဖောက်ဖျက်ခြင်းမရှိ။
သစ္စာနှင့် ကွွဲကွွင်းခြင်းမရှိ။ ကိုမောက် လူထွက်လာမည့်နွှေကို
တောင့်မြှုပ်တောင့်နေဘိသည်။ လူထွက်လာခြင်းမှာလည်း အဆန်း
မဟုတ်၊ ရွှေးခတ်က ဤသို့ပင် ရှင်သာမဏေအဖြစ် ပွွဲ့အဖြစ်
ခံယူ၍ ပညာသင်ကြေရသည်။ ရဟန်းဘဝတွင် အမြဲနေရန်
ရည်ရွယ်ချင်မှ ရည်ရွယ်သည်။ ထို့ကြောင့် လုံမငယ်က
တောင့်မျှော်နေသည်။

ထိစဉ်ကသော သူ၏အမည်ကလည်း ရှင်ရှုံးသာရ^၁
မဟုတ်သေး။ ထိုကြောင့် ပါမိတို့၏ ငယ်မည်ကလေးများကို
ဖွင့်ဆွဲတဲ့ 'ကျွန်တော် မောင်မောက်နှင့် ကျွန်တော်၏ချစ်သူ
မည်သူမည်ဝါမှတပါး' စသည်ဖြင့်ဖြစ်စေ သစ္စာပြခဲ့သည်။

မျှော်လင့်ခိုးရှာလေတော့မည်

မကွဲသစ္စာ၊ ဝါသနာကြောင့်၊
ရှုပ်ဝါပို့ရွှေ့ယ်၊ သနားဘွယ်တည့်၊
ရေးနှုယ်ကြီးကုပ်၊ ချမင်းတုပ်နှင့်၊
ခွက်မြှုပ်ခါညီ၊ နာရီမောင်းချေး၊
ဒေသနိမိတ်၊ သက်ကြီးဆိတ်လည်း၊
မမှုတ်မျက်တောင်၊ သည်းခေါင်ဆူလည်း၊
ရှိုလိမ့်မည်ဟု၊ လွှမ်းသည်ထပ်ဆင့်၊
ဖူးချိန်သင့်ကို၊ မျှော်လင့်ခိုးရှာလေတော့မည်။

လုံမငယ်ကတော့ ထိုသစ္စာကို လုံးဝဖောက်ဖျက်ခြင်းမရှိ။
သစ္စာနှင့် ကွဲကွင်းခြင်းမရှိ။ ကိုမောက် လူထွက်လာမည့်နေ့ကို
စောင့်မြှုပြစောင့်နော်သည်။ လူထွက်လာခြင်းမှာလည်း အဆန်း
မဟုတ်၊ ရေးခတ်က ဤသို့ပင် ရှင်သာမဏေအဖြစ် ပွဲ့ဗွဲ့အဖြစ်
ခံယူ၍ ပညာသင်ကြော်ရသည်။ ရဟန်းဘဝတွင် အမြှေနေရန်
ရည်ရွယ်ချင်မှ ရည်ရွယ်သည်။ ထိုကြောင့် လုံမငယ်က
စောင့်မျှော်နေသည်။

ရှင်ရွှေသာရမူကား စွဲနှုန်ပြီ။ အိမ်ထောင်ပြုလိုလှုပ်
ပြနိုင်ပါစေတော့ဟု လက်လျှော့ရန် ပြောသည်။ ယခုအချိန်
ပျို့စုံစဉ်အရွယ်တွင် မိမိနှစ်သက်ရာ တပါးသူကို ရွှေးချယ်စေချင်
သည်။ သို့သော် သနားဖွယ်ရာ ကောင်းလှသည်ကား
မောင်မောက်ကို မွှေ့လင့်နေဆဲ။

လုံမင်ယ်မှာ နှစ်းတွင်းသူ ဟုတ်ဟန်မရှိ။ စဟိုသံ
ဝေးသော မောင်းသံ မကြားရသော တောရာ၌ နေဟန်ရှိသည်။
နှစ်းတွင်းသူဖြစ်လှုပ်လည်း ချစ်သူရှိရာနှစ်းတွင်းသို့ သန်းခေါင်
သန်းလွှဲတိုင် နေရန်မဆိုထားဘို့။

နှစ်းသူတို့အဆောင်ကို နေ့အချိန်ပင် မောင်မောက်
ခြေချခွင့် မရှိနိုင်။

ထို့ကြောင့် ကြက်သံ စဟိုပြုရသော သူမ၏ ဒေသတွင်
ကြက်တွေဆူလည် တွေ့န်သည့်အချိန်ကိုသာ မှတ်၍ နာရီကို
မှန်းဆရာပေတော့မည်။

သူငယ်အိပ်ဆိတ် ကြက်တွေ့န်ပြီးခဲ့ပြီ။ သက်ကြီးခေါင်းချ
(၀၅) သက်ကြီးအိပ်ဆိတ်လည်းတွေ့န်ပြီ။ ကိုမောက် လာတော့မည်
မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် တံခါးကို မင်းတုပ်ချေရခလပြီ။

ကြက်းဘွဲ့ ဆူလည်တွေ့န်သည် ဟူသောစကားကို
ကျေးလက်တောရာများသို့ ရောက်ဖူးမှသာ သိနိုင်ပေသည်။
တစ်ကောင်တလေက တွေ့န်သည့် ကြက်ရှုံးတွေ့န်နည်းမျိုး မဟုတ်။
အချိန်ကျု၍ တွေ့န်ပြီဆိုလှုပ် ဆူနေအောင် တွေ့န်နေသည်။

တစ်အိမ်ကစပြီး တွန်လိုက်သော ကြက်သံဆုံးသည်နှင့် နောက်
တအိမ်၊ နောက်တအိမ်ဆက်ကာဆက်ကာ တွန်သွားလိုက်သည်
မှာ ရွှာဟိုဘက်စွန်က ကြက်တွန်သံကို ခပ်ဝေးဝေးကျားရသည်။
ထိုနောက် ပြန်လည်လာပြန်သည်။ ကြက်တွန်သံတို့ ဝေးသွား
လိုက် နီးလာလိုက်နှင့် တရွာလုံးလည်သွားအောင် တွန်သည်။

ရှင်ရွှေသာရက လုံမင်ယ်မှာ တံခါးမင်းတုံး ချုပြီးပါ
လျက် အိပ်မပော်ပဲဖြစ်နေပုံ၊ လွမ်းတပူဆွေးနေပုံကို ‘သည်းခေါင်
ဆူလည်’ ဟု သုံးခဲ့သည်။ ‘သန်းခေါင်ဆူလည်’ ကို သတိရမိစေ
သော အသုံး ဖြစ်သည်။ သန်းခေါင်ကြက်တွေ ဆူလည်တွန်ချိန်
အထိ အိပ်မပော်ပဲ တိတ်တခိုး မျှော်လင့်နေဆဲ ဖြစ်ယောင်
တကားဟု သနားမိဟန်ရှိပါသည်။

ရှင်ရွှေသာရ ‘ကာမဂုဏ်ကို၊ မဖြံရချေ၊ ဖြတ်ငယ်သေ’
အောင် အားထုတ်ပါသည်။ ‘နှမလက်လျှော့၊ နေလေတော့’ဟု
လည်း စွန့်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော သံယောဇ်ကား မပြတ်နိုင်ရာ။
ချုစ်စွာသော ဝဏ္ဏပဘာ ပူရာမည့်အရေးကို တွေး၍ ပူနေမိ
သေးသည်။

ချုစ်ရလွန်းသော ချုစ်သူအား ချုစ်စေချင်လွန်း၍ ဝိနည်း
ကျမ်းကို ချုစ်လက်ဆောင်သဖွယ် လှူခဲ့မိသဖြင့် ချုစ်သူနှင့်
ဝေးရသော ချုစ်သူက လက်လျှော့ပါလေတော့ဟု ဖွင့်ပြောလျက်

ပြို၍ သောအရွယ်ကို ဟိုင်းချင်ဟိုင်းစေတော့ဟု ထားလျက်
တောင့်နေရှာသော လုံမင်္ဂလာယ်ကို ကျွန်တော်အဖို့ သနားခြင်း
အသစ် ဖြစ်ဖိပါသည်။

ထိုအတူ ချစ်ပါလျက်နှင့် ဘုရားသခင်ကို ခန့်ညားနိုင်သော
လှသောကြောင့် ချစ်သူစွန်းကာ မေတ္တာကို အိပ်မောကျစေပြီး
တဖန်မန္တီးတော့လိုသော ရှင်ရွှေသာရကိုလည်း သနားခြင်း
ကြည်ညီခြင်းအသစ် ဖြစ်ပြန်ပါသည်။

ကျွန်တော်စာကိုချုန်ပြီး ရတုကို သီးသန့်ဖတ်လိုလျှင်
ဖတ်နိုင်အောင်စိစဉ်ထားပါသည်။ ရတုသက်သက်ကို တဖတ်သူ
ဖြည့်ညွှေ့စွာ ဖတ်ကြည့်စေချင်ပါသည်။ ကျွန်တော်ကဲ့သို့ပင်
ခံစားရလေမည်လား၊ သို့မဟုတ် ကျွန်တော်မတွေ့၊ မရလိုက်
သည့် အသစ်အသစ်သော ခံစားမူပို့ကိုပဲ တို့ပြုရန်လော့လည်း
လား မသိနိုင်ပါ။

အကြောင်းသောကာ... .

အောင်မြင်သော အနုပညာပွဲတို့မည်သည် အသစ်
အသစ်သော ခံစားမူပို့ကို ထပ်မဖော်ဖော်ခြင်းဖြင့် မရပ်စေသော
အလှတို့ကို ဆောင်နေတတ်သောကြောင့်ပါတယ်း။

န န န

မရေးကြေသူများ

ပင်လယ်လှိုင်းလုံးကြီးများသည် တလုံးပြီးတလုံး သဲသဲ
မဲမ တုဟဲဟဲ ပြီးလာလျက် "ချောင်းသာ"ကမ်းခြေကို တဝါန်း
ဝါန်း ရှိက်ခတ်နေလေသည်။ လေပြင်းကလည်း တဝါဝါ
အော်မြှည်လျက် အဆက်မပြတ် တိုက်ခတ်နေသည်။
ချောင်းသာကမ်းခြေတစိုက်ရှိ သစ်ပင်များမှာ လေပြင်းထဲတွင်
တသဲသဲမြှည်ကြွေးနေသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးတွင်
လှိုင်းသဲလေသံတို့သည်သာလျှင် လွှမ်းမိုးနေလေတော့သည်။

နေ့လည်ခင်း၏ ပြင်းထန်လှသော နေခြော်သည်
ကမ်းခြေသောင်ပြင်ကို ညီးညီးတောက်အောင် လောင်ကြွမ်းနေ
စေသည်။ တလိပ်လိပ်ပြေးလွှားလာနေသော လှိုင်းခေါင်းဖြူ၍ တို့
ကား နေမင်း၏ အပူရှိန်ကို တရွေးသားမျှ အလေးမထားဘဲ
ကမ်းခြေရှိ ကျောက်တန်းကိုသာလျှင် ဒေါသတကြီး တိုက်ခိုက်
နေသကဲ့သို့ ရှိသည်။

တပေါင်းနေရာောင်အောက်တွင် ပင်လယ်ပြင်သည်
ပြီးပြက်ညီးတောက်လျက် ရှိသည်။ မိုးကုတ်စက်ဂိုင်းသို့
တိုင်အောင် တမျှော်တခေါ် ရေပြင်ကျယ်ကြီးအတွင်း လူသူ
မဆိုထားဘို့ ငှက်ငယ်တစ်ကောင်တလေကိုမျှမပြင်ရ။ ကမ်းနား
တွင် ခရာကောက်ကြသူများလည်း မရှိကြတော့ပြီ။ ရေကူးလှိုင်းစီး
ဆောကစားကြသူများလည်း တစ်ယောက်မျှ မရှိကြတော့ပြီ။

တရှိန်တောက်ပနေသော ပင်လယ်ပြင်ကြီးကို ကြည့်နေ
ရင်း ဟိုး . . . ဟိုး အဝေးကြီးတွင် နိစွေးစွေး အသက်ကယ်
လေ့တစ်းကို မြင်ယောင်လာမိသည်။ လူသားဆယ့်လေး
ငါးယောက်မှာ သဘိမရတစ်ချက်ရတစ်ချက်နှင့် လှိုင်းခတ်ရာ
မျာဪဖော်သည်။ အစားအစာနှင့် ဝေးခဲ့ကြသည်မှာ ရှစ်ရက်
ကိုးရက်ခန့်ရှိပြီ ဖြစ်သောကြောင့် အရှိုးပေါ်အရေတင်ဟု ဆိုရ
လောက်အောင် ပိုန်လိုနေကြပြီ။ အကွယ်အကာမဲ့ နေဒဏ်
လေဒဏ်ကို ခံခဲ့ရသောကြောင့် အသားရောင်တို့မှာ မွဲရော်

ခြောက်သွေ့နေလေပြီ။ နံနက်တစ်ကြိမ် ညနေနေဝါဒ၊ တစ်ကြိမ်
လက်ဖက်ရည်ကြမ်း၊ ပန်းကန်တစ်ဝက်စာများသော ရေချိကို
ခွဲတမ်းချ သောက်ခဲ့ရသောကြောင့် နှုတ်ခမ်းတို့မှာလည်း
ခြောက်သွေ့အက်ကွဲလျက် ရှိနေသည်။ လူခြောက်ယောက်
လေးဆယ့်ရှစ်နာရီအတွက် စီရင်ထားသော ရေချိသံဌဗ္ဗားနှင့်
ချိချဉ်သကြားလုံးများကို သူတို့လူပေါင်း ဆယ့်ရှစ်ယောက် ခွဲဝေ
ချွေတာ စားသုံးခဲ့ရသည်မှာ ယခုဆိုလျှင် ရှစ်ရက်ကိုးရက်ခန့်
ရှိပြီ။ ဤရက်အတွင်း သေသူတို့ကိုလည်း ပင်လယ်၍ပင် ပစ်ခဲ့ကြ
ရပြီ။ သူတို့သည်လည်း မျှော်လင့်ချက်ကင်းမဲ့လျက် သေမည့်
ရက်ကို တောင့်နေကြရသကဲ့သို့ ရှိနေလေပြီ။

သူတို့ကား တို့က်ရေယာဉ်တစ်စင်းမှ ဗမာ့တပ်မတော်
ရဲဘော်များပေါ်လည်း။

တို့က်ရေယာဉ်တွင် အရာရှိသုံးယောက်၊ ရဲဘော်နှင့်
ဘကြား အဆင့်နှစ်ဆယ့်လေးယောက်၊ စုစုပေါင်း ၂၇ယောက်ပါ
သည်။ လေထန်လိုင်းကြီးလွန်းလှုပြုသောက်ကွဲထွက်သွားသော
အခါ အသက်ကယ်လျေများကို အရေးတကြီး ချကြရသည်။
ပထမချလိုက်သော လျေပေါ်သို့ ရဲဘော် ၉ ယောက်ဆင်းပြီး
လိုက်သည်နှင့် လိုင်းကြီးတစ်ချက် ရှိက်လိုက်ရာ ဝုန်းကနဲ့
သာသော်နှင့် ကွာသွားတော့သည်။ ထို့နောက် ကွာသည်ထက်
ကွာသွားပြန်သည်။ သူတို့က ဒုတိယလျေတွင် လိုက်ခဲ့ရသည်။

လိုင်းလျေပြင်းထန်လှသောကြောင့် ပထမလျေကို မမြင်ကြရတော့ပြီ။ ဘယ်ဆီဘယ်လမ်း မြန်းလေပြီကိုပင် မမှန်းနိုင်တော့ပြီ။ စင်စစ် ထိုပထမလျေကို ဘယ်တော့မှ မတွေ့ရလေတော့ပြီ။

သူတို့လျေပေါ်တွင် လူဆယ့်ရှစ်ယောက် ပါခဲ့သည်။ အရာရှိသုံးယောက်နှင့် အခြားအဆင့် ရဲဘော်ဆယ့်ငါးယောက်။ အခြေခံ ကျွန်းမာရေးနှင့် ခံနိုင်ရည်နည်းပါးသူ အချို့မှာ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် ကွွယ်လွှန်ခဲ့ကြပြီ။ သူတို့၏ခေါင်းဆောင် မာလိန်မှူး၊ ပိုလ်ကြီးဘီတီက “ကမ္ဘာကုန်သွယ် သဘော လမ်းကြောင်းနှင့် မဝေးသောကြောင့် သဘောကြီးတစ်စင်းတလေကို တွေ့နိုင်သည်”ဟု ပြောထားသောကြောင့် နေ့စဉ် မျှော်လင့်ချက်ကြီးစွာ ဟိုဟိုဒီဒီကြည့်မိရှာမိသည်။ သဘောကြီးတစ်ငါးကို မြင်လိုက်ရသဖြင့် အားကိုးတကြီး လက်တွေကို ထွေ့ရမ်းပြကြသည်။ ဝေးလွှန်းလှသောကြောင့် သဘောက သူတို့ကို တွေ့မြင်ခြင်းမရှိခဲ့။ တရွှေ့ရွှေ့ဝေးကွာ ပျောက်ကွယ်သွားသော သဘောကြီးကို ကြည့်နေရင်း အသွေးအသားအားလုံးကို ထုတ်ယူပစ်လိုက်သကဲ့သို့ အားထုတ်သွားမိကြသည်။ ပင်လယ်ပြင်တွင် ဘာဆိုဘာမျှ မရှိတော့။ အားကိုးမျှော်လင့်စရာ ဘာဆိုဘာမျှ မရှိတော့။

လိုင်းလုံးကြီးများသည် ချောင်းသာကမ်းခြေကို တဝါန်းဝါန်းရှိက်နေလျက်။

ကျွန်တော်၏ ဘေးဘက်ရှိ ပက်လက်ကုလားထိုင်ပေါ်
တွင် ထိုင်လျက်ရှိသော ပိုလ်များဘီတီကို ကြည့်လိုက်မိသည်။
သူသည် ရှေ့တွင် ရှိနေသော ပင်လယ်ပြင်ကြီးကို ဝေးကြည့်နေ
သည်။ သူမျက်လုံးများကား ရီဝေလျက်။ သူ မေ့ပစ်ထားချင်
သော အကြောင်းအရာများကို ကျွန်တော်က မေးလိုက်ခဲ့မိချေပြီ။
သူစိတ် အတွေးစဉ်တွင် အဖြစ်ဟောင်းတို့သည် တရာ်ပိုပိုင်ထင်
လျက် ရှိနေရာပေလိမ့်မည်။

ပုံသိမ်မြို့နယ် ရှေ့နေများအသင်း နှစ်ငါးဆယ်မြို့က်
ချွော့ရတုသဘင် အထိမ်းအမှုတ် စာပေဟောပြာပွဲသို့ ဘီတီ၊
ယုယ်နှင့် ကျွန်တော်တို့ လာခဲ့ကြသည်။ ရှေ့နေများအသင်း
ကလည်း တက်တက်ကြွေကြွေ တာဝန်ကြလှသည်။ သူတို့ ပုံသိမ်
မြို့နယ်၏ ချောင်းသာပင်လယ်ကမ်းခြေ၏ သာယာတင့်မောလှ
ပုံကို ပြချင်ကြသည်။ ဤသို့အားဖြင့် ကျွန်တော်တို့သည် ပေလီ
ကဲသို့သော ချောင်းသာပင်လယ်ကမ်းသို့ ရောက်လာခဲ့ကြသည်။
ပင်လယ်ကို ရောက်လာပြန်တော့ ဘီဘီ၏ နာမည်ကျော်
“တိုက်ရေယာဉ်တစ်စင်း”အတ်လမ်းကို ကျွန်တော်က မေးမိ
ပြန်သည်။

သည်အကြောင်းတွေကို ပြောပြနေတော့ ဘီတီ၏
မျက်နှာကို ကျွန်တော် စိတ်ဝင်တစား တစ္ဗုံးစိုက်စိုက်ကြည့်ရင်း
နားထောင်နေမိသည်။ သူတွင် အမြှတ်မ်း တွေ့ရလေ့ရှိသော

ပြီးထဲထဲ အမူအရာကို စိုးစဉ်းမျှပင် ရှာလိုမတွေ့နိုင်တော့?။
သူမျက်လုံးများသည် ကျွန်တော်ကိုပင် မြင်နေဟန်မတူတော့?။
တြော်လည်း ဘာကိုမျှ မြင်ဟန်မရှိတော့?။ သူမြင်နေဟန်ရှိသည်
မှာ အတော်မသတ် အပြောကျယ်လှသည့် ပင်လယ်ပြင်ကြီးထဲ
က ပါသေးသေး အသက်ကယ်လျေကလေးတစ်ခု။

ဗိုလ်ကြီးစောဦး။

သူနှင့်အတူ ရေတပ်မတော်ထဲသို့ တပြိုင်နက် ရဲဘော်
လေးများအဖြစ် ဝင်ခဲ့ကြသော သူငယ်ချင်း ကိုစောဦး။

ကိုစောဦးမှာ ဂက်စ်ထရစ် အစာအိမ်ရောဂါ ရှိသည်။
ဆေးရုံတက်မည့်ဆဲဆဲ။ သည်တစ်ခေါက် ပင်လယ်ကပြန်မှ
ဆေးရုံတက်တော့မည်ဟုဆိုလျက် သဘောတွင် ပါလာသူ။
အသက်ကယ်လျေပေါ်ရောက်၍ နာရီပိုင်းလောက်ရှိလျှင်ပင်
ရောဂါဒဏ်ကို ခံရလေပြီ။ သုံးရက်ရှိတော့ အစာအိမ်က ပေါက်
သွားဟန်တူသည်။ အလူးအလိမ့်ခံပြီ။ ဝမ်းပိုက်ကို စမ်းကြည့်
လိုက်တော့ တင်းနေအောင်မာပြီး၊ ရှိန်းနေအောင်ပူးနေသည်။
ပူးပူးမှာ စမ်းကြည့်လိုက်သူလန့်သွားအောင် ပူနည်းမျိုးဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်က ဤအဖြစ်အပျက်များကို ပြန်ပြီး ရေးသင့်
ကြောင်း တိုက်တွန်းမိသည်။ ဘာကြောင့် မရေးသလဲဟုလည်း

ဖေးမိသည်။ ဘီတီ၏မျက်နှာမှာ တွေတွေငေးငေး ရှိလှသည်။ အတန်ကြာမှ “ကျွန်တော် မရေးချင်တော့ဘူး ဦးအောင်သင်းရယ်”ဟု လေးလေးတွဲ·တွဲကြီး ပြောသည်။

သုံးရက်မြောက် ဉာဘက်သို့ရောက်သောအခါ စိုလ် စောဦး၏ နောက်ဆုံးမိနစ်များသည် အလျင်အမြန်ချဉ်းကပ်လာ ခဲ့ကြလေပြီ။ စောစောက ဝေစုရသည့်ရေကလေးသည် စိုလ် စောဦး၏ ရင်ထဲကမီးလျှောပါတွင် ရဲကနဲပျောက်သွားပေလိမ့် မည်။ ထိုကြာင့် ဘီတီ၏ ပုံခုံးပေါ်တွင် ခေါင်းမှုရင်း “ကိုဘီတီ ရယ် ကျွန်တော်သေရတော့မှာပါ။ ရေလေးတစ်ခွက်လောက် တော့ သောက်သွားပါရမေ”ဟု တိုးတိုးကပ်ပြီး တောင်းရှာသည်။ အစာအိမ်ပေါက်နေသော သူ့ရဲဘော်၏ ဒုက္ခကို နှင့်ကနဲ့နေ အောင် သိလိုက်ပါသည်။ သို့သော် ပေးသင့်ပါသည်လား။ စော စောကပဲ ဝေစုကျ ရေချိုကို ဝေပေးပြီးပြီ။ သူကို ရေပေးလျှင် ဘီယာဗူးလောက်ရှိသော ရေချိုတူဗူးကို ဖောက်ရတော့မည်။ အခြားသူများကိုပါ ထပ်ပြီးဝေပေးလို့ ဖြစ်ပါမည်လား။ ရက် ပေါင်း ဘယ်လောက်ကြာအောင် လွှင့်မျောကြရေးမည်ကို မည်သူမျှ မသိနိုင်။ ထိုကြာင့် တစ်နွဲတာအတွက် ရေပေးဝေမှ ကို အတိအကျ အမိန့်ထုတ်ထားခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ သူတို့က အရာရှိ များ ဖြစ်သောကြာင့် ပိုပြီးလေးစား လိုက်နာကြရလိမ့်မည်။

ဗိုလ်စောဦးလည်း နားလည်ပြီး ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဆိုလျက်နှင့်ပင် တိုးတိုးတောင်းပန်နေရှာသည့်မှာ သူရင်ထဲက မီးလျှံး အဘယ်မျှ တောက်လောင်နေကြောင်း ဗိုလ်ကြီးဘိတ် ရင်နှင့်နေအောင် သိလိုက်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မဖြစ်နိုင်ကြောင်း ချော့မော့ ပြောင်းဖြေရသည်။ တညည်းတွားတွား တောင်းပန်နေသော ကြောင့် ချင်ခွွှက်ကလေးနှင့် ပင်လယ်ရေကို ခပ်ပြီးပေးလိုက် သည်။

“ဦးအောင်သင်းရယ် ကိုစောဦးဟာယူပြီး မူာ်ထဲမှာ အင်မ်းမရသောက်ရှာတယ်။ ပြီးမှ ကျွန်းတော်နားနားကပ်ပြီး ‘ဆားငန်ရေတွေပါပျာ’လို့ တိုးတိုးလေးပြောပြီး ဗိုလ်ကနဲ့ကျွန်းသွားတာပါပဲ။ ကျွန်းတော်နဲ့တပ်ထဲကို တစ်နေ့ထဲဝင်ခဲ့တဲ့ အချို့ဆုံး သူငယ်ချင်းပါ။ အချို့ဆုံးသူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ရဲ့ သေခါနီး နောက်ဆုံးဆန္ဒ ရေလေးတပေါက်ကို ကျွန်းတော်ဟာ . . . ”

ဘိတ်ကို ကျွန်းတော် နားလည်လိုက်ပါသည်။ သူမျှက်နှာ ကိုပင် ကျွန်းတော် မကြည့်ရက်အောင် ဖြစ်နေမိသည်။ အတော် ကြီးကိုကြာမှ -

“I don't want to relive it.” “ကျွန်းတော် အဲဒီအဖြစ် တွေကို ဖျောက်ဖျက်မေ့ပစ်ချင်တယ်”ဟု ဆက်ပြောပါသည်။

“နောက်ပြီး အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို ပြန်ပြီး ရေးကြပြီဆို ရင် တတ်နိုင်သမျှ ပြည့်စုံအောင် ရေးနိုင်မှုလဲ ကောင်းမှာပေါ့။

ဒီလူဆယ့်ရှစ်ယောက်ထဲမှာ ကိုယ်ကြံးခိုင်မှု၊ စိတ်ကြံးခိုင်မှုမှာလဲ
တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် တူကြတာ မဟုတ်ဘူး။ ကြံးခိုင်မှု
နည်းတဲ့လူက စောစောစီးစီး ပွဲဖောက်လာတာပဲ။ တစ်ခါမှာ
ဆိုရင် ညပိုင်းရေဝေတော့ ရေကကုန်ပြီ။ အားလုံးချင်ခွက်နဲ့
ဆယ့်ရှစ်ခွက်အကိုက် ဝေရတာ။ နှစ်ယောက်က မသောက်ရ
သေးဘူးဆိုမှ မောင်ထဲမှာ တစ်ယောက်ယောက်က ခွက်ဆင့်ပြီး
ဆွဲသောက်သွားပြီဆိုတာ သိလိုက်တာပေါ့။ ကျွန်တော် ဘယ်
လောက် ဒေါသဖြစ်လိုက်မယ်ဆိုတာ စဉ်းစားသာကြည့်ပေတော့။

“နောက်ပိုင်း ရက်ကလေးနဲ့နဲ့ကြောလာတော့ လူတွေဟာ
စိတ်မမှန်ချင်တော့ဘူး။ လျှောကိုတောင် ဖောက်ပစ်မယ်လုပ်သည်
ထိအောင် စိတ်ကြောင်သွားလို့ ဝိုင်းပြီးချုပ်နှောင်းထားရသည်
အထိ ဖြစ်လာတယ်။ ဒါတွေကို ကျွန်တော်မရေးချင်ဘူး။ သေလဲ
သေသွားခဲ့ရတာပါပဲ။ သူမှာ ကြံးခိုင်မှုနည်းပါးလွန်းလို့ ဒီလိုဖြစ်ရ
တာ မဟုတ်လား။ သူတို့အကြောင်းကို ကျွန်တော်က ရေးလိုက်ပါ
ပြီတဲ့။ သူတို့က မရှိကြတော့ဘူး။ သူတို့က ကျွန်တော့ကို ဘာမူး
ခုခံချေပနိုင်ခွင့် မရှိတော့ဘူး။ နောက်ပြီး ကျွန်တော်ကကော်
ဘယ်လောက်ထိအောင် ကြံးခိုင်နိုင်သလဲ။ သူတို့ထက် ဘယ်
လောက်များသာသလဲ။ အမှန် အုတိုင်းပြောရရင် ခုမှ
တဖြည်းဖြည်းပြန်ပြီး တွေးကြည့်တော့ ရှစ်ရက်ရဲ့နောက်ပိုင်း
ကျွန်တော် စီစဉ်လုပ်ကိုင်တာတွေ ပြောတာဆိုတာတွေအတွက်

ကို ကျွန်တော် တာဝန်မယူနိုင်ဘူး ဦးအောင်သင်း။ စိတ်မှုန်လူမှုန်ပါပဲရယ်လို့ ကျွန်တော် တာဝန်မယူခံဘူး။ ကျွန်တော်လဲစိတ်ဖောက်တဲ့အထဲမှာ ပါသွားတယ်လို့ အထပ်ထပ်သံသယ ဖြစ်နေမိတယ်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်က အဲဒီလို ဖြစ်နေမိတယ်လို့ အောက်မေ့နေပါလျက် တခြားသူရဲ့အပြစ်အနာအဆာတွေကို ထုတ်ဖော်ပြီး ရေးချလိုက်ဖို့ဆိုတာ . . . အေးလေ ကျွန်တော်မရေးရဲဘူး။ မရေးရက်ဘူး။”

သူတို့ဆယ့်သုံးရက်တိုင်တိုင် မျောနေပြီးမှ သဘောကြီးတစ်စင်းက တွေ့သောကြောင့် ဆယ်ယူခဲ့ရသည်။ သူတို့ ကံအလွန်ကောင်းလှသည်ဟုသာ ဆိုရပေတော့မည်။ နေက ဝင်လူနေပြီ။ သဘောကပွဲတိန်က ညနေစာစားအပြီး သွားကြားထိုးရင်းပင်လယ်ပြင်ကို လှမ်းကြည့်လိုက်တော့ ဟိုးခပ်ဝေးဝေးမှာ နိုနိပစ္စည်းလေးတစ်ခုကို မြင်လိုက်မိသလို ထင်လိုက်ရသည်။ ထိုကြောင့် နှစ်လုံးထိုးမှန်ပြောင်းကို ဆွဲကြည့်လိုက်သည်။ နိုနိပစ္စည်းကလေးတစ်ခုတော့ အမှန်ပေပဲ။ ဘာပါလိမ့်မလဲ။ ထိုကြောင့် မကျေနပ်၍ အားကောင်းလှသော သုံးချောင်းထောက် မှန်ပြောင်းကြီးကို ကိုင်ပြီးကြည့်လိုက်မှ ငွေ့ရမ်းပြနေသော လက်ကလေးများကို ပိုးတဝါးမြင်လိုက်ရသည်။ သည်ထက် ဆယ်မိနစ်လောက် နောက်ကျသွားလိုက်လျှင် နေဝင်ပြီ။ လက်မတင်လေးမျှ ကပ်ပြီးကြုံလိုက်ရခြင်း ဖြစ်သည်။

သဘောကြီးနှင့်တွေ့လိုက်တော့ သူတို့လူပေါင်း ၁၈ ယောက်
အနောက် ၁၁ ယောက်သာ ကျွန်ခဲ့သည်။ သဘောပေါ်ရောက်ပြီးမှ
တစ်ယောက်ထပ်ပြီး ကွယ်လွန်ပြန်သည်။ လူ ၁၀ ယောက်သာ
လျှင် မသေမပျောက် ကျွန်ခဲ့သည်။

ဘီတီလို အရေးအသားကောင်းလှသော လူတစ်ယောက်
က ဤအတွေ့အကြံကို ပြည့်စုံအောင်သာ ရေးလိုက်ရလျှင်
အဘယ်မှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ ကောင်းလေမည်နည်း။ သို့သော်
ကျွန်တော် မတိုက်တွန်းလိုတော့ပါ။ မတိုက်တွန်းရက်တော့ပါ။

ဘီတီကို ငေးစိုက်ကြည့်နေရင်း ကျွန်တော့ စိတ်ဆွဲကြိုး
ကိုကျော်မြေသန်းကို သွားပြီး သတိရလိုက်မိပြန်သည်။ သူနှင့်
အတူ တပေခရီးအတော်များများကို ထွက်ခဲ့ရသည်။ ထိုကြောင့်
သူဝေထူးအကြောင်းကိုရော သူအကြောင်းကိုပါ အတော်လေး
သိခွင့်ရနေခဲ့သည်။ ဘူရားတရားသမား၊ စိတ်ဖြောင့်လူဖြောင့်။
သို့သော် ခေါင်းမာပုံတော့ရသည်။ တကယ့်လူတွေနှင့် ရင်ဆိုင်
ပြီး မဟုတ်မခံတွယ်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

သူရေးခဲ့သည့် ဘုံးတော်ဝေထူးတွေအကြောင်း စကားဝပ်ပါ
တော့ ကျွန်တော်က သူကို မေးကြည့်မိသည်။

“နေပါဉီးဗျာ၊ ခင်ဗျားဝေထူးထဲက ဘုံးတော်ခင်မောင်ဉီး
ဆိုတာက အပြင်မှာ တကယ်ရှိတာလား”

“တကယ်ရှိပါတယ် ဆရာရဲ့၊ ခုလဲရှိနေတာပါပဲ”

“ဟုတ်လား၊ ခဲ့လဲ ဒီလိပ် ဘီးတော်လုပ်နေတာပဲလား”

“လုပ်နေတာပါပဲဆရာ၊ ယုံတဲ့လူတွေလဲ ရှိနေတာပါပဲ”

“သူနာမည်က အပိုင်မှာလဲ ခင်မောင်ဘီးပဲလား”

“ହା କିଲ୍ପିତୋଳ କାହିଁହାତିମଳେଷବା॥ ଏଣ୍ଠେବନ୍ଦିଃ

ဆိုတာက ကျွန်တော့ရဲ့ စိတ်ကူးလတ်ကောင်။ ကျွန်တော်
ဖန်တီးထားတာ။ အင်းနဲ့တော့ ရှုပ်သွားလိမ့်မယ်။ ဒီလိုဟရာ
အပြင်မှာ တကယ်ရှိနေတဲ့ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်နေရာမှာ ခင်မောင်ဦး
ဆိုတဲ့ လတ်ကောင်ကို ကျွန်တော်က ဖန်တီးလိုက်တယ်။ အဲဒီ
လတ်ကောင်က တကယ့်လူဘိုးတော်နဲ့ ဘာဆိုဘာမှုမတူအောင်
ပုံပန်းသွင်ပြင်တွေ အကုန်ပြောင်းထားထယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့
ဘိုးတော်လုပ်ငန်းတွေအားလုံးကတော့ တစ်ခုမကျွန် အကုန်လုံး
အမှန်တွေချည်းပဲ”

“ဒါဖြင့် ခင်ပျေားစံတွေကို ဖတ်တဲ့လူတွေက ခင်မောင်းဦး
ဆိုတာ ဘယ်သူဘယ်ဝါကို ပြောတာပဲရယ်လို့ လုံးဝ မရှိပိုမိန်
ဘူးပေါ့”

“လုံးဝ မရိပ်မိန္ဒင်ဘူးပေါ့ဆရာ။ ကျွန်တော်က တမင်ကို
မရိပ်မိအောင် လုပ်ထားလိုက်တာပဲ။ သူတင်မကဘူး အဲဒီထဲမှာ
ပါတဲ့လူတွေ၊ ယုံကြည်ကြတဲ့သူတွေ၊ အလိမ့်ခံရတဲ့သူတွေ
အားလုံးကို ရပ်ပြောင်းရပ်လွှဲ လုပ်ပစ်လိုက်ပါတယ်။”

“ဘာပြုလိုလဲ၊ အန္တရာယ်များမှာ ကြောက်လိုလား”

“ကြောက်လို့တော့ ဘယ်ဟုတ်မလဲဆရာ။ သူတို့က ကျွန်တော့ကို ဘာလုပ်နိုင်တာမှတ်လို့။ သူတို့ထက်ကြောက်စရာ ကောင်းတဲ့လူတွေကိုတောင် ရင်ဆိုင်ပြီး တွေယ်ခဲ့သေးတာပဲ။ ကျွန်တော်က သူတို့ကို လူပုဂ္ဂိုလ်အရ မလိုမှန်းထားလို့ ဒီအကြောင်းတွေကို ရေးတာမှမဟုတ်ဘဲ။ သူတို့လုပ်နည်း လုပ်ဟန်တွေသာ စာဖတ်သူတွေသိအောင် ပြောပြချင်တာ။ တကယ်လို့ ပြားတူးပြတဲ့ ထင်းကနဲ့နေအောင် ရေးလိုက်ရမယ် ဆိုရင် သူဘဝလဲ အတော်ကြီးထိခိုက် သွားနိုင်တယ်။ နောက်ပြီး အလိမ်ခံရတဲ့လူတွေ အလွန်ရှုက်သွားကြမှာပေါ့ဆရာ။ သူတို့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ အတော်ကို အနေရအထိုင်ရ ခက်သွားကြမှာ ပေါ့။ ကျွန်တော်က အဲဒီလို့ မဖြစ်စေချင်ဘူး။ သူတပါးကို အရှုက်တက္ခာအကျိုးနည်း ဖြစ်အောင်ရေးပြီးမှ နာမည်ကြီးရတာ မျိုး၊ ပိုက်ဆံရတာမျိုးကိုလဲ မလိုချင်ပါဘူး ဆရာ။ မလုပ်ကောင်း ဘူးပေါ့ဆရာရယ်။ ဒါကတော့ ကျွန်တော့ ခံယူချက်ပဲဆိုပါတော့။ တချို့ဆိုရင် ခင်မောင်ဦးဟာ ဘယ်သူလဲ၊ ဘယ်မှာနေသလဲ ဆိုတာ လာလာမေးကြတာပေါ့။ ကျွန်တော် တောင်းပန်လွှတ် လိုက်တာချည်းပါပဲ။ ဘယ်သူကိုမှ ဖွင့်မပြောခဲ့ပါဘူး။ မပြော အပ်ဘူးပေါ့ ဆရာ”

ကျော်မြေသန်းအကြောင်းကို စဉ်းစားနေမိစဉ်အတွင်းမှာ ပင် ဘီတီကြီးထံမှ သက်ပြင်းတစ်ချက်ချသံကြားလိုက်ရပြီး -

“ဒီလို ဦးအောင်သင်းရာ၊ ကျွန်တော်တို့ စာရေးတာ ဘာ
ကြောင့်ရေးကြသလဲ။ နာမည်ကြီးခုံ၊ ပိုက်ဆံရရှုရယ်လို့ သဘော
ထားရင် ဘယ်မှာကောင်းနိုင်ပါတော့မလဲ။ ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်ပါ၊
အဖြစ်မှန်ပါပဲဆိုရုံးလောက်နဲ့ ရေးသင့်တယ်လို့ ကျွန်တော် မထင်
ဘူး။ စာဖတ်သူအတွက် ဘယ်လောက်အကျိုးပြုနိုင်သလဲ။
ဒီလောက်တစ်ဆင့်တက်ပြီး ပြောလိုက်ရမယ်ဆိုရင် လောကကို
ဘယ်လောက်အကျိုးပြုသလဲဆိုတာလဲ ထည့်ပြီးစဉ်းစားကြရ
မှာပါ။ လောကကို ဘာတစ်စက်မှ အကျိုးမပြုနိုင်တဲ့ပြင် တခါး။
သော သူတွေအတွက် နစ်နာနိုင်တယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်
ဘယ်တော့မှ မရေးချင်ဘူး”

ကျွန်တော်သည် ဘီတီကြီး၏စကားကို ကြားလိုက်ရ
သောအခါ အင်္ဂလိကရှိနိုင်ကာယ် ပြဟ္မာဏဝင်၊ သုတသုတ်ကိုသွားပြီး
သတိရလိုက်မိပါသည်။

ဝသကာရပုဏ္ဍားက ဘုရားရှင်အား -

“အရှင်ရေါတမ ဘယ်သူမဆို မြင်သည်ကို ‘ဤသို့ငါမြင်
သည်’၊ ကြားသည်ကို ‘ဤသို့ငါကြားသည်’၊ တွေ့သည်ကို ‘ဤသို့
ငါတွေ့သည်’၊ သိသည်ကို ‘ဤသို့ငါသိသည်’ဟု ပြောဆိုမှု၊ ထိုသို့
ပြောဆိုရာ၌ အပြစ်မရှိဟု အကျို့ပို့ပါသည်”

ဘုရားရှင်က -

“ပုဂ္ဂိုလ်မြင်ရသမျှကို ပြောဆိုအပ်၏ဟု ငါမဆို၊ မပြောအပ်ဟုလည်း ငါမဆို။ ထိုအတူ ကြားရသမျှ၊ တွေ့ရသမျှ၊ သိရသမျှကို ပြောဆိုအပ်၏ဟုလည်း ငါမဆို၊ မပြောဆိုအပ်ဟုလည်း ငါမဆို။”

“ပုဂ္ဂိုလ်မြင်ရသည်ကို ပြောဆိုသောသူအား အကုသိုလ်တရားတိုးပွား၍၊ ကုသိုလ်တရားတိုးဆုတ်ယုတ်ကုန်မူ ဤသို့သော မြင်ခြင်းကို မဆိုအပ်ဟု ငါဆို၏။ ပုဂ္ဂိုလ်မြင်ရသည်ကို မပြောဆိုသော သူအား ကုသိုလ်တရားတိုးဆုတ်ယုတ်၍ အကုသိုလ်တရားတိုးပွားကုန်မူ ဤသို့သောမြင်ခြင်းကို ပြောဆိုအပ်၏ဟု ငါဆို၏။”

“ပုဂ္ဂိုလ် ထိုအတူ ကြားခြင်း၊ တွေ့ခြင်း၊ သိခြင်းတို့ကို လည်း ကုသိုလ်ဆုတ်ယုတ်၍ အကုသိုလ်တိုးပွားမူ မပြောဆိုအပ်၊ ကုသိုလ်တိုးပွား၍ အကုသိုလ်ဆုတ်ယုတ်မူ ပြောအပ်၏ဟုသာ ငါဆို၏”

ကျွန်တော့စိတ်ထဲတွင် ဘီတီနှင့် ကိုကျော်မြှုသန်းတို့နှစ်ယောက်အကြောင်းကို တွေးနေမိသည်။

ဘီတီသည် သရော်စာရေးရာ၌ နာမည်ကြီးလှသူ ဖြစ်သည်။ သူကို တွေ့လိုက်ရသည်နှင့် သရော်လျှင်ပြောင်သော ဟာသစကားများကို ကြားလိုက်ရမြဲ ဖြစ်သည်။ လောက၏ ကမောက်ကမ ကိစ္စများကို အလွန်လည်း မြင်တတ်သည်။

ကြားလည်းကြားရတတ်သည်။ သူမှာ အထူးသတင်းထောက်
တွေများ ရှိနေသိသကဲ့သို့ ကြံကြံဖန်ဖန် ကတ်သီးကတ်သတ်
သတင်းမျိုးကို ရလည်းရတတ်သည်။ ထိုထိုသောကြားရသမျှ
ကိစ္စကို ဟာသမြောက်ရအောင်လည်း ပြောတတ်သည်။

သို့သော်လည်း တဖက်သား၏ ဂုဏ်သရေ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရာ
ထိပါးသည့်စကားမျိုးကို ပြောသံတခါမျှ ကျွန်တော်မကြားခဲ့
ဖူးပါ။ သူလျှာ၊ သူနှုတ်ခမ်းတို့သည် ထိုသို့သော အဆင့်မျိုးသို့
ကယ်တော့မျှ ဆင်းမသွားဟု ကျွန်တော်ဆိုချင်ပါသည်။

ကိုကျော်မြေသန်း၏ စရိတ်နှင့် သတ္တိအတွေ့အကြံတို့ကို
သူ၏ စာအုပ်များကို ဖတ်ကြည့်လျှင်ပင် အတန်အသင့်သိနိုင်ပါ
သည်။ သူသည် ရဲရင့်စုံစားသော လူတစ်ယောက်ဖြစ်သည်ဟု
ဆိုနိုင်သည်။ သို့ပါလျက်နှင့်လည်း ဘိုးတော် ခင်မောင်ဦးလို
လူမျိုးကိုပင် ရုပ်ပြောင်းရုပ်လွှဲလုပ်ပြီး ရေးသည်။ သိချင်လွန်းလှ
သူ အချို့က လူတွေ့ပြီးမေးသည်ကိုပင် ယဉ်ကျေးဇား ပြင်းပယ်
သည်။ သူသည် သတင်းပေးသူ ဖြစ်သည်။ အတင်းပြောသူတော့
မဟုတ်။ သူသည် လိမ်နည်းလိမ်ဟန်များကို ဖော်ထုတ်သည်။
လိမ်သူများ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရာ ရုပ်လုံးကို ဖော်ပြရန် အလွန်ဝန်လေး
သည်။ အစွမ်းကုန် အကာအကွယ် ပေးထားသည်။ သူသည်
လိမ်သူကို မလိုမှန်းထားခြင်းကြောင့် စာရေးခြင်း မဟုတ်။
အမှန်ကို မြတ်နိုးခြင်း၊ ပြည်သူကို ချစ်ခြင်းကြောင့်သာ စာရေးသူ
ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

ဤသို့လျှင် အတွေ့အကြံကို ရေးဖွဲ့တတ်သူတို့၏
အကြောင်းကို ကျွန်တော် စဉ်းစားမိလျှင် သတင်းစာဆရာကြီး
လူထုံးလှုအကြောင်းကိုသတိရမိသည်။ သူသည် စူးစူးစမ်းစမ်း
ရှာဖွေပြီး ရေးတတ်သူဖြစ်ကြောင့် သူစာများကို ဖတ်ကြည့်လျှင်
အလွန်သိသာပါသည်။ သူသည် ယုတ်မာမှုကို မူန်းသည်။
ယုတ်မာမှုကြောင့် ဒုက္ခရောက်ကြရရှာသော တဖက်သားခများ
များကို အလွန်သနားသည်။ ထိုသို့သော ကရာဏာစိတ်ဖြင့် ရေး
သည်။ သို့သော ယုတ်မာမှုကို ပြသောသူတို့၏ ရုပ်လုံးသွင်ပြင်
ကို ပေါ်လွင်အောင် ရေးခဲ့ဖူးသည်ဟု ကျွန်တော်မမှတ်မိ။ သတ္တိ
နည်းသောကြောင့်ဟု လုံးဝမဆိုနိုင်။ ရေးအပ်သည်ဟု ယုံကြည်
လျှင် စုံစုံစားစားရေးခဲ့သော သတင်းစာဆရာကြီးတစ်ယောက်
ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော့အဖို့တော့ အင်္ဂါးရိုးကာယ်၊ စတုက္ကနိုပါတ်၊
အပဏ္ဍာကာဂ်၊ သပ္ပါရိသသုတ် မြန်မာပြန်ကို သတိရမိလေပြန်
ပါလေပြီ။

“ရဟန်းတို့ ဤလောက်၌ သူယုတ်သည် တစ်ပါး၏ကျေး
လူမှုကို (အပြစ်ကို) မမေးသော်လည်း ထင်စွာပြု၏။ မေးသော်
ကား၊ အဘယ်ဆိုဖွံ့ဖြိုးရာရှိအုံနည်း။ ပြသုနာအလိုင်ာ ရှေ့ရှေ့
ဆောင်၍ မေးသည်ရှိသော် (အကြောင်းအားလုံးစွာ လိုအပ်၍
မေးသည်ရှိသော်) မယုတ်လျော့စေမှု၍ မဆိုင်းမတွေ ပြည့်ပြည့်စုံ

အကျယ်တဝ် သူတပါးကျေးဇူးမဲ့ကို ပြောဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့
၌ သူကား သူယူတ်တည်းဟု သိရမည့်အကြောင်းတည်း"

“ရဟန်းတို့ ဤလေကျွေ သူတော်ကောင်းသည်သူတပါး၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို မေးသော်လည်းထင်စွာမပြု။ မမေးသောကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ ပြဿနာအလိုက် ရွှေ့ရှေ့ဆောင်၍ မေးအပ်သည်ရှိသော် ယုတ်လျော့စေ၍ ဆိုင်းဆိုင်းတွေတွေ မပြည့်မစုံ အကျယ်မဖွင့်ဘဲ သူတပါး၏ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြောဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤကား သူတော်ကောင်းဟု သိရမည့် အကြောင်းတည်း။”

ကျွန်တော်သည် ဘိတီကြီး၊ ကျော်မြှုသန်း၊ လူထုံးလှစသော ပုဂ္ဂိုလ်များအကြောင်းကို ဆက်ပြီးစဉ်းစားမိနေပြန်သည်။ သူတို့သည် အတွေ့အကြံလည်း ကြီးကြ၏။ အတွေ့အကြံလည်း ကောင်းကြ၏။ အရေးအသားလည်း ရဲရင့်ကြ၏။ သို့ပါလျက် ခုခံနိုင်စွမ်းမဲ့ကြရာသည့် သူတို့၏ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရာများကိုလည်းကောင်း၊ ချေပန်းခွင့်မဲ့ရာသည့် ကွယ်လွန်သူတို့၏ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရာများကိုလည်းကောင်း မရေးရက်ကြ၊ မရေးရဲကြချေ။ သို့ . . . သူတို့ မရေးရဲကြသည်ကား . . . ။

10

ခန့်ခွင့်ပေးသူရှိတဲ့

မိဘပေးသောအမွှု

အမှန်ပြောရလျှင် 'ဟိုခေါင်းစဉ်နှင့်ရေးပေးပါ။ သည်
ခေါင်းစဉ်နှင့် ရေးပေးပါ' ဆိတ္တာမျိုးတွေကို ကျွန်တော်မရေးချင်။
အထူးသဖြင့် စာရေးဆရာအများကို ရေးစေ၍ စုပေါင်းထုတ်ဝေ
သည်တို့ကို ပိုလိုပင် မရေးချင်။ ထို့ထက်ပို၍ အထူးသဖြင့်
ဤခေါင်းစဉ်မျိုးကို မရေးချင်။ အကြောင်းရှုပါသည်။

ကျွန်တော်အသက် ကိုးနှစ်ဆယ်နှစ်သားလောက်အထိ
ကျွန်တော်တို့မိသားစုမှာ ပျော်စရာကောင်းလှသည်။ ယခု
ပြန်တွေးလိုက်လျှင် အခုပင် ပြန်လည်လွမ်းမိပါသေးသည်။

ကျွန်းတော် အသက်(၁၁)နှစ်အချို့တွင် ကျွန်းတို့မြဲခင် ဆုံးပါး
သွားခဲ့သည်။ ကျွန်းတော်ဖောင်မှာ ကျွန်းတော်တို့ မောင်နှမ
သုံးယောက်နှင့် ကျွန်းရှစ်ခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် သူလည်း
အတော်လေး စိတ်လေဟန် ရှိပါသည်။ သုံးလေးနှစ်လောက်
ရှိတော့ ကျွန်းတော်ဖောင် နောက်အီမိထောင်ထူပါသည်။ နောက်
ပိုင်းတွင် ကျွန်းတော်လည်း အီမိမှာ မပျော်တော့သည်နှင့် စစ်ကြီး
ဖြစ်လို့ ရျပန်ခေတ်အစပိုင်းတွင် အီမိကထွက်လာခဲ့ပြီး မိခင်၏
ညီမဖြစ်သူ အဒေါ်တို့မောင်နှင့် သွားနေခဲ့သည်။ အဒေါ်
ဆိုသော်လည်း ကျွန်းတော်အဖို့ ဒုတိယမိခင် ဖြစ်ခဲ့ပါလေသည်။
ထိုကဲ့သို့ အီမိကဆင်းလာခဲ့ပြီးသည့်နောက် ဆယ့်လေးနှစ်တိုင်
တိုင် ကျွန်းတော်ဖောင်နှင့်မတွေ့အောင် ရှောင်ခဲ့သည်။ ထို
ဆယ့်လေးနှစ်ကာလအတွင် သုံးကြိမ်လောက် မလွှဲသာမရှောင်
သာ တွေ့ဖူးသည်။ သူကစကားပြော ချင်သည်။ ကျွန်းတော်က
တို့တို့ဖြတ်ပြီး ထွက်လာခဲ့သည်ချည်းဖြစ်သည်။ (လူငယ်တွေ
မဖူးသင့်သောကိစ္စတစ်ခုကို ပြောလိုက်ရပါဉီးမည်) ကျွန်းတော်
စိတ်ထဲတွင် အဖောက်အမွှေဖြတ်လိုက်ပြီဟု သဘောထားခဲ့ပါ
လေသည်။

ကျွန်းတော် ဆယ်တန်းအောင်သည့်နှစ်တွင် ကျွန်းတော်
ဖောင်မှာ စီးပွားရေးအလွန်ကောင်းနေချိန်ဖြစ်သည်။ သူညီ
တော်မောင်တစ်ယောက်အား ကျွန်းတော်ကို လိုက်အရှာခိုင်း

သည်။ ကျွန်တော်ကလည်း အပေါင်းအသင်း အလည်အပတ် များသူမြို့ နံနက် ၈ နာရီလောက် မြင်းလှည်းတစ်စီးနှင့် ဟိုမေး ဒီမေး ခြေရာခံလိုက်ရသည်မှာ နေ့လည် ၁ နာရီလောက်ကျမှ တွေ့သည်။ ကျွန်တော့ကို မြင်းလှည်းနှင့် တင်ခေါ်သွားပြီး ဖခင်နှင့် တွေ့ပေးပါသည်။ ဖခင်က ကျွန်တော့ကိုစကားကမ်း လှမ်းသည်က “တက္ကသိုလ်ကို ဆက်တက်ပါ၊ စရိတ်အားလုံးကို ထောက်မည်။ သို့သော်သူဇ္ဈိုးကိုလည်း အသိပေးရမည် ဖြစ် သောကြောင့် အိမ်ကိုဝင်ပါထွက်ပါ၊ သူဇ္ဈိုးနှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီး စကားပြောပါဆိုပါ”ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်က -

“ဖေဖေ-ကျွန်တော့ကို ဘွဲ့ရစေချင်တာ မဟုတ်လား၊ ရပါစွဲမယ်။ ဒါပေမယ့် ဖေဖေတို့မိသားစုထူထောင်ထားတဲ့ အစီးအပွားနဲ့ထောက်ပံ့လို ဘွဲ့ရတာမျိုးကို မလိုချင်ပါဘူး” ဟု အပြတ်ပြောခဲ့သည်။

၁၄ နှစ်တိုင်တိုင် စကားမပြောဘဲ ရှောင်နေခဲ့သည်ဟု အထက်တွင် ဆိုခဲ့ပါသည်။ ရယ်စရာကောင်းတာက ဖြစ်လာ ပြန်သေးသည်။ မင်္ဂလာဆောင်မယ်လုပ်တော့ တစ်ဘက်သမီး ရှင် မိဘများက မိဘစုံညီလာတောင်းပါဆိုတော့ သူကို ချွန်ထား လို မရတော့။ ဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော်က အလယ်တန်းဆရာ သုံးနှစ်လောက်လုပ်ပြီးသည်သာမက အလုပ်ထွက်ပြီး တက္ကသိုလ်

ပင် တက်နေပါပြီ။ သည်တော့ သူဆီသွားပြီး ရယ်ကာမောကာ
ပင် မိန်းမလိုက်တောင်းပေးဖို့ ပြောရသည်။ သူတို့ မောင်နှင့်
ကလည်း စိတ်အားထက်သန်စွာ လိုက်ပါခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်
အခေါ်မောင်နှင့်ကတော့ လက်ရင်းမိဘ ဖြစ်နေပါလေပြီ။
ကျွန်တော်အဖေအရှင်းက အရံမိဘသဘောမျိုးပင် သက်ရောက်
နေပါသည်။

ကျွန်တော် ဆယ်တန်းအောင်သောနေ့ကပေးလိုက်သည့်
မုန့်ဖိုးငွေ့ ဂို့ မှုအပ ဖခင်ထံမှ ဘာတစ်ပြားကိုမျှ မယူခဲ့ပါချေ။
ကုန်ကုန်ပြောလိုက်လျှင် ယခုတောင်တွင်းကြီးမြို့တွင် ကျွန်တော်
မိရင်းဖရှင်းပိုင် မြေတစ်ကွက်ရှိနေသေးသည်။ ကျွန်တော်တစ်ဦး
တည်းသော ညီအား “မင်းဘာသာ နေချင်နေ၊ ရောင်းချင်ရောင်း၊
ငါကတော့ နေမှာလဲ မဟုတ်ဘူး၊ တစ်ပြားမှလဲ မလိုချင်ဘူး”ဟု
ပြောခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် မိဘပေးသောအမွှေ ကျွန်တော်မှာ တစ်ပြား
တစ်ချပ်မှ မရှိပါ။

သို့လင့်ကစား မကြာခကာ ပြန်လည်သတိရမိသည်တို့ကို
ပြောလိုက်ချင်ပါသေးသည်။

ကျွန်တော်က သားဦးကြီးဖြစ်သောကြာင့် ဖေဖေက

ကျွန်တော့ကို အလွန်ချစ်သည်။ အလွန်လည်း အထင်ကြီးသည်။
ကျွန်တော်ကလေးဘဝက အသုံးအဆောင်များမှာ ရှိုးကုမ္ပဏီ
ထွက်ပစ္စည်းတွေသာများသည်ကို နောင်အခါမှ သိလာရသည်။
ဒါတွေ အရေးမကြီးလှပါ။ ကျွန်တော့အဖောက ဘုန်းကြီးကျောင်း
ထွက် ဖြစ်သည်။ အလီပေါင်းကိုပင် ရပါရဲ့လား၊ ‘နာ ဇက
နာ၊ နဝ ဒွေး အန္တာရသ’ ဟူသော ကိုးကြောင်းလက်ာနှင့်
စခန်းသွားခဲ့လေသလားဟု တွေ့နေမိသည်။ သို့သ်လည်း စာကြီး
ပေကြီးတွေကိုတော့ ဖတ်ပုံရသည်။ အိမ်တွင် ငါးရှုံးငါးဆယ်
နိုပါတ်တွေ၊ သံဝေဂါဒ်နှင့် မွေ့ပဒဝတ္ထုတော်ကြီး၊ စတာတွေကို
တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော်စာဖတ်တတ်စ သုံးတန်းလောက်ကပင်
ဒီစတာတွေကို ဖတ်နေခဲ့လေပြီ။ ထိုပြင် ကျွန်တော့ဖခင်က ပုံပြော
ကောင်းသူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ “ယောသကသူငွေးသား” ဝတ္ထု
အကြောင်းကို သူက ပြောပြရာတွင် စိတ်ဝင်စားလှသောကြောင့်
ထိုဝတ္ထုကြီးကိုရှာဖတ်သည်။ အတ်လမ်းရည်ဝတ္ထုကြီး တစ်ပုံ့
ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်အခါက်ခါက် ဖတ်မိခဲ့ဖူးသည်ကို မှတ်မိ
နေသေးသည်။

ကျွန်တော် သုံးတန်းအောင်သောနှစ်တွင် တောင်တွင်းကြီး
ရွှေအင်းတောင် ဘုရားပွဲတော်စွေး စာအုပ်ဆိုင်မှ အတ်ကြီး
ဆယ်ဘွဲ့စာအုပ်တွေကို ဆုံးဖြစ်ဝယ်ပေးခဲ့သည်။ အတ်ကြီး
ဆယ်ဘွဲ့တွင် တော်စား(ထင်သည်)မှအပ အကုန်ဝယ်လို့ရခဲ့သည်။

ဘုရားပွဲရွေးကဝယ်သည်ဟု ဆိုလိုက်သည်ကို ယခု
ခေတ် လူငယ်များ နားလည်နိုင်မည်မဟုတ်။ ထိုကြောင့် ရှင်းပြ
လိုက်ရပါ၍ မည်။

ကျွန်ုပ်တို့ငယ်စဉ်က စာအုပ်ဆိုင် အလွန်ရှားပါး
သည်။ ကျောင်းသုံးနှင့်ခေတ်ပေါ်မရှိအင်း၊ ဝထ္ဗုတွေလောက်ကို
သာ တင်သော စာအုပ်ဆိုင်များသာ ဖြစ်ချေသည်။ အတ်တော်၊
နိပါတ်တော်တို့ လိုစာကြီးပေကြီးတွေကို ရောင်းသောစာအုပ်
ဆိုင် ဆိုသည်မှာ ရန်ကုန်လို့၊ မန္တလေးလိုမြို့ကြီးတွေမှာသာ ရှိ
သည်။ ဆယ့်နှစ်ပွဲတော်ရွေးသည်များတွင် စာအုပ်ရွေးသည်
လည်း ပါသည်။ သူတို့သည် နာမည်ကြီးဘုရားပွဲတော်များသို့
လှည့်လည်ရောင်းချလေ့ ရှိသည်။ ထိုကြောင့် ဘုရားပွဲတော်
ရောက်မှ ထိုစာအုပ်မျိုးကို ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။

ဤသို့အားဖြင့် ကျွန်ုပ်တော်သည် ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နှင့်
ပင် စာဖတ်ဝါသနာ ထူထောင်မိခဲ့သည်သာမက မြန်မာစာကြီး
ပေကြီးနှင့် ရင်းနှီးခွင့်ရခဲ့ပါသည်။

နောက်တစ်ခုရှိသေးသည်။

တောင်တွင်းကြီးမြို့တွင် တို့ပမာအစည်းအရှုံး စတင်
တည်ထောင်သူမှာ သခင်ခင်မောင်ဦးနှင့် ကျွန်ုပ်တော့ဖောင်
သခင်ညီမောင်တို့နှစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း စာပေဟောပြောပွဲ
စင်မြင့်တွင် ကျွန်ုပ်တော်အကြိမ်ကြိမ်ပြောခဲ့ဖူးပါသည်။ ကျွန်ုပ်တော့

ဖခင်က ဥက္ကဋ္ဌ၊ သခင်ခင်မောင်ဦးက အတွင်းရေးမှူး။ သို့သော
စင်စစ်အားဖြင့် သခင်ခင်မောင်ဦးက ခေါင်းဆောင်၊ သခင်
ညီမောင်က နောက်မျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ သခင်ခင်မောင်ဦးက
ထိုခေတ်က ဆယ်တန်းအောင်သည့်ပြင် သူ့ဖခင်က အကိုလိပ်
အစုစုမျိုး အကိုလိပ်လို အပြောရောအရေးပါ အလွန်ကျမ်းသည်။
ထိုပြင် ထိုခေတ်က အကိုလိပ်မြန်မာသတင်းစာ ဆယ်စောင်
လောက်၏ တောင်တွင်းကြီး သတင်းထောက်လည်း ဖြစ်နေခဲ့သေး
သည်။ ထို့ကြောင့် မဟုသုတလည်း ရှိသည်။

(သခင် ခင်မောင်ဦးမှာ အလွန်ထူးခြားသူ ဖြစ်သော
ကြောင့် ကျွန်တော်မှတ်မိသမျှ သူ့အကြောင်းကို ရေးဦးမည်ဟု
ရည်ရွယ်ထားပါသည်။)

သည်လို သခင်ညီမာင်ဖြစ်လာတော့ တို့ပဲမာအစည်း
အရှုံးဝင်သခင်တွေက စည်းရှုံးရေးဆင်းလာလိုက်ပြီဆိုလျှင်
ကျွန်တော်တို့အိမ်မှာ တည်းတတ်ကြသည်။ ကြောကြာတော့
မဟုတ်၊ အလွန်ဆုံးနှစ်ညွှန်ပါပဲ။ ကျွန်တော့ဖခင်က တရားပွဲ
အတွက် ဖိတ်ကြားဆော်ပြုပေးရပါသည်။ တစ်ခါမှာတော့ဖြင့်
(ကျွန်တော်မှတ်မိသလောက်) သခင်ရှိနှစ်၊ သခင်ထွေန်းတင်နှင့်
သခင်ခကြီးတို့ရောက်လာသည်။ သခင်ခကြီးကို ကုလားကြီးဟု
ကျွန်တော် မှတ်မိနေသည်။ ကျွန်တော့မိခင် ဒေါ်ရွှေကြံ့
ကလည်း ထိုကဲ့သို့ပင်ထင်ပုံရသည်။ သခင်တွေကို ထမင်းကျွေး

ရတော့မည်ဆိုတော့ သူကလည်း ထမင်းတွေဘာတွေကိုချက်နှင့်
ပြုတ်နှင့် ထားပြီပေါ့။ ခက်နေသည်က သခင်ခနှင့် ဝက်သား
ဟင်း။ ဒီအခါမှာ ကျွန်တော်က သခင်တွေ စကားပြောနေသည်
ကို ငုတ်တုပ်ကလေး နားထောင်နေသော အောင်သင်း ပေါက်စာ။

ကျွန်တော့မိခင်က မီးဖိုခန်းမှ လျမ်း၍ “ကိုညီမောင်ရေ-
ခဏ” ခေါ်လိုက်တော့ ကျွန်တော့ဖခင် မီးဖိုခန်းဆီသို့ ထသွား
ရသည်။ ခဏရှိတော့ ကျွန်တော့ဖခင်က မရှုံးမရဲ့ အားတုံးအားနားနာ
သခင်ခကြီးအနား ကပ်သွားပြီး ဘာပြောလိုက်သည်မသိ၊ သခင်
ခကြီးက ကျွန်တော့ဖခင်ကို ဘာမူးမပြောတော့ဘဲ အသံသြကြီး
နှင့် မီးဖိုခန်းဘက်သို့လျမ်း၍ -

“ဆရာကတော်ရေ - အဆီနဲ့အခေါက်ကလေး များများ
ထည့်လိုက်စမ်းပါ”ဟု အော်ပြောလိုက်သောကြောင့် မီးဖိုထဲက
လူတွေရော၊ အပြင်ကလူတွေပါ အုံးခနဲ့ပွဲကျသွားသည်ကိုတော့
ဖြင့် ခုထက်ထိ မှတ်မိနေပါသေးသည်။

ထိုကဲ့သို့ သခင်ညီမောင် ဖြစ်လာလေတော့ အိမ်မှာ
'ကြွေးကြေားသံမဂ္ဂဇင်း'တို့ 'စနေနဂါးနို'တို့ 'ဆယ်သန်း'တို့
'တိုးတက်ရေး'တို့၊ ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်'တို့စသည့် စာစောင်တွေက
မျက်စီအောက် ရောက်လာနေပြန်တော့သည်။ ကျွန်တော်က
လေးငါးတန်းလောက်သာ ရှိသေးသော်လည်း ထိုစာတွေထဲက
ကိုယ်ကြိုက်တဲ့ အရှုပ်တွေ၊ ကာတွန်းတွေကိုကြည့်၊ ကိုယ်နား

လည်တာတွေကို ဖတ်။ ဤသို့အားဖြင့် ခေတ်ရှုပြီးနေသော
စာတွေနှင့် ရင်းနှီးခွင့်ရှုန်းမသိ ရလာခဲ့ပြန်ပါသည်။

ကျွန်တော့ဖခင်၏ စရိတ်သဘာဝကို ယခု ကျွန်တော်
ပြန်ပြီး သုံးသပ်ကြည့်နေမိပါသည်။

သူသည် အလွန်ရှုံးသားသည်။ သူထင်ရာ၊ ယုံကြည်ရာ
ကို လုပ်မိပြီဆိုလျှင် ပတ်ဝန်းကျင်က ဘာတွေပြောနေနေ၊
ဘယ်လိုထင်နေနေ လုပ်နေတတ်သည်။ ဖဆပလ လွှမ်းမိုး
ဉာဏ်းနေချိန်တွင် သူက ပမည်တ အမတ်လောင်းအဖြစ်
အရွှေးခံသည်။ အရွှေးခံရသောကြောင့် အမတ်ဖြစ်လိုက်သေး
သည်။ (စကားစပ်မိလာသောကြောင့် ပြောလိုက်ရပါဉီးမည်။
ထိုရွှေးကောက်ပွဲတွင် သူ့ကတောင်တွင်း မဲဆန္ဒနယ်ပြောက်ပိုင်း
က အရွှေးခံခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့ကို တောင်ပိုင်း မဲဆန္ဒ
နယ်က အရွှေးခံဖို့ ပမည်တွေက လာပြောကြသေးသည်။
ကျွန်တော်ဝင်ပြုင်လျှင် အရွှေးခံမည်မှာ သေချာသည်။ သို့သော်
ကျွန်တော်က နိုင်ငံရေးကို 'နံပြုတ်'နေပြီဖို့ လုံးဝပြုင်းလိုက်သည်။
အကယ်၍ များလက်ခံလိုက်လျှင် သားအဖန္တစ်ယောက် ပမည်တ
အမတ်နှစ်ပါးအဖြစ် ပါလီမန်တက်နေရမည် ထင်သည်။)

နောက်တစ်ခုက ကျွန်တော့ဖခင်သည် အလွန်ယုံလွှယ်

သည်။ မှတ်မိတာတစ်ခု ရှိသေးသည်။ အာမခံကြေး ဆပ်ရခြင်း
ဖြစ်သည်။ ၂၅၈/- ဟုပြောသံကြားခဲ့ရသည်။ ရွှေတစ်ကျပ်သား
၂၃ ကျပ်လောက်ခေတ်က ၂၅၈ ဆိုသောင့်ကို မှန်းဆန္ဒင်ပါ
သည်။ အတိုးပါ လစဉ်ခွဲဆပ်ရသည်ဖြစ်သောကြာင့် ငွေရေး
ကြေးရေး မပြောလည်သည့်လများတွင် ကျွန်တော့ မိခင်နှင့်
ပူပင်စွာ ပြောဆိုနေခဲ့သည်တို့ကို နားမလည်ပါးမလည်နှင့်
ကျွန်တော်ပါ ဘေးကစိတ်မကောင်းဖြစ်နေမိခဲ့သေးသည်ကို
ခုတိုင် သတိရနေမိသေးသည်။

ကိုယ်နှင့်စိတ်မကပ်ဘဲ ကိုယ်စိတ်ဝင်စားရာကိုသာ
အာရုံပြုတတ်သည့်စိတ်၊ တစ်နည်းအားဖြင့် နမောနမဲ့နိုင်တတ်
သောကြာင့် သူမိတ်တွေ လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်တွေ ကလိမ်ကျ
သည်ကို ခံရ၍ ရွှေတစ်ဆယ်သားလောက် ဆုံးခဲ့ရဖူးသည်
ကိုလည်း ကလေးဘဝကပင် သူတို့လူကြီးတွေ ပြောသည်ဆို
သည်ကို ကြားခဲ့မှတ်ခဲ့မိပါသေးသည်။

ယခု ပြန်ပြီးစဉ်းစားကြည့်လိုက်တော့ မိခင်ကိုတော့
ကောင်းကောင်း မမှတ်မိတော့ပါ။ ဖင်ကြာင့် ပထမ စာပေ
ဝါသနာ ထူထောင်လာခဲ့မိသည်။ ဒုတိယ မြန်မာ့ရှိုးရာ စာကြီး
ပေကြီးတွေနှင့် ရင်းနှီးခဲ့ရသည်။ တတိယ ထိုအချိန်က ခေတ်

ရွှေ.ပြေးနေခဲ့သည့် တို့ဗမာအစည်းအရုံး စာပေတွေကို
ထိတွေ့ခွင့် ရခဲ့သည်။

နောက်တစ်ပိုင်းက - ကိုယ်ရပိုင်ခွင့် မရှိတာကို မယူ၊
ကလိမကျေ။ ကိုယ်မယုံကြည်လျှင် ဘာကိုမျှမလုပ်။ ကိုယ်ယုံ
ကြည်ရာကို ဘယ်သူကဘာပြောပြော လုပ်ချင်သည့်စိတ် ပါလာ
ခဲ့သည်။ (ကျမ်းလေးအုံစိုးသောကြောင့် ချွန်ခဲ့ပါသည်)

သူလိုပင် ယုံလွှယ်တတ်သည်။ တစ်နည်း အာ,တီး အ,တ
နိုင်သည်။ (ကျမ်းလေးအုံစိုးသောကြောင့်)

ကျွန်တော် မိဘအမွှေကို တစ်ပြားတစ်ချပ်မျှ မခံစား
ခဲ့ရပါ။

သို့သော် တစ်သက်လုံး သုံးမကုန်သော ရွှေထက်၊ မြေ
ထက် အဖိုးတန်သော အမွှေကို ရခဲ့ပါသည်။
ကျွေးဇူးတင်ပါတယ် ဖေဖေနဲ့မေမေ။

အတွန်အတွေး

ပေါင်ချိန်ကိုချိန်ကြည့်တော့

ယခုတလော မြှုပ်တိရှုပ်သံက 'ပြည်သူ့တရားရှင်' (ပေါင်ချိန်) ဘတ်လမ်းတွဲကိုပြန်လည်ထုတ်လွှင့်နေသည်။ မြှုပ်တိက ထုတ်သွေ့လေသမ္မာ ဘတ်လမ်းတွဲများတွင် ပေါင်ချိန် ကို ကျွန်တော်အကြိုက်ဆုံးဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်သာ မဟုတ် ကျွန်တော့မြေးပေါက်စတွေကပါ ကြိုက်ကြသည်။ ပထမအကြိုမ် လွှင့်စဉ်က မြေးအငယ်ဆုံးကောင်မှာ သုံးနှစ်သား လောက်ပဲရှိ

သေးသည်။ ပေါင်ချိန်အတ်ကား ပဏာမတေးကို အကုန်လိုက် ဆိုနိုင်သည်။ ပဏာမတေးသံကိုကြားလိုက်လျှင် သည်အကောင် တို့ရွှေရောက်သွားပြီး အစအဆုံးလိုက်ဆိုတော့သည်။ ဘာတွေ ဆိုနေသည်ကို သူလည်းနားမလည်၊ ကျွန်တော်တို့လည်း နားမ လည်။ သို့သော် 'ဝမ်ချောင်မာဟန့်- ပွုန်. ဓမ္မန် ဓမ္မ ပတ်' ဆိုတာ တွေအစ အကုန်လိုက်ဆိုနိုင်သည်။ အခုတော့သည် အကောင် က ပွဲမတန်းကြီးများတောင်တက်တော့မည်။ အသက်ကလည်း ၁၁ နှစ်လောက်ရှိသွားပြီ။ သူတို့မိသားစုက သမိုင်းဘက်မှာ နေ သည်။ ယခုပေါင်ချိန်အတ်လမ်းတွဲ ဒုတိယအကြိမ်ပြန်ဝင်လာ တော့ ပဏာမတေးကိုကြားလိုက်ရတိုင်း ကလေးဘဝ အောက် ပိုင်းဟောင်းလောင်းနှင့် တို့ရွှေမှာ မတ်တပ်ရပ်ပြီးတရုပ်သီချင်း လိုက်ဆိုနေသည့် သည်မြေးကောင်ကို မြင်ယောင်မိလျက်မပြီးဘဲ မနေနိုင်မလွှမ်းဘဲ မနေနိုင်။ အမှုန်ပြောရလျှင် 'ပေါင်ချိန်'ကို ကျွန်တော်မလွှတ်တမ်းကြည့်သည်။ ပေါင်ချိန်လာမည့် ညဆို လျှင် ကျွန်တော် အလိုလိုမြှုံးပြီး စောင့်နေမိကြောင်း ဝန်ခံပါ သည်။ ပေါင်ချိန်အတ်လမ်းကို ဖန်တီးသူများအား ကျွန်တော် ကျေးဇူးတင်မိသည်။ ထိုအပြင် ဤအတ်လမ်းတွဲကို ထုတ်လွှာ့ ပေးသည့် 'မြေဝတီရှုပ်သံ'ကိုလည်း ကျေးဇူးစကားဆိုလိုက်ရပါ သည်။ ဝတ္ထုအတ်လမ်းအတ်ကွက်စသည်တို့ကို လေ့လာခဲ့ဖူးသူ ဖြစ်သည့်အလောက် ဘာကြောင့်ကြိုက်သလဲ ဆိုတာကိုလည်း

ပြန်ပြီး ချိန်ဆကြည့်မိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ‘ပေါင်ချိန်ကို
ချိန်ကြည့်တော့’ဟု ‘ခေါင်းပေး’လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ပေါင်ချိန် အတ်လမ်းဟူသမျှကို ခြုံရုံသုံးသပ်ကြည့်
လိုက်လျှင် ပဓာနအာဘော် (main theme) မှာ တရား ဥပဒေ
အထက်တွင် မည်သူမျှမရှိဟူသော ‘အဆို’ (statement)ဖြစ်ပါ
သည်။ လူသားမှုန်သမျှ ကြီးကြီးငယ်ငယ် ထိုအဆိုကို နှစ်သက်
စွဲလက်ခံကြမည်သာဖြစ်ပါသည်။ သူခမိန်ပေါင်ချိန်ကို
မင်းအကရာဇ်ကိုယ်တော်တိုင်က သူ့ကိုယ်စား ‘ရတနာကျောက်
စီစား’ကို လွှာအပ်ထားတော်မူသည်။ (ပေးသနားတော်မူသည်
ဟု ကျွန်းတော်မသုံးနိုင်ပါ။) သူ၏စီရင်ဆုံး ဖြတ်ချက်သည်
မင်းအကရာဇ်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ‘ငါကိုယ်တော်တိုင်
တာဝန်ယူသည်’ ဟူသာသဘောပင်ဖြစ်ပါသည်။မင်းကလည်း
အာဂမင်း၊ သူခမိန်ကလည်း အာဂသူခမိန်။ ကျွန်းတော်
မကြိုက်ဘဲခံနိုင်ပါမည်လား။

ယခုကျွန်းတော်ပြောခဲ့သမျှမှာ ‘ပဓာနအာဘော်’
အကြောင်းများဖြစ်ပါသေးသည်။

ပေါင်ချိန်အတ်လမ်းတွဲတွင် ပါဝင်သာဏ်ကောင်
များကို သတိထားကြည့်မိပြန်ပါသည်။ အမိကကျသာ
အတ်ဆောင်များမှာ . . .

ဆရာကုန်းစွန်း၊ ကျွန်းကျောင်း၊ ဝမ်ချောင် နှင့် မာဟန်။

ဆရာကုန်းစွန်းက ဆင်ခြင်ညာက်ပညာရှိသူ။
ကျွန်ကျောင်းက သိုင်းပညာကျွမ်းသော ရဲ့စွန်းစားသူ။
ဝမ်ချောင် နှင့် မာဟန့်က သူခမိန်၏ အမှုတော်များ
ကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ကြသူ။

ထိုထိုသောအမှုထမ်းအားလုံးတို့သည် သူခမိန်ပေါင်
ချိန်ကို အလွန်အလွန်ရှိသေကျိုးနှံကြသည်။ ငွေရေးကြေးရေး
ရာထူးဌာနနှစ်ရ စသောကိစ္စရပ်များကြောင့် မဟုတ်။ သူတို့ဆရာ
သူခမိန်ကြီး၏ ပညာဂုဏ်၊ သီလဂုဏ်၊ သမ္မာဓိဂုဏ်တို့ ကြောင့်
သက်စွန်းကြီးပမ်း ကျိုးနှံကြခြင်း ဖြစ်ကြောင်းပေါ်လွှင်အောင်
ကော်ဆရာက စီရင်ထားသည်။

ဆိုပါစို့- ဘတ်လမ်းတွဲတစ်ခုတွင် မိဖုရားခေါင်ကြီးနှင့်
ထိပ်တိုက်တွေ့ရသည်။ တရားစီရင်ရေးတွင် မိဖုရားခေါင် ကြီးက
ရာထူးပြုတ်ကျသွားနိုင်ကြောင်းကို နှုတ်မြှုက်ဖြေမ်းခြောက်သည်။
ပေါင်ဆိုန်က အေးဆေးသက်သာစွာပင် သူ၏ ပေါင်းထုပ်ကိုချွဲ
လိုက်သည်။ ထိုအခါကုန်းစွန်း၊ ဝမ်ချောင်း၊ မာဟန့်တို့ကလည်း
သူခမိန်ကြီးနည်းတူ ပေါင်းထုပ်များကို ချွဲတိုက်ကြသည်။
သူခမိန်ကြီးရာထူးမှန်တွေက်လျှင် သူတို့လည်းအားလုံး
နှုတ်ထွေက်ကြတော့မည့်သဘောဖြစ်သည်။

ဤသို့အားဖြင့် ဆရာကုန်းစွန်း စသောအမှုထမ်းအား
လုံးတို့သည် ရာထူးလစာစသည်တို့ထက် သူခမိန်ကြီး၏ ဂုဏ်ကို

ရှိသေလေးစားကြကြောင်း ပေါ်လွင်စေခဲ့သည်။ တစ်နည်းအား
ဖြင့်ဆိုလျှင် သီလ၊ သမ္မာဓိ၊ ပညာ ဂုဏ်တို့သည်အခြား
အခြားသောဂုဏ်တို့ထက် ခွန်အားကြီးမားမြင့်မြတ်လှကြောင်း
လာတ်ဆရာကစီရင် ထူတ်ဖော်လိုက်သည်ဟု ကျွန်တော်
ကောက်ယူခံစားမိပါသည်။

ထိုအခန်းကို ကျွန်တော်ကြည့်လိုက်ရစဉ်က ကြက်သီး
မွေးညှင်းထခမန်းဖြစ်လျက် ရင်ထဲက 'ကောင်းလိုက် လေကွယ်'
ဟု မြည်တမ်းလိုက်မိပါသည်။

* * *

၁၄၄၄ ၁၇ ၂၀၁၀

အပျင်းထူရတဲ့အရာ

‘အလသသာ၊ ပျင်းရိသောသူအား၊ ကုတေသနပုံ၊
အတတ်ပညာ အဘယ်မှာရအုံနည်း၊ အသိပွဲသာ၊ အတတ်
ပညာ၊ မရှိသောသူအား၊ ကုတေသာ-နဲ့၊ ဉာဏ်အဘယ်မှာရအုံ
နည်း...’စသောလောကနိတ် ဆုံးမစာကို ကျွန်တော် ငယ်
ငယ်က ကျက်ခဲ့မှတ်ခဲ့ရဖူးပါသည်။ ပျင်းရိသောသူတို့သည်
နိဗ္ဗာန်နှင့်ပင် ဝေးတတ်ကြောင်းဆုံးမထားပါသည်။ လောက
နိတ် ဆုံးမစာကို ပင်းယခေတ်တွင် ‘စတူရှုံးပလ’အမတ်ကြီးက
ပါဂိုဘာသာနှင့်ပြုစုခဲ့သည်ဟုဆိုပါသည်။ ကျွန်တော်စိတ်ထဲတွင်

'အမတ်ကြီးလဲ အပျင်းထူဖူးမှာပါပဲ' ဟုမဆီမဆိုင်တွေးလိုက်
ပါပါသည်။

ဒီမနက်စောစောတွင်ကျွန်တော်အပျင်းထူခြင်း၏
အရသာကို ကောင်းကောင်းကြီးခံစားလိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော်
အလုပ်များကြောင်း အပေါင်းအသင်းများသိကြပါသည်။ ယခု
တလောတွင် ပိုလိုပင်အလုပ်များနေပါသည်။ ကျွန်တော်က
စာလည်းရေးပါသည်။ စာလည်းသင်ပါသည်။ စာသင်ရာတွင်
လည်း မြန်မာကလေးတွေကို မြန်မာစာသင်ပေးရသည်၊
အင်လိပ်စာသင်ပေးသည်။ အင်လိပ်၊ အမေရိကန်လူကြီးတွေကို
မြန်မာစာ၊ မြန်မာစကားသင်ပေးသည်။ ဒီမနက်တွင်အမေရိ
ကန် အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ကို မြန်မာစာသင်ရမည်။ သူ့အိမ်
ကိုသွားသင်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် မနက်စောစော အိမ်က
ထွက်ရမည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမြှုပါသာ သွားရမည်ဖြစ်
သော်လည်း ဆောင်းဦးပေါက်အအေးစာတ်ကလေးနှင့် ကျွေး
လိုကောင်းနေသောကြောင့် အိပ်ရာကမထချင်။ မထချင်လို့
လည်းဖြစ် သည်မဟုတ်။ 'အလသသာ၊ ပျင်းသောသူ အားကု
တော့နဲ့၊ ဉာဏ်ဘယ်မှာရအုံနည်း'။

ထိုအခိုက်တွင်မှာ ခေါင်းထဲတွင် လက်ခနဲသတိရ
လိုက်မိသည်။ ထိုအမေရိကန်အမျိုးသမီးက လာမည့်တစ်ပတ်
တွင် သူခရီးထွက်မည်ဖြစ်သောကြောင့် မလာပါနဲ့ဦးဟု

ပြောထားခဲ့သည်ပါ။ ကျွန်တော်စိတ်ထဲတွင် ပေါ့ပါးဝမ်းသာသွားလိုက်သည်မှာ စောစောကအိပ်ချင်မူးတူး ဖြစ်နေသည်ပင် ပျောက်သွားကာ ကြည်ကြည်လင်လင် ဖြစ်သွားသည်။ ဤသို့ အပျင်းထူခွင့်ကို ရသခိုက်တွင် အရသာရှိရှိ ခံစားလိုက်မည်ဟု အောက်မေ့ပြီး အိပ်ရာထဲမှာပင် ဒိမ်နှင့်နှုပ်နေလိုက်သည်။ ဘာ ကိုယ့် လေးလေးနက်နက် မစဉ်စားသဲစိတ်ကို လွှတ်ထားပေးလိုက်သည်။ ပြီးချင်ရာပြီးပေတော့ဟု အောက်မေ့ထားလိုက်သည်။

သွားလေသူ ကျွန်တော်သူငယ်ချင်းကြီး မြှုသန်းတင့်ကို ပြေးပြီးသတိရလိုက်မိသေးသည်။ သူကတော့ မနက်တိုင်း လမ်းလျှောက်သည်။ နေပြေပူ မိုးရွာရွာ မပျက်မကွက် လမ်းလျှောက်သည်။ လမ်းလျှောက်ကပြန်ရောက်သည့်နှင့် စာရေးစားပွဲတွင် ထိုင်တဲ့ပြီး တဖောက်ဖောက် လက်နှုပ်စက်ရှိက်လေတော့သည်။ ကျွန်တော်ကတော့ တစ်နေကုန် ဟိုဟို ဒီဒီသွားလာနေသူမျို့ သူ့လိုအထူးလမ်းလျှောက်နေဖို့ မလိုတော့ပါ။ လမ်းလျှောက်ခြင်းဆိုသည်ကလည်း ဦးတည်ချက် မည်မှည်ရရမရှိ၊ ရည်ရွယ်ချက်လည်း သတ်သတ်မှတ်မှတ်ရှိသည်မဟုတ်၊ သက်သက်ကိုပဲ လမ်းလျှောက်နေခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။ “ခင်ဗျားက လူညာင်းလို့ လမ်းလျှောက်နေတာ၊ ကျွ်ပက စိတ်ညာင်းလို့စိတ်လျှောက်နေတာ”ဟု ကိုယ်အပျင်းထူနေတာကို ကိုမြှုသန်းအား လုမ်းပြီး ပြောလိုက်မိသေးသည်။

အတော်လေးကြာတော့ အီမ်နားက မူလတန်း
ကျောင်းသို့ လာကြသည့် ကလေးတွေအသံကို ကြားလိုက်ရ^၁
သည်။ ကျွန်ုတော်တို့၏ယ်စဉ်က မူလတန်းကျောင်းကလေးကို
စိတ်ကရောက်သွားပြန်သည်။ ကျွန်ုတော်တို့ ကျောင်းအုပ်
ဆရာကြီးနာမည်က ဦးသာဒွန်းနဲ့ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်
ဦးသာဒွန်းနဲ့ကျောင်းဟုပဲ ခေါ်ကြသည်။ ကျောင်းသာက စဝ
လောက်ပဲ ရှိသည်။ ကျွန်ုတော်တို့ရပ်ကွက်က မိုးကြီးလျှင်
ရေလွမ်းတတ်သောကြာင့် ကျောင်းကိုလည်း ခပ်မြင့်မြင့်
ဆောက်ထားရသည်။ ကစားတော့ ကျောင်းအောက်များရော၊
ကျောင်းဘေးလမ်းမပေါ်တွင်ရော ပြေးလွှားကစားကြာရသည်။

ကျောင်းကြမ်းပြင်က လျှောထိုးပြင်ခင်း။ ကြမ်းပြင်ပေါ်
များပဲ ဝပ်ပြီးစာရေးကြရသည်။ လက်ထောက်ဆရာ နှစ်ယောက်
ကလည်း ကြမ်းပြင်ပေါ်များပဲ ငါတ်တုတ်စားပွဲလေးကိုယ်စိနှင့်။
ဆရာကြီးဦးသာဒွန်းနဲ့ တစ်ယောက်သာလျှင် ကုလားထိုင်စားပွဲ
နှင့် ထိုင်သည်။ ပြတင်းပေါက်တွေကတော့ အတော်လေးကို
များသည်။ ပြတင်းပေါက်အောက်ခြမ်းကို သံတိုင်တွေ တပ်ထား
သည်။ ပြတင်းပေါက်တွင်ကပ်လျက် ထိုင်ရသောကျောင်းသား၏
နေရာကို ကျွန်ုတော်တို့အလွန်ကို အားကျွေသည်။ သူကအပြင်ကို
လည်း လုမ်းမြင်ရသည်။ တံတွေးထွေးချင်လျှင်လည်း သံတိုင်
ကြားက လုမ်းထွေးလိုက်ရုံသာ ဖြစ်သည်။ ဒုတိယတန်းတွင်

စန်းလိုင်ကြီးဆိတာက ပြတ်းပေါက်နားတွင် နေရာရသွားသည်။ သူ့နေရာကို သူသိပ် သဘောကျသည်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း အားကျသည်။ ဒုတိယတန်းစာမေးပွဲအောင်ပြီးလို့ တတိယတန်း တက်ကြရတော့ စန်းလိုင်ကြီးက သူ့နေရာကို မစွန်းလွတ်ချင် သောကြောင့် အတန်းမတက်ပါဘူးလုပ်နေ၍ ဆရာက တွဲတ် ပြပြီး တတိယတန်းတက်ခိုင်းရတာ သတိရလိုက်မိပြန်သည်။

ကျွန်တော်တို့ကောင်းရှုက လမ်းမကြီးမှာ မြို့ပြင်က နှုံးစွဲခေါ်နွားပွဲသို့ သွားရာလမ်းမကြီးဖြစ်သည်။ တစ်ညနေ တွင် ကောင်းဆင်းလိုက်တော့ ကျွန်တော်မြူးထူးပော်ရွှေငါးကာ ခုန်ပေါက်ပြီး လမ်းမတစ်ဘက်ရှိအိမ်သို့ ပြန်လာရာ ဘာမှန်းကို မသိလိုက်ဘဲ ကျွန်တော်သတိလစ်သွားသည်။ သတိရလာတော့ မှ ကျွန်တော့ကို လူကြီးတွေ့ရိုင်းနေတာ တွေ့ရသည်။ သူတို့ ပြောပြုမှ ကျွန်တော့ကို နွားသိုးကြီးတစ်ကောင်က နောက်မှ တွေ့လိုက်၍ သတိမေ့သွားကြောင်း သိရသည်။

ကတ်သီးကတ်သတ်ဖြစ်ရပုံကို ပြန်ပြီး သတိရလိုက်မိ ပြန်တော့ မကြံစွဲး ဒေါင်းခွပ်ခံရတာကို သွားပြီးသတိရ လိုက်မိပြန်သည်။ ကျွန်တော်တို့အိမ်နှင့် မလျမ်းမကမ်းတွင် ဦးဖိုးဆယ်ဆိုသော လူကြီးတစ်ယောက်က ဒေါင်းတစ်ကောင် မွေးထားသည်။ ဒေါင်းကလမ်းကေးမှာလည်း အစာရှာနေတတ် သည်။ ကျွန်တော်တို့အဖို့ အဆန်းမဟုတ်၊ မြင်နေကျားတွေ့နေ

ကျ ဖြစ်သည်။ ထိန်းကတော့ ခွေးပုဆိုသည့် အကောင်နှင့်
နှစ်ယောက်သား ဒေါင်းရွှေကပဲ ဖြတ်သွားကြသည်။ ဒေါင်းက
ခွေးပုဘက်က ဖြစ်သည်။ ကျွန်းတော်က သူ့ပခံးကို ဖက်ထား
သည်။ ဝိန်းခနဲ့ အသံကြီးကြားလိုက်ရပြီး ညာဘက် တံတောင်
ဆစ်က ပူးခနဲ့ဖြစ်သွားသည်။ ကြည့်လိုက်တော့ သွေးတွေ့ရဲနော
သည်။ ဆယ်ရက်လောက် လက်မဆန့်နှင့်ဘဲ ကျွေးကွွေးကြီး
အတိုင်း ပြေးလွှားကစားနေရသည်ကို သတိရလျက် အမာချွဲတ်
ကလေးကို ပြန်ပြီး စမ်းကြည့်လိုက်မိသေးသည်။ ယခုအချိန်တွင်
ပြဋ္ဌာန်းထားသော ‘အထက်တန်းမြန်မာကဗျာလက်ရွှေးစင်’
တွင် ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မြိုင်း၏ ‘သပြန်ချိန်’ ဟူသော
ဖော်ပုံ၊ ရှိန်တို့အကြောင်း လေးချိုးကြီးပါသည်။ ကလေးများကို
ထိုကဗျာကို သင်ပေးရ၍ ‘ပျိုတို့မောင် ဝါဝါဝတ်ကို၊ ဒေါင်းခွပ်
မည် ထင်ရည်မှန်းကြပေတော့’ဟူသောအပိုဒ်ကို ရွှေတ်ပြလိုက်
တိုင်း ကျွန်းတော် ဒေါင်းခွပ်ခံခဲ့ရသည်ကို ပြေးပြီး သတိရမိသည်
ချည်း ဖြစ်သည်။ ဒေါင်းခွပ်ခံရသောသူ လူတစ်သောင်းမှာ
တစ်ယောက်တောင်ရှိမည်ဟု ကျွန်းတော်မထင်။ သည်လို
စဉ်းစားကြည့်လိုက်တော့ ဂုဏ်တောင်ယူရညီးမလိုလို။ ဒေါင်းခွပ်
သည့်အက်ရာကို ကျွန်းတော့အမေက နေ့တိုင်းသေသာချာချာ
ဆေးထည့်ပေးသည်ကို သတိရမိသည်။ ဆေးထည့်ပေးတာကို
သတိရသောကြောင့် အမေကကျွန်းတော့ခေါင်းကို နာနာကြီး

ခေါက်သည်ကိုလည်း သတိရမိပြန်သည်။

လေယာဉ်ပျံပေါ်က လေထီးခုန်ချေသည့် စာတိပုံတွေ
ကို တွေ့ဖူးသောကြောင့် အိမ်ကပဲထီးကောက်ကြီးကို ဖွံ့ဖြိုး၍
ချိုင်းတွင် ချိတ်လိုက်ပြီး အိမ်အောက်ထပ်ပြတင်းပေါက်က
လေထီးခုန်ဆင်းလိုက်ရာ ထီးကြီးကလန်သွားပြီး မြေကြီးပေါ်
ဆောင့်ကျလိုက်သဖြင့် တော်တော်နှင့်မထနိုင်သည်တွင်
အမေက ခေါင်းကို အတော်လေးနာနာခေါက်သည်ကိုလည်း
သတိရမိသောကြောင့် ပုံးလိုက်မိသေးသည်။

ပထမတန်းတုန်းက အဖြစ်ကလေးကိုလည်း သတိရမိ
ပြန်သည်။ ကျွန်တော်တို့က ဆရာ့င့်တုတ်စာပွဲလေးကို ခပ်
လှမ်းလှမ်းကရိုင်းပြီး ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာ ထိုင်ကြရသည်။ ကျောင်း
သားကလည်း ၁၅ ယောက်လောက်ပဲရှိမည် ထင်သည်။ မိန်း
ကလေးတွေက တစ်ခြမ်း၊ ကျွန်တော်တို့ ယောက်ဌားလေးတွေက
တစ်ခြမ်းထိုင်ရသည်။ တစ်ခြမ်းဟု ဆိုလိုက်ရသော်လည်း
တစ်ရိုင်းထဲဆက်စပ်ပြီး ထိုင်ကြရပါသည်။ ကျွန်တော်က
ယောက်ဌားလေးဘက်က အစွဲနဲ့ဆိုတော့ ကျွန်တော်နှင့်
ကပ်လျက်က မိန်းကလေးတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ သူ့နာမည်က
'အညီ'တဲ့။ သူကကျွန်တော့ထက် အသက်တစ်နှစ်လောက်တော့
ကြီးမည်ထင်သည်။ ၂ နှစ် ၈ နှစ်လောက်ရှိမည်။

တစ်နေ့မှာတော့ ဖတ်စာကို တစ်ယောက်စီမတ်တပ်

ထပြီး တစ်လှည့်စီဖတ်ကြရသည်။ ကျွန်တော်က စာဖတ်ပြရတာကို အလွန်သဘောကျသည်။ စာဖတ်သွားသည့် ကျောင်းသားထဲတွင် ကျွန်တော်ပါသည်။ မိန်းကလေးတွေဘက်က ဝပြီးဖတ်ရသည်။ အညီ ဖတ်ရသည့်အလှည့်သို့ ရောက်လာပြီ။ သူဖတ်ပြီးလျှင် ကျွန်တော်ဖတ်ရတော့မည်။ ကျွန်တော်က သူပြီးလျှင် ဆက်ပြီးဖတ်လိုက်ဖို့ ဖင်တက္ကက္ကဖြစ်နေပြီ။ အညီ ကလည်း ဒါကိုသိပုံပေါ်သည်။ သူကလည်းစာကိုသေချာ သွက်သွက်လက်လက် ဖတ်သည်။ သို့သော သူဖတ်ရသည့်စာ နောက်ဆုံးဝါကျကိုဖတ်တော့ သူကတမင်းသက်သက် တစ်လုံးချင်းကို အသံဆွဲပြီး ဖတ်သည်။ ဆိုပါဖို့ ‘ပြန်သွားကြလေတော့သတည်’ ဆိုတာမျိုးကို သူက ‘ပြန်.... သွား.... ဟာ.... ဟာ.... ကြ.... လေ.... တော့....’လို့ ဖတ်နေတော့ ကျွန်တော်က စိတ်မရှည်နိုင်တော့သည်နှင့် ‘ဟာ - ထိုင်တော့ဟာ’ ဟုပြောပြီး သူထိဘို့ဆောင့်ဆွဲပြီး အထိုင်ခိုင်းလိုက်သည်။ ကျွန်တော် လုံးဝမထင်မိတာ ဖြစ်သွားပါလေသည်။ ထဘိက ကွွင်းလုံးကျွတ်ပြီး ပုံလျက်ကျသွားလေသည်။ ကျွန်တော်လည်း ကိုယ့်ဘာသာ ကိုယ်ဘာလုပ်လိုက်မိမှန်းမသိ။ လန့်သွားသည်။ အညီလည်း ကမန်းကတမ်း စာအုပ်ကို ပစ်ချလိုက်တဲ့ပြီး ထဘိကို ကောက်ဝတ်လိုက်ရသည်။ သူက ရှုက သွားပြီး တစ်ခုခုတော့ ရန်ထောင်လိုက်သည်ဟုထင်သည်။

ဘယ်လိုရန်ထောင်လိုက်သည်ကို ကျွန်တော် သိကို မသိလိုက်။ ဆရာရှိက်မှာကိုသာ ကြောက်သွားလိုက်မိသည်။ ကျွန်တဲ့ ကျောင်းသားကျောင်းသူတွေကတော့ စိုင်းပြီးရယ်လိုက်ကြသည် ဟု ထင်သည်။

ဆရာ့ကိုကြည့်လိုက်တော့ ဆရာလည်း ကူးနှေ့
မဆောင်နိုင်၊ ရယ်ပါလေတော့သည်။ ဆရာရယ်မောလိုက်တော့
ကျွန်တော့မှာ စိတ်အသက်သာကြီး သက်သာသွားပါလေတော့
သည်။ ပြီးမှာ 'ကဲ-ကျောက်ကြား ဖတ်တော့'တဲ့။ ကျွန်တော့
ငယ်နာမည်က 'ကျောက်ကြား'ပေကိုး။

ကျွန်တော်တို့ခေတ်က သမီးမိန်းကလေးတွေကို
အလယ်တန်းရောက်အောင်ကျောင်းထားသည့် မိဘအလွန်ရှား
သည်။ အညီလည်း ၂ တန်းလောက်နှင့်ပင် ကျောင်းထွက်သွား
သည်။ တစ်ခါတရုံ ဧရာဝတီတွင်သွားရင်းလာရင်း တွေ့သည့်အခါ
ကျွန်တော့ကို ငယ်သူငယ်ချင်းအဖြစ် ရင်းရင်းနှီးနှီးနှုတ်ဆက်ရှာ
ပါသည်။ သူ့ခမှာ အသက်မရှည်ရှား။ အသက် ၁၈ နှစ်လောက်
မှာပင် ကွွယ်လွန်သွားသည်ကြားလိုက်တော့ ကျွန်တော် စိတ်
မကောင်း ဖြစ်လိုက်မိသေးသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော် စာ
ဖတ်ချင်၍ တရာ့ရာဖြစ်ခဲ့တာကို ယခုပြန်ပြီးစဉ်းစားကြည့်လိုက်
တော့ 'ငါဟာ - ကိုယ်တော်ကြောင်း' တတ်ကြောင်း တော်တော်
ပြချင်တဲ့ကောင်ပါလား' ဟု အောက်မေ့လိုက်မိပြီး စာပေ

ဟောပြောပွဲတွေကို မမောနိုင်မပန်းနိုင်လိုက်ပြီး ဟောခဲ့ပြောခဲ့တာတွေဟာ ဒီပီအင့်.ကြောင့်ထင်ရဲ့ဟူလည်း တွေးလိုက်မိပြန်သည်။ ထိုပြင် စာတွေပေတွေ ရေးနေတာကလည်း ကိုယ်တော်ကြောင်းတတ်ကြောင်းပြချင်လို့များလားဟု ကိုယ့်ကိုယ်တော် သက်ာမကင်း ဖြစ်လာမိသည်။

မြသန်းတင့်ကို ဒီအကြောင်းပြောပြလျှင် သူဘယ်လို
 မှတ်ချက်ပေးမလဲဟု တွေးလိုက်မိပြန်သည်။ တွေးလိုက်ကာမှ
 သူပြောသောစကားတစ်ခွန်းကို သတိရပြီး တစ်ကိုယ်တည်း
 ပြီးလိုက်မိသေးသည်။ သူပြောတာက 'ကိုအောင်သင်းရေ -
 ခင်ပျားစကားပြောကောင်းတာ ခုံမှ သေချာသဘောပေါက်လာ
 တယ်။ အရှုက်နည်းလို့ဖျုံတဲ့။ ထိုစကားကို သတိရလိုက်ပြန်
 တော့ စစ်တက္ကသိုလ်တွင် အမှုထမ်းနေစဉ်က ပထဝိဒွာန
 ဦးသန်းဆွဲ (ယခု ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်၊ အဂ်လိပ်စာဒွာန)နှင့်
 မြန်မာစာဒွာနမှ ဦးမြိုင်သန့်တို့က ကျွန်တော်ကို စကားပြော
 ကောင်းသည်ဟု ချီးမွှမ်းပြီး 'Because he knows how
 to make ပြီးတူးပြတဲ့ဟု မှတ်ချက်ချခဲ့သည်ကို သတိရ
 လိုက်မိ ပြန်ပါသည်။

သည်လို ပေါက်ကရဟိုတွေးဒီတွေး လျှောက်တွေး
နေရင်း စိတ်အညာင်းပြေသလိုလို ဖြစ်လာသည်။ စိတ်
အညာင်းပြေသွားတော့ လူကညာင်းလာသည်။ အပျင်းထူ

ရတာကလည်း ကြာလာတော့ ပျော်စရာကြီး ဖြစ်လာပြန်သည်။ ဒီတော့ စွဲန်းလွှန်းဆရာတော်ကြီး မိန့်ကြားတာကို သတိရလိုက်မိ ပြန်သည်။ ဆရာတော်ကြီးက ဖလသမာပတ် ဝင်စားနေရခြင်း သည် အလွန်သိမ့်မွေ့သက်သာကြောင်း မိန့်ကြားတော့ ဒကာ တစ်ဦးက သို့ဖြစ်ပါလျှင် အဘယ်ကြောင့် ဖလသမာပတ်က ပြန်လည်နိုးထပါသနည်းဟု လျှောက်ထားမေးမြန်းသည်။ ဆရာ တော်ကြီးက “ဤကူရိယာပုထိလေးပါးမှာ လဲလျောင်းနေ ရခြင်းဟာ အသက်သာဆုံးပဲ မဟုတ်လား။ ဒါပေမယ့် ကြာတော့ လျောင်းလာတာပဲ မဟုတ်လား။ ဒီတော့ ဒီခန္ဓာဝန်ကြီးရှိနေသူ တော့ တတ်နိုင်သမျှတစ်လှည့်စီ ဒုက္ခခံနေရတော့မှာပဲပေါ့” တဲ့။ ကိုယ်နဲ့မတန်မရာကိုသတိရလိုက်တာမို့ ပြုးလိုက်မိသေးသည်။

စိတ်လည်း အလျောင်းပြေသွားပြီ။ အပျော်းထူးရတာ လည်း ပျော်းသွားပြီ။ ‘အလသသာ၊ ပျော်းသောသူအား၊ ကုတော ဓနဲ့၊ ဥစ္စာအဘယ်မှာ ရအုံနည်း’။ ဒီတော့ - ‘ဓနဲ့’လေးရအောင် စာလေးဘာလေးတော့ ရေးလိုက်ဦးမှုဟုတွေးလျက် အိပ်ရာက ထလိုက်သည်။ ဒီကြားထဲမှာ ‘စတုရှုံးပလအမတ်ကြီးလဲ ငါလိုပဲ အပျော်းထူးဖူးမှာပါပဲ’ဟု တွေးဖြစ်အောင်တွေးလိုက် မိသေးသည်။

* * *

ဖတ်ပို့ကျင့်ပို့

ကျွန်တော့ထံ ဆောင်းပါးလာပြီး တောင်းသည်က
လူငယ်များအတွက် ကောင်းနှီးရာရာစာအုပ်များ အကြောင်းကို
ရေးပေးစေလိုကြောင်း ပြောပြခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်
ကလည်း စာအုပ်တွေအကြောင်းကို ရေးချင်ပါသည်။ သို့သော်
မည်သည့်စာအုပ်ထွက်ကြောင်း၊ တန်ဖိုးမည်မျှ ဆိုတာမျိုးတွေ
လောက်ကို မရေးချင်ပါ။ သူတို့ကလည်း ထိုကဲ့သို့ စာအုပ်
ညွှန်းမျှလောက်ကို မလိုချင်၊ အဟောင်းအသစ်မဟု ဘယ်
စာအုပ်အကြောင်းကိုပဲဖြစ်စေ လူငယ်များဖတ်သင့်သည်ဟု

ထင်ပါလျှင် ရေးပေးရန်ပြောကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်
က တာဝန်ယူလိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော်၏ ကိုယ်ပိုင်အယူအဆ
ထင်မြင်ချက်တို့ကိုပါ ထည့်သွင်းသုံးသပ်တင်ပြမည် ဖြစ်သော
ကြောင့် 'ဖတ်စို့ ကျင့်စို့'ဟု ကဏ္ဍခေါင်းစဉ်ကိုပါ ကျွန်တော်ပေး
လိုက်ပါသည်။

'ကျင့်စို့'ဟူသောစကားကို ရှုတ်တရက် ကြည့်လိုက်မည်
ဆိုလျှင် ကျင့်ကြုနေထိုင်မှုစသည်ဖြင့် ကိုယ်ကျင့်တရား သဘော
လောက်ကိုသာ ဆိုလိုရှုပ်ရှုသည်ဟု ထင်စရာရှုပါသည်။ စင်စစ်
အားဖြင့် 'ကျင့်သည်'ဆိုသောစကား၏နယ်ပယ်မှာ အလွန်。
အလွန် ကျယ်ဝန်းသည်ဟု ကျွန်တော်ထင်မိပါသည်။

We first make our habits and then they make us. ဟူသော စကားလေးကိုလည်း သတိရမိပြန်ပါသည်။
'အကျင့်လုပ်ရာ အကျင့်ပါ'သွားတတ်မြဲ ဖြစ်တတ်ပါသည်။
မကောင်းသည့်ဘက်မှာသာမဟုတ်၊ ကောင်းသည့်ဘက်တွင်
လည်း အကျင့်လုပ်ရာ အကျင့်ပါတတ်မြှုပြစ်သည်ဟုထင်ပါသည်။
မြှုန်မာတို့စကားပုံများတွင် 'မျက်စီအကျင့် ဝမ်းအချင့်'
ဟူသောစကား ရှိပါသည်။ နံနက်စောစော အိပ်ရာထတ်
သော သူသည် မည်မျှထိအောင် အိပ်ရေးပျက်ခဲ့သည်ဖြစ်စေ
နံနက်စောစောတွင် အိပ်ရာက နှီးလာတတ်သည်။ ပြီးမှ
အိပ်ရေးဝအောင်ပြန်ပြီး အိပ်ချင်အိပ်သည်။ ထို့ကြောင့် 'မျက်စီ

အကျင့်'ဆိုကြကြောင်း လူကြီးများပြောပြုသည်ကို မှတ်သားခဲ့ဖူးပါသည်။ 'ဝမ်းအချင့်'ဆိုသည်ကတော့ မည်မျှလောက်မြိုန်ရေးရှုက်ရေးစားကောင်းသည်ဖြစ်စေ မိမိ၏ဝမ်းကို ချင့်ချိန်ပြီးထိုက်တန်သလောက်သာစားရမည်ဟု ပြောပါသည်။ ရသာရမက်ကြီးလူသောလူအချို့ကို ကျွန်ုတော်တွေဖူးဖူးသည်။ 'အန်ထွက်အောင်စားသည်' ဟူသောစကားမှာ တင်စားပြီး လွန်လွန်ကဲကဲပြောသောစကားဟုထင်လောက် စရာရှိသည်။ တကယ်ကို အန်ထွက်အောင်စားသောသူတွေကို ကျွန်ုတော်တွေဖူးဖူးသည်။ တန့်တပိုးကြီးစားပြီး လိုက်သောအခါ မခံမရပ်နိုင်တော့ဘဲ အာခေါင်ကို လက်ညွှေးထိုးပြီး အန်ပစ်ရသည်။ ထိုသို့သော လူမျိုးနှစ်ယောက်သုံးယောက်ကို ကျွန်ုတော်တွေခဲ့ဖူးဖူးသည်။

ကျွန်ုတော့ ဦးလေးတစ်ယောက်အကြောင်းကို ပြောလိုက်ရပါဘိုးမည်။ သူသည် ထမင်းစားပြီဆိုလျှင် အလွန်ကြာပါသည်။ အေးအေးဆေးဆေး စိမ်ပြေနပြီ စားလေ့ရှိသည်။ နောက်ဆုံးတွင် တစ်လုပ်စာလောက် မရှိတရှိ ထမင်းလေးကို ချုန်ထားပြီး အပြင်သို့ပက်ပစ်လေ့ရှိသည်။ တစ်ခါတရုံ နံနက်ခင်း ထမင်းကြမ်းစားရာ၌ပျော်ပင် သူ့အတွက် နည်းနည်းလေးရှိနေစေကာမူ ထိုမျှလောက်သောထမင်းလေးကို ချုန်ပြီး စွဲန့်ပစ်လေ့ရှိသည်။ ထိုအကျင့်ကို ကျွန်ုတော်က သတိထားမိရှု မေးကြည့်လိုက်တော့ သူကခပ်တိုတိုပဲ ပြောပြခဲ့ပါသည်။

“ထမင်းတို့ဘတို့လို အစားအသောက်ဆိုတာတွေကို
အကြောင်းမရှိဘဲ အပြီးအလွှားစားရတာ မဟုတ်ဘူးကွဲ။
တစ်ချို့လူကြီးတွေက ‘စားသုတ်သုတ်၊ သွားသုတ်သုတ်’
ဆိုတာမျိုး ပြောတတ်ကြတယ်။ ခေတ်ပျက်လို့ပြီးလွှားနေရတာ
မျိုးဆိုရင်တော့ ဟုတ်မှာပေါ့။ ဖြေးဖြေးစားရတယ်။ နောက်ပြီး
စားလို့ကောင်းတိုင်း နင့်နေအောင် မစားကောင်းဘူးကွဲ။ ထမင်း
တစ်လုပ်စာလောက်ကိုတော့ လျှော့စားရတယ်။ ငါကတော့
ကိုယ်စားတဲ့အထဲက တစ်လုပ်လောက်လျှော့စားရုံ မဟုတ်ဘူး။
အပြင်ကို လှမ်းပြီးပက်လိုက်တော့ ပုံရွက်ဆိတ်ကစလို့ ဘယ်လို့
သတ္တဝါပဲစားသည်ဖြစ်စေ ကုသိုလ်ပဲလို့ အောက်မေ့လိုက်တာ
ပေါ့။ ဒါနဆိုတာ အလှုံးပေးနေမှုမဟုတ်ပါဘူး၊ ကိုယ်စားမယ့်
အစာထဲက လျှော့စားပြီးပေးလိုက်တဲ့ ဒါနဟာလဲ မြတ်တာပါပဲ”

သူကကျွန်တော့ ဦးလေးအရင်းမဟုတ်ပါ။ သွားလေသူ
၏ မကောင်းကြောင်းကို ပြောရသည်မှာ အလွန်အားနာစရာ
ကောင်းလှပါသည်။ သို့သော်လည်း ပြောလိုက်ရပါဦးမည်။
သူက အရက်လည်း အလွန်ကိုကြိုက်ပါသည်။ အဆင်ပြုလျှင်
ဘိန်းကလေးဘာလေးပင်ရတတ်ပါသေးသည်။ သို့သော်စိတ်ရင်း
အလွန်ဖြောစင်ပါသည်။ ကျွန်တော်ကလေးဘဝကပင် သူ့စကား
လေးကို စွဲသွားလိုက်မိသည်။ ယခုထက်တိုင် ထမင်းစားလျှင်
ဖြေးဖြေးပဲစားတတ်သည်။ ထို့ပြင် မည်မျှပင် ထမင်းမြန်စော်း

တော့ သူ့လိုပင် တစ်လုပ်စာလောက်ကို ချုန်ပြီးစားလေ့ရှိလာ
ခဲ့ပါသည်။ အမှတ်မထင်ပင် ပြကျင့်လာလင့်ကစား ယခုတော့
အကျင့်ပါလာခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါသည်။

နောက်တစ်ခုကို ပြောလိုက်ရပါသီးမည်။ ကျွန်တော်
ဆယ့်သုံးလေးနှစ်သားလောက်တွင် ကိုရင်ဝတ်ခဲ့ရသည်။
ကျောင်းထိုင်ဘုန်းတော်ကြီးက ကျွန်တော့ကိုချုပ်သည်။ သူရေချိုး
ပြီဆိုလျှင် ရေတွင်းကရေကို ကျွန်တော်က ငင်ပေးရသည်။
ရေတွင်းကန်လှသည်မဟုတ်ပါ။ လေးငါးတောင်လောက်သာ
ဝေးပါသည်။ လက်နှင့်သုံးခါလောက်ငင်လိုက် ရုံသာရှိပါသည်။
ရေငင်ပေးလိုက်လျှင် ဘုန်းကြီးက ချက်ချင်းမချိုးပါ။ ခြေဖျားကို
ရေလောင်းပါသည်။ ထိုနောက် ဒူး၊ ထိုနောက် ပေါင်၊ အဆင့်ဆင့်
လောင်းပြီးမှ လက်မောင်းလက်ဖျော်၊ မျက်နှာစသည်ဖြင့် ရေချိုး
တတ်ပါသည်။ ကျွန်တော်က ဘာရယ်မဟုတ် ဘုန်းကြီး ရေချိုး
ပုံကို ကြည့်ပြီး သူ ရေချိုးသလိုပင် ချိုးမိတတ်ပါသည်။ နောက်
တော့ အကျင့်ဖြစ်သွားလိုက်သည်မှာ ယခုထက်တိုင်ပင် ဖြစ်နေ
ပါတော့သည်။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝတွင် သူ့ငယ်ချင်းတစ်
ယောက်နှင့် တစ်စားပွဲတည်းစားလေ့ရှိခဲ့သည်။ ထမင်းစားကြပြီ
ဆိုလျှင် သူကအရင်ပြီးလေ့ရှိသည်။ ကျွန်တော်စားသည်ကို
စောင့်နေရလေ့ရှိသည်။ ‘အဘရာ - ခင်ဗျားထမင်းစားနေတာ

က ပျိုးစရာကြီး' ဟုစောင့်နေရင်း ပြောတတ်သည်။ ကျွန်တော်
က 'ကျူးမှုက ထမင်းစားတာပျော်၊ ခင်ပျော်တို့က ဟပ်ပစ် တာ'ဟု
ပြန်ပြောလိုက်လျှင် သူကရယ်တတ်ပါသည်။ တက္ကသိုလ် တွင်
ဆရာပေါက်စဖြစ်လာကြတော့ သူနှင့်ကျွန်တော်လှည်းတန်း
ထဲတွင် အိမ်ခန်းလေးတစ်ခုငှားပြီးနေခဲ့ကြသည်။ အိမ်ခန်းရှေ့
တွင် ရေတွင်းကလေးတစ်ခုလည်း ရှိနေသောကြောင့် ထို
ရေတွင်းမှာပင် ရေငင်ပြီးချိုးခဲ့ရသည်။ သည်တော့ ကျွန်တော်
ရေချိုးပုံကိုလည်း သူကသိနေခဲ့ပြန်သည်။ နောက်တော့ သူက
အစိုးရွှောနကြီးတစ်ခုတွင် အရာရှိကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်လာပါ
သည်။ ကျွန်တော့အောက် ငယ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့ကို
'အဘ'ဟု အပြောင်အပြက်ခေါ်ရာက ယခုထက်တိုင် 'အဘ'ဟု
နှုတ်မြှုသွားနှုတ်မြှုပါလေတော့သည်။ တစ်နေ့ သူနှင့်ဆုံးမိန့်ကို
တွင် "အဘရေး - ကျွန်တော် တိုင်းရင်းဆေးပညာသင်တန်း
တစ်ခုကို တက်လိုက်သေးတယ်။ ကျောင်းသားဘဝက အဘ
ထမင်းစားတာ၊ ရေချိုးတာတွေကို ကျွန်တော်ရယ်ခဲ့မိတာ မှတ်မိ
ဦးမှာပေါ့။ တကာယ်ဆိုတော့ အဘရေး - အဲဒါတွေဟာ အလွန်ကို
စနစ်ကျတဲ့ ကျွန်းမာရေးလမ်းညွှန်တွေ ဖြစ်နေတာကို သိလာရ⁽¹⁾
တယ်။ သင်တန်းပို့ချချက်တွေကိုနားထောင်နေရင်း အဘကို
သိပ်သတိရတာပဲ"ဟု ပြောပြပါသည်။

သတိရလာသောကြောင့် တစ်ဆက်တည်း ပြောလိုက်ရ⁽²⁾
ပါဉီးမည်။

လွန်ခဲ့သော ၁၅ နှစ်လောက်က အလွန်ပူပြင်းလှသော
နှစ်ရာသီကြီးတစ်ခုကိုကြုံလိုက်ခဲ့ရဖူးသည်။ အညာဒေသ
အချို့မြို့များတွင် ပူပြင်းလှသောကြောင့်မြစ်ထဲဆင်းပြီး ရေချိုး
ကြသည်။ ရေချိုးပြီးသိပ်မကြာလိုက်ခင်မှာပင် အပူရှုပ်သလိုလို
ဖြစ်ကာ အသက်ဆုံးသွားတတ်ကြသည်။ ထိုသို့သော သတင်း
တွက် ရန်ကုန်ကပင်ကြားနေခဲ့ရသည်။ တစ်နေ့တွင်တော့
သတင်းစာတစ်စောင်ထဲတွင် ဆရာဝန်တစ်ဦးရေးသော ရေချိုး
နည်းပညာပေးဆောင်းပါးတစ်ပုံ့ ပါလာခဲ့သည်။ ဆောင်းပါး
တွင် ဆိုထားသည်က ပူလွန်းလျှင် ရေချိုးသင့်ပါသည်။
သို့သော်ချက်ချင်း မချိုးပါနှင့်။ ခြေဖျား၊ ဒူးဆစ်စသည်တို့ကို
ရေဆွဲတ်ပါ။ တစ်စာတစ်စိုစွဲတ်ပါစေ။ အအေးလာတော့မည်
ဖြစ်ကြောင်း ကိုယ်ခန္ဓာကိုကြိုတင် အသိပေးထားပါ။ ထိုကဲ့သို့
မဟုတ်လျှင် ခန္ဓာကိုယ်က shock ဖြစ်ပြီး သွေးလန့်သွားနိုင်
သည်။ ရေချိုးပြီးသောအခါတွင်လည်း နေပူသို့ ရှုတ်တရက်
မထွက်ပါနှင့်။ တွက်လျှင် ရေစိုပုဆိုးစသည်တို့ကို ချုထားပြီးမှ
ထွက်ပါ။ အပူမှုအအေး၊ အအေးမှအပူ ရှုတ်တရက် ပြောင်းလဲ
လျှင် သွေးလန့်သွားတတ်ပါသည် စသည်ဖြင့်ရေးထားသည်ကို
ဖတ်လိုက်ရသောအခါ ကျွန်တော့မှာ အမှတ်မထင်ကောင်းသော
အကျင့်ကလေးပါလာခဲ့မိကြောင်း သိလာရပါတော့သည်။

ယခုကျွန်တော်တင်ပြခဲ့သည်တို့မှာ အပေါ်ရုံ အကျင့်
များသာ ဖြစ်ပါသည်။ စိတ်ကိုလည်း ကျင့်ယူရတတ်ပါသေး
သည်။ ဆိုကြပါစို့၊ ဘတ်စ်ကားမှတ်တိုင်တွင် ကားစောင့်နေရင်း
ကိုယ်စီးချင်သောကား မလာနိုင်သောအခါ စိတ်တို့လာတတ်
မိပါသည်။ အမှတ်မထင်ဒေါသဖြစ်နေတတ်သည်။ ထိုအခါမျိုး
တွင် မိမိစိတ်ကို ပြန်လည်သတိထားမိတတ်အောင်လည်း
အကျင့်လုပ်ယူရတတ်ပါသည်။ ထို့အတူ ပြဿနာတစ်ရပ်ရပ်ကို
ကျိုးကြောင်းကျကျဆင်ခြင်သည့်နေရာတွင် ငါစွဲ ဒေါသ၊
မာနစသည်တို့ပါမလာအောင်၊ ဓမ္မဒိဋ္ဌာန်ကျကျ ဆင်ခြင်တတ်
အောင်လည်း စိတ်ကိုကျင့်ယူကြရသည်ပင် ဖြစ်ပါသည်။
သူသူကိုယ်ကိုယ် ကျွန်တော်တို့အားလုံးသည် လေထဲတိုက် အိမ်
ဆောက် ဟူသောစကားကဲ့သို့၊ စိတ်ကူး အိပ်မက်လည်းမက်
တတ်ကြပါသည်။ စိတ်ကူးအိပ်မက် ဆိုသည်မှာလက်တွေကျ
သော ဆင်ခြင်မှု၏ ရန်သူကြီးဖြစ်သည်။ ကျိုးကြောင်းကျသေး
ဆင်ခြင်မှုကိုလိုချင်လျှင်စိတ်ကူးလောကမှုခွာထွက်တတ်အောင်
အချစ်အမှန်းစသည်တို့ပါမလာ အောင်လည်းစိတ်ကိုလေ့ကျင့်
နိုင်သမျှလေ့ကျင့်ပေးရပါသည်။

ယခု ကျွန်တော်က 'ဖတ်စို့ ကျင့်စို့' ဟုခေါင်းစဉ်ပေး
ထားပါသည်။ စာပေတွင်လည်း အကြမ်းအားဖြင့် ရသစာပေ
သုတစာပေဟုနှစ်မျိုးခွဲခြားနိုင်သည်။ စာကောင်းပေမွန်မှန်လျှင်

သိဖို့သာလျှင်မဟုတ်၊ ကျင့်ဖို့ကိုပါည့်သွား လေ့ရှိသည်။ ဝတ္ထာ၊
ကပြာ စသည်တို့မှာ ရသစာပေများဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း
ဝတ္ထာကောင်း၊ ကပြာကောင်းတွေက သွှန်သင်ပေးလိုက်သော
ဆောင်ရန် ရှောင်ရန် ကျင့်စဉ်များကို လူဝယ်ဘဝကပင် ကြိမ်ဖန်
များစွာ ကျွန်တော်ရခဲ့ဖူးသည်။ ကောင်းမှန်း သိနေပါလျက်
'မဆောင်နိုင်'တာလည်းရှိတတ်ပါသည်မကောင်းမှန်းသိနေပါလျက်
'မရှောင်နိုင်'တာလည်းရှိ တတ်ပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ
ကောင်းမှန်း မကောင်းမှန်းသိနေအောင်တော့ဖြင့် စာကောင်း
ပေကောင်းတွေက ထွန်းပြတတ်သည်ဟု ကျွန်တော်ယုံကြည်
ပါသည်။ ။

* * *

၁၃၈၄ ၂၀၁၃ ၁၅

ကျွန်တော်ဒါရိုက်တာ

လေယဉ်ဘုရားမှာ တယာဘဏ္ဍာ၌ ပြုခြင်း၊ သာတော်
ဥယက္ခမ္မာမင်းသူး တက္ကသိုလ်ပြည်သို့ ပညာသင်သွားစေ၊
တက္ကသိုလ်ပြည်ကအပြန် လမ်းစခန်း၏ နားနေစေ။ ။
အထက်တွင်ဖော်ပြလိုက်သော စာစုကလေးမှာ
ဦးပုည်၏ ရေသည်ပြောတ် အဖွင့်စကားလေးဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်
တော်က စာရေးဆရာဟုယူနောက်ပိုင်းမှ ဖြစ်လာရသော်လည်း
စင်စစ်ကျွန်တော် အသက်မွေးဝမ်းကောင်း အလုပ်မှာ (ယူ
ထက်တိုင်) ကောင်းဆရာအလုပ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဆယ်တန်း

ကျောင်းသားတွေကိုသင်လာခဲ့ရသည်မှာလည်း ကာလရှည်ကြာ
ဖြစ်နေပြီး ပြဋ္ဌာန်းစာတွေကိုလည်းအလွတ် ရနေပါပြီ။ သို့ပါ
လျက်နှင့်ပင် ရေသည်ပြောတ်ကို စပြီးသင်လိုက်၍ အထက်ပါ
စာပိုဒ်ကလေးကိုတွေ့လိုက်ရတိုင်းကျေနတော် ပြောတ်ဒါရှိက်တာ
လုပ်ခဲ့ရသည်ကို ပြန်လို့သတိရမိတတ်ပါသည်။

ဦးပုညရေးထားလိုက်သည်က စာကလေးနှစ်ကြား
သုံးကြားပဲရှိသည်။ ထို့ကောင်းကို အတ်သမားတွေ
တစ်နာရီလောက် အသုံးတော်ခံရမည်ထင့်သည်။ အကြားက
သည်လိုပါ။ ယခုခေတ်ပြောတ်များ၊ ရှုပ်ရှင်များ တွင်ကား
အထောက်အကူဗျာပစ္စည်း အတ်ခုံဆိုင်ရာကိရိယာတွေက တစ်ပုံ
ကြီးရှိနေသည်မို့ နောက်ခံကားမှာ ရွှေတိဂုံး ဘုရားကြီးကို ပြလိုက်
လျှင် ဘယ်နေရာဘယ်ဒေသဆိုတာကို ပရီသတ်ကသိပြီ
တောကားတောင်ကားတွေကို ပြလိုက်လျှင်လည်း တောထဲ
တောင်ထဲမှာ ဆိုသည်ကိုချက်ချင်းသိနိုင်သည်။ ဘာမဆို
နောက်ခံကားလောက်နှင့်ပင်သိ နိုင်သည်။ ရှေးခေတ်လား၊
ယခုခေတ်လား၊ ဘယ်ခေတ်လောက်ဆီမှာ ဆိုသည်ကိုလည်း
အတ်ဆောင်တွေ့၏ အဝတ် အစားကိုကြည့်လိုက် သည်နှင့်ပင်
သိနိုင်သည်။

ရှေးခေတ်ကတော့ ဘယ်ခေတ်၊ ဘယ်မင်းဘယ်စီးလက်
ထက်ဆိုသည်ကို ပရီသတ်သိအောင် စကား ပြောကြရပေသည်။

ရှင်ဘုရင်လုပ်သူကဗောတ်ပစ္စည်းတွေထည့်သော သေတ္တာကြီး
ပေါ်တွင်ထိုင်လိုက်လျှင် ရာဇ်ပြောင်ကြီး ဖြစ်သွားရတော့သည်
သာ။ ဤသို့ကားဖြင့် ရှင်ဘုရင်နှင့် ဝန်ကြီးတွေစကားပြောကြရင်း
ဗာရာကာသီနေပြည်တော်ဖြစ် ကြောင်းပရိသတ်က သိလာကြ
မည်။ ဤသို့စိရင်တင်ပြသည်ကို “ပြည်တည်သည်” ဟုခေါ်
ကြသည်။

သူသားတော် ဥဒယကုမ္ပာမင်းသား နေပြည်တော်က
ပြန်လာသည်ကိုလည်း ပြရေးမည်။ အကြိုတော်ထောက်ကြုံး
မည်။နှစ်ပါးသွားပင် ပါချင်ပါလိုက်ပော်းမည်။

ဆိုလိုသည်က ဦးပုံညက စာတစ်ကြောင်းလောက်
သာရေးလိုက်ပေမင့် အတ်သမားများမှာ ပင်ပန်းကြီးစွာ ကကြ
ခုန်ကြရသည်။ ယခုလည်း ရုပ်ရှင်အာတ်ညွှန်းက “မင်းသား
နှင့်လူကြမ်း တိုက်ခန်း” ဆိုတာလောက်သာရေး လိုက်သည်။
ဒါရိုက်တာ၊ မင်းသားနှင့်လူကြမ်းတွေ အဖွဲ့သားတွေ့ကတော့
ငါးရက်လောက်ထိုးဟယ်ကြိုတ်ဟယ် လုပ်ချင်လုပ်ကြရမည်။

ကျွန်တော် ပြုအတ်ဒါရိုက်တာအပီအပြင်လုပ်ခဲ့
ရသည်က စစ်တက္ကသိုလ်တွင်ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၅ မှ ၁၉၇၀ထိ
စစ်တက္ကသိုလ်တွင်နေခဲ့ရသည့်၍ နှစ်စဉ် ဗိုလ်လောင်းများ
ကော်းဆင်းပွဲတွင် ပြုအတ်တစ်ပုံံတင်ခဲ့ရသည်။ ကော်းအုပ်
ကြီးက ပေါ်လီစီလောက်သာပြောလိုက်သည်။ အောင်သင်းက

တော့ ရေးပေသားပေရော့၊ ပြေးပေလွှားပေ ရော့။ ဇာတ်လမ်း၊
ဇာတ်ညွှန်း၊ ဒါရိုက်တာ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်း ချည်းပဲ
ဖြစ်သည်။ တစ်နှစ်သာ ဌာနများ ဦးမြှင်သန့်က ဇာတ်ညွှန်းရေး
ပေးဖူးသည်။ သို့သော် ဒါရိုက်တာကတော့ ကျွန်တော်ပင်
ဖြစ်သည်။

ကျောင်းဆင်းပွဲတိုင်းတွင် ကြည်း၊ ရော လေ ဦးစီးချုပ်
များ တစ်လျှည့်စီလာရောက်၍ အလေးပြုခံယူပြီး မိန့်ခွွန်းပြော
ကြားလေ့ရှိသည်။ တစ်နှစ်တွင်တော့ လေတပ်ဦးစီးချုပ်ပိုလ်ချုပ်
သောင်းအန် ကြွေရောက်လာသည်။ ထိုအချိန်က ပိုလ်ချုပ်
သောင်းအန်က လေတပ်ဦးစီးချုပ်သာမက ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီး
ဌာနကိုလည်း တာဝန်ယူနေရသည်။ ပြုဇာတ်ကို စဆုံးစိတ်ဝင်
တစားကြည့်သည်။ ပြုဇာတ်ပြီးတော့ ပြုဇာတ်ဒါရိုက်တာကိုတွေ့
ချင်သည် ဆိုသောကြောင့် ကျွန်တော်က သူ့ဆီကိုသွားတွေ့
ရပါသည်။

“ခင်ဗျား ဒီပြုဇာတ်ကို ဘယ်လောက်ကြာတိုက် ရသလဲ”

“ပြုဇာတ်တိုက်ဖို့ တစ်လန်းပါးအချိန် ရပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ပိုလ်လောင်းတွေက အယ်လအာပါ (ခရီးရှည် တိုက်ပွဲ)
ထွက်ရတာ တွေလဲရှိနေခဲ့တော့ ဆယ့်ငါးရှက်လောက်ပဲ ပြုဇာတ်
တိုက်ချိန် ရပါတယ်”

“အတော်ကြီးကို သပ်ရပ်တာပဲ။ ကျွန်တော်တို့
ယဉ်ကျေးမှု ပြောတ်တွေကို သုံးလလောက် တိုက်တာတောင်မှ
ခင်ဗျား ပြောတ်လောက်မသပ်ရပ်ဘူး”

ကျွန်တော်က ဘာမှုမပြောလိုက်တော့ပါ။ ဘာကြောင့်
သပ်ရပ်ကြောင်း ပြောနေလျှင် စကားရည်နေမည်ဖြစ်ကြောင့်
ပါပဲ။ စင်စစ်အားဖြင့် စစ်တက္ကသိုလ်က ဗိုလ်လောင်းတွေဟာ
ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့သားတွေလောက်ဘယ်မှာ အနုပညာ ဓာတ်ခံ
ရှိပါမည်နည်း။ ကျွန်တော်ကကာ ထိုထိုသောပညာသည်
တွေလောက် ဘယ်မှာကျွမ်းပါမည်နည်း။ အမှန်ပြောရလျှင်
ကျွန်တော့ ပြောတ်ကို ကျွန်တော် ဘယ်လောက်ကောင်း
နေမှန်းသိကိုမသိခဲ့ပါ။ တတ်နိုင်သမျှကြိုးစားလုပ်ဆောင်
ခဲ့ခြင်းမျှသာဖြစ်ပါသည်။ သို့ပါလျက်နှင့်ပင်ကျွန်တော့ ပြောတ်
ကိုယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးကိုယ်တိုင်က ကျွန်တော်က ဘာမှုမမေးပါပဲ
ဝန်ခံချိုးကျူးမှုခဲ့သည်။ ဘာကြောင့် ဒီလိုဖြစ်ရသလဲတိုကာယ်လို
လုပ်ခဲ့လို့လဲ ဆိုတာကို ကျွန်တော် မကြာခဏ စဉ်းစားကြည့်မိ
သည်။ ယခုကျွန်တော်ရေးချင်သည်က ကျွန်တော့လုပ်ဆောင်မှု
ကို ပြန်လုန်သုံးသပ်မိသမျှ တင်ပြလိုခြင်းသာဖြစ်သည်။

ကျွန်တော့ ပြောတ်ကိုရေးချင်တိုင်းရေးလို့မရ။ အကန်း
အသတ်တွေရှိသည်။ ဗိုလ်လောင်းတွေကိုချည်း သုံးရတာဖြစ်
လေတော့ အမျိုးသမီးသုံးလို့မရ။ (ဒါတောင် တစ်နှစ်မှာတော့

ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးအာတ်လမ်းတွင် ကျေးလက်သူ မိန်း
ကလေးတစ်ယောက်ပါရသည်။ ဗိုလ်လောင်းထဲကပဲ အရပ်ခပ်
ပျော်ပျော် ကောင်းလေးတစ်ယောက်ကို မိန်းကလေး အလုပ်စိုင်း
ရသည်ပေါ့။ အာတ်တိုက်ရာတွင်တော့ဖြင့် ယောက်ဌားလေး
အဝတ်အစားနှင့်ပါပဲ။ တကယ့်ကို ပြုလောက်ကမည့်သူကျတော့
အဲဒီကောင်က ဘယ်ဆရာမတွေ၊ ဗိုလ်ကတော်တွေနှင့်သွားပြီး
အကြံးအဖန်လုပ်လိုက် သည်မသိပါကတိမိန်းကလေးရှုပ်
အပြည့်ထွက်နေသည်။ ကျွန်တော်က ကန်လန့်ကာဆွဲဖို့ ချွို့
ဟိုကိစ္စ ဒီကိစ္စတွေနှင့် ကန့်လန့် ကာနောက်ကွယ်တွင်အလုပ်ရှုပ်
နေတုန်း မိန်းကလေးလိုဝင်ထားတဲ့ ဒီအကောင်က ဒီအတိုင်း
မနေ။ “ဆရာ့” လိုဆိုတဲ့ပြီး ကျွန်တော့ကို ဖက်နမ်းလိုက်တော့
ကျွန်တော် တကယ့်ကို လန့်သွားသည်ပြီးတော့မှာ “ခွေးကောင်မ”
ဟု ဆဲလိုက်ရသည်။ သူတို့အားလုံး တဝါးဝါးပဲပေါ့။ အော်
ဒီအကောင်မ(သို့မဟုတ်) အဲဒီကောင် ခုတော့ဖြင့် ဘာဖြစ်နေ
ပြီလဲ ကျွန်တော်မပြောတတ်တော့ပြီ)

ကျွန်တော့ကို ဗိုလ်ချုပ်သောင်းဒန်က ယဉ်ကျေးမှု
အဖွဲ့သားတွေထက်သပ်ရပ်ပါပေသည်ဟု ချီးကျူးသွားခဲ့သည်။
ဘာကြောင့် သပ်ရပ်ခဲ့သနည်း။ ကျွန်တော်ကသူတို့ယဉ်ကျေးမှု
အဖွဲ့ထက် အားသာချက်တွေ အများကြီး ရှိခဲ့သည်။ ထိုအားသာ
ချက်တွေကို ကျွန်တော်က အသုံးချခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဒါတွေက

အခုနောက်မှ စဉ်းစားသုံးသပ်မိ တာတွေပါ။ ဟိုစဉ်ကတော့
ဘယ်မှာသိပါမည်လဲ။ (စွဲတံ့ခွဲတွေပဲ ဆိုပါတော့။)

စစ်တက္ကာလိုလ် မြန်မာစာသင်တန်းတွင် တစ်လတစ်ခါ
ကျဖမ်းစကားပြောလေ့ကျင့်ကြရသည်။ ခေါင်းစဉ်ကို မဲနှီးကိုယူ
ကြရသည်။ ပြောချင်တာပြောပေါ့။ မှားချင်လဲမှားပေါ့။ မှားတော့
လဲ စိုင်းပြီးရယ်ကြပေါ့။ သည်တော့ ကျွန်တော်က ပိုလ်လောင်း
တွေရဲ့ ပြောဟန်ဆိုဟန် ပုံပန်းသွေ့ပြင်ကိုသိနေတော့သည်။
ကျွန်တော်ခင်းမယ့်ပြောတ် ထဲက အတ်ကောင်၏စရှိကိုကို
ကျွန်တော်ကတွက်ကြည့်လိုက်သည်။ ကျွန်တော့အတ်ကောင်
စရှိကိုနှင့်လိုက်ဖက်မည့် ပိုလ်လောင်းကို ကျွန်တော်က အတ်ရှုပ်
ရွေးလိုက်သည်။ ဆိုပါစို့ ကျွန်တော့ အတ်ကောင်က စိတ်ရင်း
သိပ်ကောင်း သည်၊ သို့သော် စိတ်တို့တတ်သည်၊ စကားနည်း
သည်၊ မဟုတ်ရင်သည်းမခံတတ်၊ ပေါက်ကွဲတတ်သည်၊
သတ္တိသိပ် ကောင်းသည်။ ထိုသို့သောစရှိကိုမျိုး နှင့်လိုက်ဘက်
သော မျက်နှာပေါက်နှုံသည့်ပိုလ်လောင်းကို ကျွန်တော်ကရွေး
လိုက်သည်။ သူကတစ်ခါမှုမလုပ်ဖူးသေးတော့ ငြင်းတတ်သည်။
ကိစ္စမရှိ ငါသင်ပေးမည် ဟုတာဝန်ယူလိုက်သည်။

သည်တော့ ယဉ်ကော်မူဌာနနှင့် ကျွန်တော်ကအတော်
လေးကွာသွားပါလေပြီ။ သူကြားနတွင်းမှာရှိသမျှ လူလောက်ကို
သာရွေးခွင့်ရသည်။ ကျွန်တော် ပိုလ်လောင်း သုံးလေးရာ

လောက်ထဲက ရွှေးယူလိုက်ရခြင်းဖြစ်သည်။ ရွှေးလိုက်ပုံက မင်းသားလူကြမ်းသတ်မှတ်ထားသည်မျိုးမဟုတ်၊ ကျွန်တော်၏ ဇာတ်လမ်းအရ သင့်တော်သည့်နေရာကို ချထားလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ လူကြမ်းပဲဖြစ်ဖြစ်၊ သူခိုးပဲဖြစ်ဖြစ် အကြောင်းမဟုတ်။ ပြုလောက်ကောင်းဖို့သာလျှင်ပခာနာ။ အဲဒါကျွန်တော့သူတို့အားလုံး ကကို လိုလိုချင်ချင်။ (ကျွန်တော့တပည့် ပို့လ်လောင်းတွေ အကြောင်းကို သိစေချင်သောကြောင့်) သူတို့ကောင်းဆင်းပွဲ ပြုလောက်ကောင်းလျှင် ဘာကိုပဲလုပ်လုပ်ရ အသက်ထွက်သွားစေ ဦးတော့ ဆိုတာမျိုးတွေဖြစ်သည်။ စာဖတ်သူက ပို့လွန်းတယ်ဟု ထင်လေမည်လား မသိ။ တကယ့်ကို သူတို့ကောင်းဆင်းပွဲ ပြုလောက် ကောင်းတာကိုပဲ လိုချင်သည်။ ယခုကျွန်တော်များနေရင်းပင် သူတို့ကို လွှမ်းနေပါပြန်သည်။

ဆိုလိုသည်က ကျွန်တော့မှာ ‘ရန်အောင်’ ‘လူမင်း’ စတာမျိုး ဇာတ်လိုက်မင်းသားအကန်၊ အသတ်မရှိ။ ကျွန်တော်၏ ဇာတ်လမ်းအရာ၊ ဇာတ်ကောင်စရိုက်အရာ ရွှေးချင်သူကို ရွှေးပို့င် ခွဲင့်ရှိသည်။ လက်ဘက်ရည်ပန်းကန် လာချပေးတာမျိုးလောက် ခွဲင့်ရှိသည်။ ‘ဖြတ်လျှောက်’လုပ်ရလျှင်လည်း စိတ်အား ထက်သနစွာလုပ်သည်။

ကျွန်တော့ပြုလောက်အတွက် ပို့လ်လောင်း ၄၀ လောက် ကျွန်တော်ကယူထားသည်။ ဇာတ်လမ်းအတွက် ဇာတ်ခုံမှာ

ရှေ့ထွက်ရသူက အလွန်ဆုံး ဆယ့်လေးငါးယောက်လောက်ပဲ
ဖြစ်သည်။ ကျွန်တာတွေက ကန့်လန့်ကာ နောက်က ပြီးရလွှား
ရသူများဖြစ်သည်။ ဆိုပါစို့ အတ်ဝင်ခန်းအရ ကုတင်ချရမည်။
ကုလားထိုင်ခင်းရမည် စားပွဲ ပေါ်တွင် နာရီရှိရမည်။ နာရီနှိုးစက်
မြည်ရမည်။ ဒါတွေအားလုံးကို ကျွန်တော်ကတာဝန်များ
ခန့်ထားသည့်ပိုလ်လောင်းကို ပြောထားလိုက်ရုံးသာဖြစ်သည်။
သူက စာရင်းမှုတ်တမ်းတင်ထားလိုက်သည်။

ဆက်တင်တွေ လျှပ်တစ်ပြေကုမ္ပါးအောင် ကုတင်ချဖို့
ဘယ်သူဘယ်ဝါ ကုလားထိုင်က ဘယ်သူဆိုတာမျိုး အပြီး ခန့်ခွဲ
ထားလိုက်သည်။ ကုတင် ကုလားထိုင်ထားရမည့်နေရာကို
အတ်ခုံ ကြမ်းပြင်ပေါ်တွင် မြေဖြူနှင့်မှုတ်ထားလိုက်သည်။
အခန်းတိုင်း၏ဆက်တင်အညွှန်းကိုမှုတ်တမ်းဖိုင်လုပ်ထားပြီး
ညက်နေအောင်ဖတ်ထားကြရသည်။ ဒါတွေကို ကျွန်တော်က
အသေးစိတ်လိုက်ခိုင်းနေသည်မဟုတ်။ သူတို့ဘာသာသူတို့
ဘယ်လိုလုပ်ရမည်ကို သိပြီး လုပ်သွားကြခြင်းဖြစ်သည်။
တစ်ခါတရုံ အတ်လိုက်ကအရပ်ဝတ်မှုစစ်ဝတ်စုံပြောင်းဝတ်
ရသည်၊ ရှေ့တစ်ခန်းအပြီး ကန့်လန့် ကာချလိုက်သည်နှင့်
တစ်ပြိုင်နက် အကျိုးဘောင်းဘိဖိနပ်ခြေအိတ်ကို အသင့်ကိုင်ပြီး
စောင့်နေသူတွေက အပြီးအလွှား ရောက်လာသည်။ ခြေအိတ်
စွပ်ဖိနပ်စီးပေးသည်ကိုပင် ဘယ်ခြေညာခြေ တာဝန်ခွဲချထား

လိုက်သည်။ တိုတိပြာရလွှင် သူတိုကိုယ်တိုင်က “ပြဲတ်
စစ်ဆင်ရေး”အဖြစ်သဘောထားနေကြသည်။

ကောင်းအပ်ကြီးက ပြဲတ်အတွက်ပေါ်လိမ့်လောက်ပဲ
ပြာလိုက်သည်။ ကျွန်တာ ကျွန်တော်ဘာသာ ကျွန်တော်ကြည့်
လုပ်သွား၊ သေနတ်တို့ ယမ်းခွဲတာတို့ စသည့်လိုအပ်တာ တွေကို
တော့ သက်ဆိုင်ရာကပေးလိမ့်မည်။ ထိုအတူ ကျွန်တော်က·
လည်း တာဝန်များပိုလ်လောင်းအားလို့အပ်ချက်ကိုပြာပြ
လိုက်သည်။ တစ်ခါတရံကျွန်တော်က ဘာမှပြာနေစရာမလို
သူဘာသာသူပြဲတ်တိုက်တာကို ဘေးကကြည့်နေရင်းမှတ်
သွားသည်။

ကောင်းပြီ ဒါဖြင့် သရှုပ်ဆောင်သူတွေကကော်

ကျွန်တော် နည်းနည်းတော့ ကြွားလိုက်ပါရစေ။
ကျွန်တော်သည် သရှုပ်ဆောင်ကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်သည်
ဟုပြာချင်သည်။ သူတို့ကို သရှုပ်ဆောင်ပြလိုက်သည်
အခန်းများတွင် မျက်ရည်င္းရမည့်အခန်းကို သရှုပ်ဆောင်
ပြလွှင် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်က မျက်ရည်င္းလာသည်။
မျက်ရည်ကျေရသည့်အခန်းမျိုးကိုသရှုပ်ဆောင်ပြလိုက်လွှင်
ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်က တကယ့်ကိုမျက်ရည်ပိုးပိုး ပေါက်ပေါက်
ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်က ဘေးကျေရသည်။ ဇာတ်တိုက်သည်ကိုကြည့်နေကြသော ပိုးလ်
ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ပင် ဇာတ်တိုက်နေသည်ကိုမေ့သွားပြီး
လောင်းများကိုယ်တိုင်ပင်

သူတို့ရင်ကိုခိုက်သွားတတ်သည်။

ထိုသို့ သရှုပ်ဆောင်ပြလိုက်သောအခါ တကယ်
သရှုပ်ဆောင်ပြရမည့် ပိုလ်လောင်းက စိတ်ဓာတ်ကျသွားတတ်
သည်။ “ဘယ်နည်းနဲ့မှ ငါလုပ်နိုင်မှာ မဟုတ်တော့ဘူး”ပေါ့။
သူက တစ်ခါမှ မလုပ်ဖူးသေးသည်ကိုး။ အတ်မင်းသားမှ မဟုတ်
ပါပါကလား။ စိတ်ဓာတ်ကျပေမည်ပေါ့။

သို့သော် ကျွန်တော်က “ဟန်ဆောင်ခြင်း”နှင့် “သရှုပ်
ဆောင်ခြင်း” ကိုခွဲခြားသိနေသည်။

“သရှုပ်ဆောင်ခြင်း” သည် “ဟန်ဆောင်ခြင်း” မဟုတ်။
ယခု ‘အားကာ’ မှာရောက်နေသည်၊ ခြေထောက်
တစ်ဘက်အတူကြီးနှင့် ဂေါက်ရှိက်နေသော (ပိုလ်မျူး၊ ပြိုမ်း)
ဉာဏ်ထွန်းသည် ကျွန်တော့ဗာတ်လိုက် ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။

ကျွန်တော့ဗာတ်လမ်းထဲက အတ်လိုက်နာမည်က ထွန်း
မြင့်။ (ထွန်းမြင့် ဆိုသည်က ကျွန်တော့သူငယ်ချင်း ကပျောဆရာ
တက္ကသိုလ်မင်းမော်။ ဒီအကောင်က အဲဒီအချိန်တွင်လန်ဒန်သို့
ပညာတော်သင်သွားနေခိုက်ဖြစ်သည်။ သူကို သတိရသော
ကြောင့် အတ်လိုက်တွေကို ထွန်းမြင့်လိုချည်းနာမည်ပေးခဲ့သည်)
စကားပြန်ကောက်ပါမည်။

ဉာဏ်ထွန်းကိုယ်တိုင်က သူ့ကိုယ်သူ ဉာဏ်ထွန်းဆိုတာ
ပျောက်သွားပြီး ထွန်းမြင့် လိပ်ပြာပူးသွားအောင် လုပ်ရသည်။

သို့သော် ဉာဏ်ထွန်းကို ချက်ချင်းပြောက်သွားအောင်လုပ်လို့မရ။
ထွန်းမြင့်ပုံစံသရှုပ်ဆောင်ပြလိုက်၊ ထွန်းမြင့်၏ ပင်ကိုစရှုက်နှင့်
ထိအခိုက်တွင် သူ၏ရင်တွင်း၌ ခံစားနေရမှုကို ပြောပြလိုက်
လုပ်ပေးရသည်၊ သည်လိုနှင့် ဉာဏ်ထွန်းသည် ထွန်းမြင့်၏ခံစား
မှုကို ဝေမျှယူပြီးခံစားရာမှ ပူးဝင်ခံစားလာသည်။ ထို့ကြောင့်
ဉာဏ်ထွန်းသည် ထွန်းမြင့် ဖြစ်မှန်း မသိဖြစ်လာသည်။

စစ်တက္ကသိုလ်က ပိုလ်လောင်းတွေ၏ ချုစ်စရာကောင်းပုံ
ကိုပြောလိုက်ရညီးမည်။

ပြောတ်အဖွဲ့ဝင်တွေက သူတို့အဆောင်ကိုပြန်ရောက်
သွားလျှင် ဉာဏ်ထွန်းကို သည်အတိုင်းထားသည် မထင်လေ
နှင့်။ သရှုပ်ဆောင်မှုကို အလေ့ကျင့်ခိုင်းသည်။ စကားလုံး သံနေ
သံထား၊ အဖြတ်အတောက်၊ အရှုံးက် အင်၊ ထန်မာန်ကအစ
ကိုယ်လက်မျက်နှာအမှုအရာထိအောင် အကျင့်ခိုင်းသည်။
သူတို့ကိုယ်တိုင်ကလည်း ကျွန်တော် သရှုပ်ဆောင်ပြသည်ကို
သတိပြုမှတ်သားထားခဲ့သည်ကိုး။ သည်တော့ဘယ်နေရာလေး
မှာ လိုသေးသည်၊ ဘယ်နေရာလေးမှာ လွှဲနေသည် စသည်ဖြင့်
ဂိုင်းပြီး ဒါရှိက်တာလုပ်ကြပြန်သည်။

ဤနေရာတွင်ပိုလ်လောင်းတွေ၏ စရှုက်ကိုဖြတ်ပြီး ပြော
လိုက်ရညီးမည်။

ပြင်ညီးလွှင်တွင် လေ့ကျင့်ရေး၊ ဆက်သွယ်ရေး၊ အုပ်ချုပ်မှု

အကူအတတ်သင် စသည်အားဖြင့် တပ်ရင်း ၁၄ ခုလောက်ရှိ
သည်။ တပ်နယ်တစ်ခုလုံး အားကစားပြိုင်ပွဲတွေနှစ်စဉ်လုပ်
သည်။ ဘောလုံး၊ လက်ရွှေ၊ ပြေးခုန်ပစ် စသည့်အားကစားပွဲဝင်
မည့်ပိုလ်လောင်းများကို ဝက်ဝက်ကွဲအောင် အားပေးကြသည်။
လက်ခုပ်တီးဟစ်အော်ပြီး အားပေးကြရှုမျှသာမထင်ပါလေနှင့်။
သူတို့ 'ကိုတာ' ရသည့်ကြက်ဥစသည်တို့ကို ထိပိုလ်လောင်းအား
ဂိုင်းပေးထားကြသည်။ အလျှောပယ်စားပေရော့။ စားဖို့အားပေး
သကဲ့သို့ လေ့ကျင့်ဖို့ကိုလည်း မပြတ်သတိပေးသည်။ ထိုသို့
သတိပေးသကဲ့သို့ပင် "ဟိုကောင် ခုထက်ထိမအိပ်သေးဘူးလား၊
အိပ်တော့၊ အိပ်ရေးဝရမယ်ဆိုတာ မင်းနားမလည်ဘူးလား"
စသည်ဖြင့်လည်း စိနိယာပိုလ်လောင်းကြီးတွေက ငါက်တတ်
သည်။

စစ်တက္ကသိုလ်တပ်ရင်းတွင် 'ဘုရင့်နောင်' 'အလောင်း
ဘုရား' စသည်ဖြင့် တပ်ခွဲ ၄ ခုရှိသည်။ လေ့ကျင့်ရေး၊ ပညာရေး၊
အားကစားစသည်အားဖြင့်ဘက်စုံထောင့်စုံတပ်ခွဲချင်းပြုင်ရသည်။
ဘက်စုံပိုလ်စွဲသောတပ်ခွဲကို မူးရင်းနာမည်ပျောက် "အောင်စစ်
သည်တပ်ခွဲ" နာမည်ရောက်ရသည်။ ဒီဂုဏ်ကိုပိုလ်လောင်း
တိုင်းမက်မောသည်။ မက်မောသည်ကိုလည်းမပြောလေနှင့်
စစ်ရေးပြုအဆမ်းအနားများတွင် အဆမ်းအနားပြီးလို့ တပ်ခွဲတွေ
ကွင်းထဲကထွက် ပလားဆုံးလျှင် "အောင်စစ်သည်တပ်ခွဲ" က

အရင်ဆုံးထွက်ရသည်။ သည်အခါမှာ ကျွန်းတပ်ခွဲတွက
လက်နက်နှင့်တကွ အလေးပြီး ရပ်ကျွန်းနေခဲ့ရသည်အောင်စစ်
သည်က ငန်တွက ခေါင်းတမဟုမေ့ ရင်တကော့ကော့နှင့်။

သည်တော့ သက်ရောက်လာသည့်အကျိုးက . . .

စစ်တက္ကသိုလ်တပ်ရင်းအတွင်း တပ်ခွဲချင်းများပြုပြုပါ
လားဆိုလျှင် ကြောက်ခမန်း လန့်ခမန်း အားကြိုး မာန်တက်ရှိ
သည်။ လက်ထွေပွဲဆိုလျှင် သူငယ်ချင်းကိုမပြောနှင့် ညီရင်း
ကစ်ကိုတောင် အညာမပေး သေရော ကြောရော ထိုးကြသည်။
ပြီးမှ 'ညီလေး' ဆိုပြီးဖက်ရိုက်တို့ကိုမည်။ တပ်ခွဲချင်းပြုပြုသည့်
ဘေးလုံးပွဲကိုကြည့်ရပြီဆို လျှင် ကျွန်းတော်တို့လို့ ဆရာတွေ၊
မိုလ်တွေက ကြည့်နေရင်း "နှားသတ်နေတဲ့အတိုင်းပါပဲလားဟ"
ဟုပြောရလောက်အောင် ပွဲကြမ်းသည်။ "ပွဲကြမ်းသည်" ဟုပြော
လိုက်သည်က 'လူချုံ'သောကြောင့်မဟုတ်။ ဘေးလုံးရဖို့အတွက်
ခြေနှစ်ချောင်းပြုတ်သွားပလေ့စေ ဆိုတာမျိုး လုံကြသောကြောင့်
ဖြစ်သည်။ သူတို့မျက်နှာထားတွေကလည်း တကယ် ကိုခက်ထန်
လာသည်ဟု ကျွန်းတော်ထင်မိသည်။

ကျွန်းကော်ပြုလောက်အဖွဲ့ကိုလိုလူမျိုးတွေ စုနေလေတော့
မကောင်းဘဲခံနိုင်ပါတော့မည်လား။

သတိရလာလိုပြောလိုက်ရပါရိုးမည်။ တစ်နှစ်တွင်တော့
ဖြင့် ကျောင်းဆင်းညာစာတားပွဲကို အန်ပေါက်ကျွေးမည်။ အချက်

အပြတ် ဝါသနာပါသောစိုလ်များ၊ ပိုလ်ကြီးများနှင့် ဆရာ
အချို့က ဒန်ပေါက်ကို သူတို့ကိုယ်တိုင်ဖောက်ကြေမည်ပေါ့။
လုပ်ကြပေါ့။ ကျွန်တော်ကတော့ ပြဇာတ်နှင့်သာဆိုင်သည်
မဟုတ်လား။ သူတို့ဒန်ပေါက်ကို စိတ်မဝင်စား။ ဒီအခါတွင်
ကျောင်းအုပ်ကြီးက ပိုလ်များကြီး ‘အယ်လ်ခွန်နောင်’။

ဘယ်လိုကဘယ်လို ဖြစ်ကြသာည်မသိ၊ ဒန်ပေါက်က
တစ်စက်မှုမကောင်း။ ကျောင်းအုပ်ကြီးက ဒန်ပေါက်ကို
တော်တော်ကြီး ‘ဒေါပေါက်’ သွားသည်။ ထိုနောက်တွင်မှ
ပြဇာတ်ကိုကြည့်လိုက်ရတော့ အလွန်ကြိုက်သွားသောကြောင့်
ဒေါသပြုသွားပြီး စိတ်ကြည်လင်သွားပုံရသည်။ ကျောင်းဆင်း
ပွဲပြီးသည့်အခါ ပြန်လည်သုံးသပ်ဂုဏ်ပြုသည့် ညစာစား ပွဲကို
အရာရှိရိပ်သာမှာလုပ်လေ့ရှိသည်။ ထိုပွဲတွင် ဒန်ပေါက်သမား
တို့ ‘အဆဲခံ’ ရတော့မည်မှာသေချာသည်။ ‘ဆဲ’သည်ဆိုခြင်းက
စကားအဖြစ်သာ သုံးလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ တကယ်တော့ဖြင့်
အပြစ်တင်ခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့လောက
တွင် ဆဲသည်ဟုပဲသုံးခဲ့ကြပါသည်။

ထိုပွဲတွင် ကျောင်းအုပ်ကြီးက အားလုံး သိုက်သိုက်
မြိုက်မြိုက်ပြီးဆုံးသွားသောကြောင့် ကျေးဇူးတင်ကြောင်း၊
သို့သော် ဒန်ပေါက်ကတော့ နည်းနည်းလေးည့်ကြောင်း၊
ပြဇာတ်ကတော့ဖြင့် အလွန်ကိုကောင်းကြောင်း ပြောလိုက် တော့

‘ပိုလ်ဒန်ပေါက်’တို့တစ်တွေက “အမယ်လေး ပြုလာတ်ကယ်
ပေလို့”ဟုပြောပြီး ကျွန်တော်လ်ကိုဆွဲတဲ့၍ ခါရမ်းကျေးဇူးတင်
လိုက်ကြသည်မှာယခုစာရေး နေရာင်းပင်သတိ ရနေမိပါသေးသည်။

ထိုသို့ပွဲမျိုးတွင် ကျွန်တော်တို့လို အရာရှိငယ်များက
ဘယ်တော့မှ လူကြီးတွေနှင့်အရောမဝင်ချင်။ ကိုယ့်အစု နှင့်
ကိုယ်ဖန်ခွဲက်ကိုယ်စီကိုင်ပြီး တဗားဟားနေတတ်ကြသည်။
ထိုအခိုက်မှာပင် ‘အတ်ဆရာလာခဲ့’ လို့ ကျောင်းအုပ် ကြိုးကခံ့
နေသည်ဆိုတော့ ကျွန်တော့မှာ ဘာမှန်းမသိ၊ ညာမှန်းသိ
ပိုလ်မူးကြီးဆီပြီးရသည်။ ပိုလ်မူးကြီး ခွန်နောင်က ဒီအတိုင်း
မလာနဲ့ ခွဲက်ပါယူလာခဲ့” ဟုဆိုလိုက်တော့အနားက စစ်ပိုလ်
တွေအားလုံး ရယ်မော ကြသည်။ သူသောက်နေသည်က ပိုစကို။
ကျွန်တော်တို့က ‘အာမိရမ်’။ ကျွန်တော်က ဖန်ခွဲက်ကလေးပါ
ယူပြီး သူအနားကပ်သွားလိုက်တော့ “လာ-အတ်ဆရာကို ဂုဏ်ပြု
တာ” ဆိုပြီး။ တစ်ပံ့ကွဲစဲလောက်ထည့်ပေးသည်။ ကျွန်တော်
ကလည်း နည်းနည်းလေး ထွေစပြုနေသည့်မို့ “ပိုလ်မူးကြီးနည်း
နည်းလောက်ထပ်ထည့်လိုက်ပါဉီး” ဆိုလိုက်တော့ သူကရယ်ပြီး
ထပ်ထည့်ပေးသည်။ ဘေးကစစ်ပိုလ်တွေက လည်းရယ်ကြ
သည်။ လက်ခုပ်လည်းတီးလိုက် ကြသေးသည်။ ကျွန်တော် ယခု
ပြန်ပြီး စဉ်းစားကြည့်လိုက်တော့ ကျွန်တော်က ကလေးဆိုးကြီး
လိုလုပ်ခဲ့သည် သူကလည်း ဖောင်တစ်ယောက်လိုပါပဲဟု ခံစားပြီး
တကယ်လွှမ်းမိပါသည်။

ကျွန်တော် ဒါရိုက်တာအဖြစ်အောင်မြင်ခဲ့သည်ကို
မြန်လည်စဉ်းစားပြီး သုံးသပ်ကြည့်လိုက်သောအခါ-
အတ်လမ်းအတ်ညွှန်းဂိုကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ရေးခဲ့သည်။
အတ်လမ်းနှင့်အံဝင်မည့်အတ်ဆောင်၊ လူမှုန်နေရာမှုန်
ရွှေးနှိုင်ခဲ့သည်။

အဖွဲ့သားအားလုံးက အောင်မြင်လိုစိတ်ထက်သန်
ကြီးမားသည်။

မိမိတို့ကျရာတာဝန်ကို အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင်
လုပ်ကြသည်။

ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်က ဟန်မဆောင်၊ သရုပ်ဆောင်ဖြစ်
၍ လိပ်ပြာပူးဝင်ခဲ့သည်။

ဟန်ဆောင်မှုမဟုတ်ဘဲသရုပ်ဆောင်သူဖြစ်အောင်
သူတို့ကို လိပ်ပြာသွင်းပေးနှိုင်ခဲ့သည်။

လိပ်ပြာသွင်းအောင်မြင်လိုက်ပုံမှာ သူတို့ကိုယ်သူတို့မှာ
သွားလောက်အောင်ဖြစ်သည်။ ပြုလောက်ပြီးလို့ ဆယ်ရှက်ဆယ့်ငါး
ရှက်လောက်တိုင်အောင် ပြုလောက်ပုံစံအတိုင်း စကားပြော
နေတတ်သောကြောင့် သူငယ်ချင်းပိုလ် လောင်းတွေက “ဟေ့
ကောင်ဥာဏ်ထွန်း-ထွန်းမြင့်ပုံစံကြီးလုပ်မနေနဲ့” ဟုပြောယူ
ရသည်။

သို့သော် ကျွန်တော် အောင်မြင်ခြင်းလား၊ သူတို့အောင်
မြင်ခြင်းလား။ ခဲ့ခြားလို့မရနိုင်ပြီ။

သေချာတာတစ်ခုကတော့ လိပ်ပြာမဝင်သမျှ ဘယ်ပြ
ဘတ်မျှမအောင်မြင်နိုင်ပါ။ သရုပ်ဆောင်ခြင်းသည် ဟန်ဆောင်
ခြင်းမဟုတ်ပါ။ ။

* * *

ဒံနံနံစာအပ်တိ

ဘဝတန်ကြေး

စကားချိုး။ ။ ဘာသာပြန်မျှသာလျှင် ဖြစ်ပါ
သော်လည်း စကားချိုးလေးတော့ ပြောလိုက် ချင်ပါသေးသည်။
စစ်ပြီးခေတ် ကျွန်တော်တို့ တောင်တွင်းကြီး အထက
(၃) တွင် နှစ်လရှည်ကြာ ကျောင်းအုပ်ကြီးလုပ်သွားခဲ့သူမှာ
ဆရာကြီး 'ဦးမူ'ဖြစ်ပါသည်။ တိုင်းပညာဝန်အဖြစ် အငြိမ်းစား
ယူပြီးနောက် ကြိုကုန်းတွင်နေထိုင်လျက်ရှိရာ ရန်ကုန်တွင်ရှိနေ
ကြသော တပည့်ဟောင်းများက နှစ်စဉ်သွားရောက်ပြီး ဆရာ
ကန်တော့ပွဲလုပ်လေ့ရှိခဲ့ကြပါသည်။ ကျွန်တော့စာတွေကိုလည်း

သူကဖတ်မိတတ်သည်။ ကျွန်းတော်စာပေဟာ ပြောပွဲအခွဲ
တွေကိုလည်း နားထောင်ချင်သည် ဆိုသောကြောင့် ပို့ပေးလိုက်
ရပါသေးသည်။ နားထောင်ပြီးနောက် အလွန်ဟာသရွင်သူ
တစ်ယောက်ဖြစ်သည့် အတိုင်း မှတ်ချက်ပေးလိုက်ပုံက
“ငါမှာကွာ တစ်နေ့လုံးထိုင်ပြီး အောင်သင်းဆုံးမတာကို
နားထောင်နေရတယ်” ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။

လွန်ခဲ့သောနှစ်က ကန်တော့ပွဲတွင် သူကကျွန်းတော်
အား “အောင်သင်း ဒီစာအုပ်ယူသွားကွာ၊ ဖတ်လိုကောင်းတယ်
ကွာ။ ငါသမီး အမေရိကားကပိုလိုက်တာ”ဟုပြောပြီး စာအုပ်
ကြီးတစ်အုပ်ကိုပေးလိုက်ပါသည်။ စာအုပ်က ရိုးဒါးဒိုက်ဂျက်စ်
တွေထဲက လက်ရွေးစင်ဆောင်းပါးစုစည်းမှဖြစ်ပါသည်။ လူကြီး
များဖတ်ရန်အတွက် စုလုံးအကြီးစားတွေ နှင့်ပုံနှိပ်ထားပါ
သည်။ ဆရာကြီးက ကျွန်းတော်ဖတ်ရန်သာမဟုတ် ဖြန့်ရန်
အတွက်လည်း ရည်ရွယ်သည်ဟုထင်ပါသည်။ ကျွန်းတော်လည်း
ဖတ်ကားဖတ်ပါ၏။ အလုပ်တွေများလွန်းသောကြောင့် ထိုစာ
အုပ်ဆိုကိုမလှည့်နိုင်။

၁၈-၆-၂၀၀၂ တွင် ဆရာကြီးဦးမူကွယ်လွန်သွား
ပါသည်။ အသက် ၉၀ ဖြစ်ပါသည်။

ဤစာဖြင့် ဆရာကြီးကို ဦးဆွဲတ်ကန်တော့ လိုက်ရ
ပါသည်။ ။

အနောက်တာရှိနီးယား စပင်ဆာက 'ဆဲဆီးလ်ဆ
တားချား'၊ ယခုဆိုလျှင် သူ့အသက် ဂျုံ။ မွေးရာပါ အပင်း၊
အအေးနောက်တော့ မျက်မမြှင်၊ ဒုက္ခိတာ။ သို့သော် သူကအလုပ်
ကြမ်းလုပ်ရတာကိုသေဘာကျသည်။ လုပ်နိုင်စွမ်းလည်း
နှုန်းသည်။

၃ နှစ်သားရှိတော့ မိဘများ၏ မွေးမြှုံးခြံတွင်
ကူးဖော်လောင်ဘက်ရလာသည်။ ၉ နှစ်သားရှိတော့ အစိုးရ^၁
ဆုံးအ၊ နားမကြားကော်ဒါကျာင်းသို့၊ သူ့ကိုပို့လိုက်သည်။
ထိုကျာင်းတွင် ၁၁ နှစ်ကြာခဲ့သည်။ ဆယ်ကျော်သက်ခွဲယ်
ကျာင်းသားဘဝတွင် နွေးကျာင်းပိတ်ရှုက်တိုင်း အလုပ်လုပ်ပြီး
ပိုက်ဆံရှာသည်။ အသက် ၁၅ နှစ်သားတွင် သူ့ဖခင် အိမ်
ဆောက်သည်ကို ခုံးကုံးလုပ်ကိုင်ပေးသည်။ သူ့ဖခင်မှာ
ပိုက်ဆံပြတ်သွားသောကြောင့် သူက ဒေါ်လာ ၅၀ ချေးလိုက်ရ^၂
သေးသည်။

အသက် ၁၅ နှစ်ကျေတော့ သူ့ဖခင်၏အိမ်နှင့် ပေ ၃၀
လောက်အကွာတွင် သူ့အိမ်ကိုသူ့ကိုယ်တိုင်ဆောက်သည်။
သူ့ဘာသာ ဝင်ငွေရှာပြီးဆောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဘယ်တော်းကမှ
သူတစ်ပါးထံမှ ငွေ့မချေးခဲ့။ ထောက်ပံ့ကြားဆိုတာမျိုး မယူခဲ့။
ဒီနေ့ထက်တိုင် သည်မှုအတိုင်းကျင့်သုံးသည်။

၁၉၃၅ တွင် 'ဂလက်ဒစ် ဘီးလစ်' ဆိုသောအမျိုးသမီး
နှင့် အိမ်ထောင်ကျသည်။ သူကလည်း ဆုံးအနားမကြား

ဖြစ်သည်။ ၁၉၃၈ တွင်သူတို့မှာ သားလေးတစ်ယောက်ရသည်။ 'ဆဲဆီးလ် ဂျူနိယာ'။ ၁၉၄၂ တွင် ဇနီးသည်မီးဖွားရင်းကွယ်လွန်သည်။ မွေးသည့်ကလေးကလည်း အသက်မပါလာ။ နောက်အတန် ကြောသောအခါ 'ကက်သရင်း ဟက်ဒရစ်' ဆိုသော အမျိုးသမီး တစ်ယောက်ကိုတွေ့သည်။ ကက်သရင်းကလည်း သူတက်ခဲ့ရ သော ဆုံးအနားမကြား ကောင်းထွက်ပစ်ဖြစ်သည်။ ၁၉၄၅ တွင်သူတို့လက်ထပ် လိုက်ကြသည်။ သမီးလေးနှစ်ယောက်ထွန်း ကားသည်။ 'ရှားလော့' နှင့် 'ဂျင်နီ'။

သူသည် လူတွေကို ချေစတတ်သည်။ စနေနေ့ရောက်ပြီဆိုလျှင် ခပ်လှမ်းလှမ်းရှိ မြို့လယ်ရုံးကြီးနားက စပင်ဆာ လမ်းဆုံးသို့ လမ်းလျှောက်သွားသည်။ လက်ထဲမှာ ဓလာစာအုပ်ကလေးတစ်ခုကိုကိုင်ထားပြီး ရပ်နေရင်း ဖြတ်သွား ဖြတ်လာဟူသမျှကိုနှုတ်ဆက်စကားဆိုသည်။ လူတွေက သူ့လက်ဟန်ခြေဟန်သက်တကို နားမလည်ကြလျှင်ဖြစ်စေ သူတို့၏ နှုတ်ခမ်းအလှပ်အရှားကို သူက မဖတ်တတ်လျှင်ဖြစ်စေ ဓလာစာအုပ်ကလေးတွင် အမေးအဖြေကို ရေးပြသည်။ အရေးခိုင်းသည်။ သူတို့တတွေ၏ မိသားစုအကြောင်းကို သူကသိချင်သည်။ 'သားလေး အလှပ်ရပြီလား' 'ခင်ပွန်းဖြစ်သူ နေမကောင်းတာ သက်သာသွားပြီလား' 'မိဘတွေဆီ ခဏပြန်သွားတဲ့ ဇနီးသည် ပြန်ရောက်ပြီလား' ဆိုတာမျိုးတွေဖြစ်သည်။

ထိနောက် ရုံးကြီးဘေးတွင် ထိုင်ပြီးမိတ်ဟောင်း ဆွဲဟောင်းများ
နှင့်စကား လက်ဆုံးကျနေတတ်သည်။ သူကထိုတို့သော မိတ်
ဆွဲတို့၏ နှုတ်ခမ်းအလှပ်အရှားကို စူးစူးစိုက်စိုက်ကြည့်ပြီး
နားလည်အောင်ကြီးစားသည်။

၁၉၅၃ ရောက်တော့ သူ့မျက်စိက ညာဘက်တွင်ကောင်း
ကောင်းမမြင်ရတော့။ ထိနောက်တော့ မသဲမကဲ့ ပိုးတိုးဝါးတား
ဖြစ်လာသည်။ သတင်းစာဖတ်လျှင်တောင် မျက်လုံးနားကပ်ပြီး
မျက်စိကြို၍ဖတ်နေရသည်။ မျက်စိဆရာဝန် ကိုသွားပြီး ပြကြည့်
လိုက်တော့ အာရုံခံမျက်လွှာက ပျက်စီးလာနေပြီး တုံသွား
အောင်ကုလို့မရနိုင်တော့ဟု သိလာရ တော့သည်။

ထိုအချိန်တွင် သူက ရော်ဘာစက်ရုံးတစ်ခုတွင် အလုပ်
လုပ်နေခိုက်ဖြစ်သည်။ သူ၏မျက်စိကြောင့် ဓာတုပစ္စည်း တွေ
အချိန်အတွယ်မှားယွင်းလျှင် ရော်ဘာတစ်ဖုံးလုံး ပျက်စီးပါက
သူ့တာဝန် သာဖြစ်ကြောင်းကို သဘောပေါက်သည်။
ထိုကြောင့် ကြီးကြပ်ရေးမှူးအား “ကျွန်တော့ မျက်စိတွေက
တစ်နေ့တွေးဆုံးလာတယ်၊ ဒီတော့ အလုပ်ထွက်လိုက်တာ
အကောင်းဆုံးပါပဲ”ဟုပြောပြီး အလုပ်ထွက်လာခဲ့သည်။ ထိုနောက်
ကို သူ့တစ်သက်မမေ့နိုင်တော့။ ၁၉၅၈၊ ဇန်နဝါရီ ၁၁။

သူ့အသက် ၅၂ နှစ်တွင် မျက်စိလုံးဝက္ခယ်သွားသည်။
မိတ်ဓာတ်ကျသွားလိုက်သည်မှာလည်း ကမ်းကုန်ဖြစ်သည်။

ဘာအလုပ်ကိုမျှမရနိုင်တော့။ မိသားစုတစ်ခုလုံး သူ့ပင်စင်လာလေးနှင့် စုငွေကလေးကိုသာ အေးပြန်ရတော့သည်။

ကြိမ်တုတ်ကလေး တထောက်ထောက်နှင့်မြို့ထဲကိုတော့လျှောက်သွားနိုင်သည်။ သို့သော် မိတ်ဆွေသို့ဟတို့၏နှုတ်ခမ်းကို အဘယ်မှာ ဖတ်နိုင်ပါတော့မည်နည်း။ သူ့မိတ်ဆွေများကလည်း သူ့လက်မောင်းလက်ဖဝါးပေါ်တွင် မျက်မမြင် သက်တကို ရေးပြတတ်ကြသည်မဟုတ်။ မကြာခဏဆိုသလို ယောင်နှင့်ဖြစ်ပြီး အီမ်ကိုမပြန်တတ်သောကြောင့် လက်ဆွဲပြီး ပိုကြရသည်။ သည်လို့ သူတစ်ပါးကိုအားထားနေရတာကြီးကို မနှစ်မြို့သောကြောင့် သူသည်မြို့ထဲသို့ ဘယ်အခါမှ မသွားတော့ခဲ့။ သူ့ဘဝ၏ တစ်ခုတည်းသော ဖျော်ဖြေမှုလေးကို ဆုံးဖွဲ့ရပြန်ပါလေပြီ။

ထစ်ခနဲဆို စိတ်တို့တတ်သဖြင့် ဇနီးသည် 'ကက်သရင်း' ပင်လျှင် လန်းလာလေသည်။ သူ့အသက်ကိုသူရန်ရှာမည်စီးသောကြောင့် နံရံတွင်ချိတ်ထားသည့် ပို့ငြုတူးတူး(O. J.J) ရှိုင်ဖယ်လေးကိုပင် ဝှက်ထားလိုက်ရသည်။ ဆရာဝန် တစ်ယောက်ကတော့ သူကို အစိုးရဆေးရှုံးတွင် ထားဖို့ကောင်းသည်ဟု အကြံပေးသည်။ ကက်သရင်းက ဒါမျိုးကိုလုပ်ဖို့ မဆိုထားနှင့် ယောင်လို့တောင်စိတ်မကူးမြဲခဲ့။ သူ့သားကြီး ဆီဆီးလ်ဂျူနီယာ နိုင်ငံတော်စစ်မှုထမ်းတာဝန်မှ ပြန်လာသောအခါ

အကြီးအကျယ် စိတ်ဓာတ်ပြုဆင်းသွားသည်။ သူ့ဖခင်၏ အမှို
အခိုကင်းမဲ့လိုသည့် ကြောက်ခမန်းလန့်ခမန်း အတိစိတ်ကြီးကို
အသာထုံးလိုက်ခြီး ပိတ်ပိတ်ကြီးမောင်နေပြီး တိတ်တိတ်ကြီး
ဆိတ်နေသာ ကိုးရာမဲ့ဘဝကြီးကို သူ့ဖခင် ဘယ်လောက်ကြော
ကြောကြောခံနိုင်ပါမည်လဲ။

သို့သော်လည်း 'ဆဲဆီးလ် ဆတာချား'ကတော့ ပြုဆင်း
မသွား။ 'ငါကွဲ'ဟူသောအသွင်က ပြန်ပေါ်လာလေသည်။ "သူ့
ရင်ထဲမှာ ဖြစ်နေတာတွေ သူ့မျက်နှာမှာပေါ်နေတယ်။ ဘဝကို
ရင်ဆိုင်ပစ်လိုက်မယ်ဆိုတဲ့ သူ့အမိဋ္ဌနှုန်းကို အထင်းသား မြင်နေ
ရတယ်"ဟု သူ့သားကြီး 'ဆဲဆီးလ်ဂျုံနိယာ'က ပြောပြသည်။

ဒီလိုနှင့် တစ်စတစ်စ သူသည် ကုလားထိုင်ကို ခွာစပြု
လာသည်။ သူ့ဇနီးအား နယ်မြေစိုက်ပျိုးရေး ကိုယ်စားလှယ်ထံမှ
တရ္စက်စာတမ်းများကို အယူခိုင်းသည်။ သွားလေသူမိဘများ၏
အီမဲ့တ်နောက်ဘက်တွင် မြေညီကွဲက်လပ်ကလေးတစ်ခုချို့
သည်။ သူ့စိတ်ကူးက ဟင်သီးဟင်းရွက် အမျိုးမျိုးတို့ကို စိုက်ပျိုး
သွားလိုက်မည်ဆိုလျှင် စွဲဦးနှင့်စွဲရာသီ တစ်လျှောက်လုံးတွင်
သူလည်းအလုပ်နှင့်လက်မပြတ်ဖြစ်နေမည့်ပြင် ကိုယ့်မိသားစုနှင့်
ပိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းတို့မှာလည်း လတ်ဆတ်သော အသီး
အနှံတို့ကို ဖော်ဖော်သီးကြီးစားရမည်။

သည်လိုနှင့် ၁၉၆၁ တွင် ဆီးနှင်းခဲများပေါ်ချိန်ကိုတော့
ရင်း အိမ်တွင်းဗာဟိုရ အလုပ်ကလေးတွေကိုစပြီးလုပ်တော့
သည်။မီးဖိုထဲတွင်တံ့မြေက်လှည်းကြမ်းတိုက်လုပ်နိုင်သည်။
အိမ်တွင် ဘယ်ပစ္စည်းဘယ်နားမှာရှိသည်ကို သေချာမှတ်မိ
အောင်လုပ်သည်။ သူ့လက်နက်ကိရိယာကလေးတွေကို
လိုလျှင် အလွယ်တကူရနိုင်အောင် သေတ္တာလေးတစ်ခုတွင်
စုထည့်ထားလိုက်သည်။ ရေပိုက်ခေါင်းကရေမလုံလျှင် သူက
ဝါရှာလဲပေးလိုက်သည်။ အိမ်နဲ့ရုံတွင်ရှိတတ်သော အက်
ကြောင်း ကွဲကြောင်းများကိုလက်နှင့်လျှောက်စမ်းပြီး အက်တော်
မဆလာဖိုထားပေးသည်။ ကက်သရင်းက ဆေးသုတ်ပေးသည်။

ဆောင်းကုန်လုန်းသောအခါ စတုရန်းပေ ၄၀၀၀
ခန့်.ရှိသော စိုက်ကွဲက်ကိုပြင်ဆင်လေသည်။ အိမ်နဲ့ချင်း
တစ်ယောက်တွင်ထွန်စက်ကလေးတစ်လုံးရှိသော်လည်း
ထွန်ပေးပါဟုမတောင်းခံ။ သူ့ဘာသာသူဖြစ်အောင်လုပ်ချင်
သည်။ မနက်ရှုစ်နာရီတွင် ကြိမ်တုတ်ကလေး တထောက်
ထောက်နှင့် စိုက်ကွဲက်ကိုရောက်အောင်သွားသည်မှာကျစ်
နေသော မြေကို ပေါက်တူးနှင့်မြေလှန်သည်။ ည ၂ နာရီ၊ ၈
နာရီတိုင်အောင် အလုပ်လုပ်သည်။ ချုပ်နွယ်မြစ်တွေ ကျောက်
စိုင်တွေ ကိုတူးပစ်သည်။ ကျောက်စရစ်တွေကို ထွန်ခြစ်နှင့်
ဆွဲပစ်သည်။ တစ်ပတ်ပြီးတစ်ပတ်ကြောလာတော့ သူမျက်နှာတွင်

စိတ်ဓာတ်ကျသည့်လက္ခဏာများ၊ အလိုမကျသည့်သွင်ပြင်များ
ဖျောက်သွားသည်ကို ကက်သရင်း သတိပြု မိသည်။ အလုပ်
ကြမ်းအရသာကို ပြန်လည်ခံစားနိုင်ပြီ။ ပစ္စည်းထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်း
သောလူသားတစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသက်သေပြနိုင်ပြီ။

ကက်သရင်းညွှန်ပြသည့်နေရာများတွင် ခပ်နက်နက်
တွင်းကလေးတွေတူးပြီး တိုင်ကလေးတွေကို ခိုင်နေအောင်
စိုက်ပေးရသည်။ ထိုတိုင်ကလေးတွေကို ကက်သရင်းက ဝိုင်ယာ
ကြီးကလေးတွေ သွယ်တန်းပေးသည်။ ဤသို့အားဖြင့် သူက
ပြီးကြောင်းကို တန်းနေအောင်တူးနိုင်သည်။ သူကထိုပိုးကြောင်း
ကလေးတစ်လျှောက်တွင် မျိုးစွဲတွေကိုကြသည်။ ကက်သရင်း
က ပြီးပင်ကလေးတွေကို စိုက်ပေးသည်။ သူမြေကွက်ကိုမူးနေ
သော လမ်းမကြီးဘေးတွင် အိမ်ဆောက်ရန် မြေတူးရာ မြေပြီး
လိုက်သောကြောင့် သူအီမီဘေးက ချောင်းကာကျာက်ရှိုး
ပါပြီကျသွားလိုက်သေးသည်။ သည်ဟာကိုပင် အိမ်ဆောက်သူ
မျှေးအား ပြန်လည်ထူထောင်ပေးဖို့ သူမပြောတော့။ ကျောက်တုံး
တွေကို လက်နှင့်စမ်းကာစမ်းကာတင်ပြီး ပြန်ဆောက်လိုက်
သည်။ ထိုရေတားမှာ ယနေ့ထက်တိုင် သူလုပ်ခဲ့သည့်အတိုင်း
နိုင်ခိုင်မတ်မတ်ရှိနေသေးသည်။

၁၉၃၄ တွင် ဇိုဟီးယို၊ အက်ကရွန်တွင်နေသော
သမီးလေး ဂျင်နိနှင့်သူ့ခင်ပွန်းတို့က ကျေးလက်တွင်နေမည်ဟု

ပြန်လာကြသည်။ သူတို့က 'ဆဲဆီးလ်'၏ ဖခ်ဆောက်ခဲ့သော အီမ်တွင်နေကြသည်။ သမီးလေး ဂျင်နီက သူဖခ်မျက်စီ ကွယ်သွားပါပြီဆိုကတည်းက ရင်ကွဲပက်လက်သနားနေမိခဲ့ရှာသည်။ ခုတော့ဖြင့်ကြည့်နေရင်းပင် သူဖခ်ကို တိုး၍ တိုး၍ အံ့ဩခြင်း ကြည်ညိုခြင်းဖြစ်လာမိသည်။ မနက်လင်းလိုက်သည်နှင့် သူဖခ်က ခြံထဲရောက်နေပြီ။ သီးပင်နှင့်ပင်များကို ရေလောင်းပေါင်းသင်လိုက်၊ ခူးလိုက်ဆွတ်လိုက်လုပ်နေတတ်သည်။ နေ့လည်စာစားပြီးလို့တစ်နာရီလောက်ရှိလျှင် ခြံထဲပြန်ရောက်သွားပြန်သည်။ လေးဘက်ထောက်သွားရင်းလက်နှင့်စမ်းပြီးပေါင်းပင်များကိုနှစ်ပြန်သည်။

သူသည် အလကားနေသည်ဟုမရှိအလုပ်ကိုရှာကြံလုပ်နေတတ်သည်။ သစ်ပင်ကိုလျေကားထောင်တက်ပြီးနောက်အောက်ပိုင်းနှင့်ကိုင်းခြောက်များကို လွှန်းဖြတ်သည်။ ထိုကိုင်းများကိုဖြတ်တောက်ပြီးထင်းခွဲပြန်သည်။ တူနှင့်ပေကိုသုံးပြီးကျောက်တုံးကြီးတွေကို လမ်းခင်းကျောက်အရွယ်ခွဲစိတ်ပစ်လိုက်သည်။ ထိုကျောက်ခဲ့များကို ခြံတွင်းကားလမ်းရှိ အချိုင့်အဝှမ်းများကိုဖို့သည်။

ပူးပြင်းလှသော စွဲရက်တစ်နေ့တွင် 'ကင်'က သူ့ယောက္ခမအဖိုးကြီး တောင်စောင်းတွင် တံစဉ်တစ်ချောင်းနှင့်

မြက်ရိတ်နေသည်ကိုတွေ့ရသောကြောင့် သူက ကူပြီးရိတ်ပါရစေ
ဟုပြောသည်။ ပြောလို့ကိုမရ။ တစ်နာရီလောက်ကြာတော့
နေထိုးလာသည်နှင့် 'ကင်'ကအရိပ်ထဲသို့ပြန်ဝင်လာခဲ့ရသည်သူ
ယောက္ခာမက နောက်နှစ်နာရီလောက်ကြာမှ အရိပ်ထဲဝင်နားပြီး
ရေလေးသောက်တော့သည်။ အိမ်ရွှေကသစ်ပင်ခြာက်ကြီးကို
လွှဲရန် 'ကင်' ကခုံတ်သည်။ ဆဲဆီးလ်က တစ်လျည့်ကူခုံတ်သည်။
ကင် ကလယ်ထဲယာထဲတွင် ကြီးခဲ့ရသူမဟုတ်။ ထို့ကြောင့်
ပုံဆိန်ချက်က တောင်ရောက်မြောက်ရောက်ခုံတ်ရာ တစ်ခြား
ရှရာတစ်လွှဲဖြစ်နေသည်။ ဆဲဆီးလ်က မျက်စိကိုမှုတ်ပြီးအားစိုက်
လွှဲခုံတ်နေ သည်မှာ တစ်နေရာတည်းမှန်မှန်ကျနေတော့သည်။

ဘယ်အလုပ်မျိုးကိုမှုသူမတွေ့နှုန်း။ အိမ်ရွှေလမ်းဘေးရေ
မြောင်းပိတ်ဆို့နေသောအခါ တာဝန်နှိုးသူမြို့စည်ပင်မှုထမ်းက
မြောင်းဖုံးကိုဖွင့်ကြည့်လိုက်ပြီး အာမြိုက်ထွေးကြီးကို မြင်လိုက်
တော့ ဘာလုပ်ရမှန်းမသိအောင်စိတ်ပျက်သွားသည်။ ဆဲဆီးလ်
က စိတ်မရှည်တော့သဖြင့် ဘာမပြောညာမပြော လည်ရှည်
ဘွတ်စိန်ပိကြီးကို ကောက်စွတ်တဲ့ပြီး သံချောင်းနှင့်ထိုး၊ ဂေါ်ပြား
နှင့်ကော်ပြီး ရှင်းပစ်လိုက်သည်။ 'ကင်'တို့မိသားစု ရောက်လာ
သည့် နွေရာသီတွင် ဆဲဆီးလ်၏ ဇန်းဖြစ်သူ ကက်သရင်းက
မိုင် ၁၅၀ ခန့်ဝေးသော မိခင်နှင့်အကြီးဆုံးအစ်မကြီးတို့နေသည့်

ယာတောသို့ခေတ္တပြန်သွားသည်။ ဆဲဆီလ်ကတော့ သူ့ခြံ
ကလေးကို စောင့်ရှောက်ရင်းအိမ်မှာပဲ ကျွန်ခဲ့သည်။ သူက
အိမ်တွင် တစ်ယောက်တည်း ကျွန်ရစ်ခဲ့ရသည်ကို ဘာမျှမှုဗာ
အမှတ်မထား။ သမီးဖြစ် ဂျင်နီက သူ့အိမ်မှာပဲ မိသားစုနှင့်အတူ
လာစားရန်ပြောသည်။ သူက ကြည့်သေးတာပေါ့ဟုပဲ ပြန်ပြော
သည်။ ပထမဆုံးနေ့နံနက်တွင် ဂျင်နီက သူ့အဖောက် တမ္ာ်
မျှော်စောင့်နေသည်။ အတော်ကြာလို့ပေါ်မလာ၍ အဖွဲ့အိမ်
ကို လျှောက်သွားတဲ့ပြီး မီးဖို့ပြတင်းက ချောင်းကြည့်လိုက်တော့
လားလား ဆဲဆီလ်က ကော်ပိဖျော်ဖို့ရေစွေးအိုးကို ဓာတ်ငွေ့မီးဖို့
တစ်ခုပေါ်တင်၊ ဝက်ပေါင်ခြောက်သုံးလေးလွှာကို ၁ယ်ပြားထဲ
ထည့်၊ နောက်ဖို့တစ်ခုပေါ်တင်ပြီး ကြော်လိုက်လို့။ ထိုနောက်
စားပွဲလေးတစ်ခုမှာ အကျထိုင်၊ သူ့ရှေ့မှာ ပေါင်မျှနှစ်နဲ့ မာဂျာရင်း
ထောပတ်နဲ့။ ပြုတ်ကောင်း လျှော်ပူးပူလေးလဲပါသေးသည်။ သူက
ပြုတ်ကောင်းအလွန် ကြိုက်သည်။

သုံးလေးရက်လောက်ကြာတော့ ဈေးဝယ်စရာရှိတာကို
ဝယ်ပေးထားလိုက်လျှင် သူ့အဖောသူဘာသာသူ အကုန်လုပ်တတ်
ကြောင်းသိလာရသည်။ ကြိုက်သွန်လွှာလိုက်တာများ သူ့ထက်
တောင်ညီသေးသည်။ ပန်းသီးတစ်လုံးကိုစားတော့ မည်ဆိုလျှင်
အလုံးလိုက်ကိုလက်နှင့်လျှောက်စမ်းလိုက်၍ ပျော့စိစိနေရာကို

သေချာမှတ်ထားပြီး ဂရုတစိက်အခွဲနှံကာ မကောင်းသည့်
အပိုင်းကိုလိုးထုတ်ပစ်လိုက်သည်။ သူရှုပ်အကျိုး စုတ်သွားသော
အခါ အရောင်တူအပ်ချည်ရွှေးပြီး အပ်ပေါက် ထိုးပေးရန်သာ
ဂျင်နိကိုဆိုင်းသည်။ ချုပ်တာတော့ သူ့ဘာသာ သူချုပ်သည်။

ဂျင်နိတို့အိမ်ကိုတော့မကြာခဏသုဓလာ စားတတ်
သည်။ ဒါကလည်း သူတို့မိသားစုနှင့်တွေ့ချင်ဆုံးချင်တာကသာ
ပစာနဖြစ်သည်။ လူတွေနှင့်နေရလျှင် သူ့မျက်နှာက ဝင်းကြည်
နေသည်။ အထူးသဖြင့် သူအသည်းစွဲကတော့ သူ့တို့၏သား
ကလေးသုံးကောင်ဖြစ်သည်။ ရွှေနှင့် ၁၀ နှစ်၊ ဂျိမ်း- ၈ နှစ်၊
ဂျိုး- ၅ နှစ်။ ဆဲဆီးလ်က သူတို့ကို ပြောင်းဖူးပေါက်ပေါက်
လျှော့ပေးသည်။ ကိုယ်ဟန်လက်ဟန်မျက်နှာ ထားပုံးစံ အမြို့မြို့
နှင့် ငှက်ကြီးတစ်ကောင်၏စွဲနှင့် စားခန်းအကြောင်း ပုံပြင်ကိုပြော
ပြသည်။ လက်မောင်းကြွက်သုံး တွေ့ကိုညျှစ်ထုတ်ပြသည်။

သူနှင့် ဂျိုးကအဖွဲ့ကျသည်။ မြေးလေးက သူအဖိုး
ပေါင်ပေါ်တွင် အကြောမေ့ကြီးထိုင်နေတတ်သည်။ ဆဲဆီးလ်
သည် သကြားလုံးနှင့် ဦးနတ်(ဆီကြော်မှန်လက်ကောက်ဘီစ
ကွတ်)ကို အလွန်ကိုကြိုက်သည်။ သူမြေး လျေးဂျိုးကလည်း
သူနှင့်ထပ်တူ။ အချို့ရည် စုတ်ချင်လျှင် သူ့အမြို့၏ နှစ်ခမ်းကို
လက်ညှိုးလေးနှင့်လျှောက်ပွဲတ်သည်။ မနက်စောစေးစီး
ဦးနတ်စားချင်ပလားဆိုလျှင် ဂျိုးက သူ့အမြို့အိမ်ဆီသို့ပြေးလာ

တဲ့ဖြေးသူ့အဖိုးကိုရောခဲ့သေတ္တာဆီသို့၊ လက်ဆွဲခေါ်တတ်သည်။ ဒီးနတ်က ရောခဲ့သေတ္တာအထက်က စင်ကလေးမှာထားသည် လေး၊ အဖိုးကလဲ နားလည်သည်ပေါ့။

မြို့အကြီးတွေက သူတို့သူငယ်ချင်းတွေကို အိမ်သို့ ခေါ်လာဖြေးအဖိုးနှင့်မိတ်ဆက်ပေးတတ်သည်။ ရှိမ်းက “ဒီးနတ် ငါတို့ဖို့ဖို့ပဲ့။ မျက်စိလဲမမြင်ဘူး၊ နားလဲမကြားဘူး၊ စကားလဲ မပြောတတ်ဘူး။ ဒါပေမယ့် ဘာမဆိုလုပ်တတ်တယ်” ဟု ဝင့် ဝင့်ကြွားကြွားပြောတတ်သည်။

ဘာဆိုလုပ်တတ်တယ် ဆိုသည်ကတော့ ဘယ်မှာ ဟုတ် နိုင်ပါမည်နည်း။ သို့သော် သူတို့မှိသူးစုတွင်းမှာတော့ သည်လို့ပဲ ပြောရပေတော့မည်။ ဆဲဆိုးလို့ ခံယူချက်ကတော့ “ကျွ် ကျွန်းမာတယ်၊ သန့်စွမ်းတယ်၊ အချိုးကျွဲတယ်။ ကျွ်က အလုပ်လုပ်ရတာရယ်၊ ကျွ်မှာရှိနေသမျှလေးတွေရယ်ကို အရသာယူတယ်။ ဒါပါပဲ”

မျက်စိနှစ်ကွွင်းကိုဆုံးဖွဲ့လိုက်ရရှု စိတ်ဓာတ်ပုံနှင့်ပုံးကျ မှာမူ ပြန်လည်တက်ကြွဲလာသောအခါ သူသည်အသက်ရှင် နေဖို့အတွက် သူတတ်နိုင်တာမှန်သမျှဘာမဆိုပေးလိုက်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားလိုက်ဟန်ရှိသည်။ အပြန်အလုန်အားဖြင့် လည်း ဘဝကပေးလှာသမျှကို တစ်စမကျွန်အကုန်ယူသည်။ တစ်နေ့ တာအလုပ်ပြီးနားလိုက်ရသောအခါ အားရသွားမှုတွေ ပြောင်ဖွဲ့

ထွားထွားကြီးတွေကိုလက်နှင့်ပွတ်ရသပ်ရတာတွေ၊ ရှိုး၏
လက်ချောင်းကလေးက သူနှင့်ခမ်းကိုပွတ်သွားတာကို ခံလိုက်ရ[။]
တဲ့ အတွေ့လေးတွေ၊ ဘိတ္တအားလုံးကို အရသာအပြည့်ခံသည်။
‘ဆဲဆီးလဲ’က ဘဝတန်ကြေးပေးရကျိုးနပ်သည် ဟု ခံယူသည်။

ပြန်ဆိုသူ
အောင်သင်း
၂၁-၆-၂၀၀၂

တစ်ခြား ဘာသာပြန်သူတွေကတော့ ဘာသာပြန်
လိုက်ရုံးသာဖြစ်သည်။ သူတို့ကဘာမျှမပြော။ စည်းစောင့်
ကြသည်။ ကျွန်တော်ကတော့ဖြင့် ထိုစည်းကို ကျော်လိုက်ပါ
တော့မည်။ ခွင့်လွှတ်ပါ။

ယခု ကျွန်တော်ဘာသာပြန်ခဲ့သည်မှာ ဝတ္ထုမဟုတ်ပါ။
ပုံပြင်မဟုတ်ပါ။ တကယ့်လူတစ်ယောက်ဖြစ်ပါသည်။

နို့လျှော့လို့၊ အလက်ဇန်သကရိတ်လို့ သူတွေကို သူရဲ့
ကောင်းကြီးတွေအဖြစ် သမိုင်းမှာအမွှမ်းတင်ကြသည်။ သူတို့
တစ်တွေကို ဆဲဆီးလဲ လိုမွေးရာပါ အပင်း၊ အအာ နောက်တော့
မျက်မမြင်ခုက္ခာတဲ့ ဖြစ်စမ်းစေချင်လိုက်မိသည်။ သူ့လို ဖြစ်လာ

မလား၊ လောကြီးကိုနာကြည်းသွားမလားဟုလည်း စိတ်ကူး
ကြည့်လိုက်မိပါသည်။ စိတ်ကူးကြည့်မိရှုံးပါ။

“ငါသာ သူလိုဖြစ်ခဲ့ရင် သူလိုလုပ်နိုင်ပါမလား၊ သူလို
ခံနိုင်ရည်ရှိပါမလား” ဟုအထက်ထပ်စဉ်းစားကြည့်မိပါသည်။
ကျွန်ုတော်ကိုယ့်ကျွန်ုတော်မယုံကြည်းရှိုးအမှန်ဖြစ်ပါသည်။
စာဖတ်သူရော-ဘယ်လိုလဲ၊ ကျွန်ုတော်မေးမြိုပါပြီ။

စာဖတ်သူနှင့် ကျွန်ုတော် ဆွေးနွေးပါရစေ။

ကျွန်ုတော်ကတော့ ဒီဆဲဆီးလဲ ဆိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ထူးခြား
သည့်အချက်က မေတ္တာနှင့်သတ္တိဟုထင်မိပါသည်။

စာဖတ်သူက ကျွန်ုတော်ထက် စိတ်ကူးကောင်း
နိုင်ပါသည်။

* * *

ကရာဇ္ဍာအား

၁၉၅၄ လောက်ကဆိုတော့ နှစ်ပေါင်း ၅၀ လောက်ကြာ
ခဲ့ပြီဟုဆိုနိုင်ပါသည်။

ကျွန်တော်က အလယ်တန်းပြုဆရာဘဝါ။ တောင်တွင်း
ကြီး အပျိုးသားပြတိက်အတွက် စိတ်တူသဘောတူလူငယ်များ
စုစုရုံးရုံးလှပ်ရှားနေချိန်ဖြစ်ပါသည်။ ရွှေးဟောင်းသမိုင်းဝင်
ပစ္စည်းပစ္စယာ၊ ပေစာပုံရပိုင်စသည်တို့ကလည်း အတော်ကြီး
ကိုစုံလင်စပြုလာသောကြောင့် နိုင်ငံတော်အစိုးရယဉ်ကျေးမှု
ငြာနကပင် အသိအမှတ်ပြု လူရာသွင်းရပြီဖြစ်သည်။

ပြတိက်တည်ရာရှာနက တောင်တွင်းကြီးမြို့ ရွှေအင်း
တောင်ဘူရားရင်ပြင်ရှိ တန်ဆောင်းတစ်ခုထဲတွင်ဖြစ်သည်။
ကျွန်းတော်တို့လူစုသည် အားအားရှိလျှင် ထိပြတိက်တွင်စုဝေးပြီး
ရေနွေးကြမ်းသာက်ကြရင်းရောက်တတ်ရာရာပြောဆို
နေလေ့ရှိကြသည်။ ကျွန်းတော်တို့ကို “ပြတိက်အုပ်စု” ဟုခေါ်စ
မှတ်ပြုကြသည်။

ပြတိက်ပြုလုပ်ထားသည့် တန်ဆောင်းကအတော်
လေးအိုမင်းနေပါပြီ။ တစ်နေ့တွင်တော့ လေပြင်း မိုးထန်သော
ကြောင့် တန်ဆောင်းထိပ်ပေါ်ရှိ အုတ်ပြာသာဒ်ကလေးတစ်ခုမှာ
ထိုင်လဲသွားသည်။ အောက်သို့လည်းပြုတ်မကျ။ တဲ့တဲ့ လေးဖြစ်
နေသည်။ တဲ့တဲ့လေးဆိုသော်လည်း ခိုင်သင့်သလောက်ခိုင်နေ
သေးသောကြောင့် အောက်က ဝါးလုံးတွေဘာတွေ နှင့် ထိုးချ
တော့လည်းမရ။ သူကျချင်သည့်အချိန်ကျလာလိုက်လျှင်လည်း
အောက်မှာ လူတစ်ယောက်ယောက်ရှိနေက အန္တရာယ်မသေး
လှသည်တော့ တစ်ယောက်ယောက်က ခေါင်မိုးပေါ်တက်ပြီး
တွန်းနဲ့ချရတော့မည်။ နောက်ဆုံးတော့ ကျွန်းတော်ပဲတက်ပြီး
တွန်းနဲ့ချရတော့မည်။ အဖွဲ့အကြောင်းဘရွှေက စိုးရိမ်သည်။
လူငှားလိုက်ပါဟုပင် ပြောရှာသေးသည်။

ကျွန်းတော်အမိုးပေါ်ရောက်တော့ အောက်ကဂိုင်းကြည့်
ပြီးနေကြသည်။ ကျွန်းတော်က ခြေနှင့်ကန်ပြီး နဲ့နေသည်။ လူပါ

ရောကျမသွားအောင်လည်း သတိထားနေရသည်ပေါ့။ နောက်
ဆုံးအုတ်ပြာသုဒ်ပြုတ်ကျတော့မည့် အခြေသို့ရောက် လာပြီယူ
သွားသော ဝါးလုံးနှင့်ခပ်ပြင်းပြင်းထိုးလိုက်လျှင် ကျတော့မည်။
ထိုအနိုက်တွင်-

“အမယ်လေး-ကိုအောင်သင်းရယ်၊ ရှင်ရှိပေလို့သာ၊
ရှင်သာမရှိရင် ကျွန်မတို့ဘာလုပ်ရမှန်းသိမှာ မဟုတ်ဘူး”

ဟူသောအသံကိုကြားလိုက်ရပါသည်။ စာဖတ်သူက
တော့ မိန်းကလေးတစ်ယောက်က လှမ်းပြောလိုက်သည်ဟု ထင်
ပါလိမ့်မည်။ မဟုတ်ပါခင်ဗျား။ ကျွန်တို့ဆောင်းပါး “ကန့်ကူ
လက်လှည့်” ထဲကောတ်လိုက် ဦးညာဏ်စိန် ဖြစ်ပါသည်။

“ဘာလုပ်တာလဲဗျ ကိုညာဏ်စိန်ရ” ဟုကျွန်တော်က
ရယ်ပြီးမေးလိုက်တော့-

“ခင်ဗျား အားတက်အောင်လို့ အားပေးတာလေ။
ယောက်ဗျားဆိုတာ မိန်းကလေးကအားပေးလိုက်ရင် အားတက်ပြီး
‘မောဒေးဘူး ညီမလေးရ’ ဆိုတာမျိုးဖြစ်တတ်တယ်မဟုတ်လား”

အားလုံး ဂိုင်းပြီးရယ်ကြပါသည်။

နှစ်ပေါင်း ၅၀ လောက်ကြာခဲ့ပြီးသော်လည်း ကျွန်တော်
မကြာခေါ် သတိရသည်။

မကြာခေါ်သတိရမိတာလေး နောက်တစ်ခုကိုပြော
လိုက်ရညီးမည်။

ဒီအဖြစ်ကတော့ ခပ်ငယ်ငယ်က စာတစ်အုပ်တွင် ဖတ်
ခဲ့ရဖူးတာလေး ဖြစ်ပါသည်။

ပြင်သစ်ပြည်တွင် နို့လီယန် ဘုန်းမီးနေလတောက်ပြီး
စစ်ပွဲကြီးတွေဆင်နဲ့နေစဉ်ကာလ ရွှေတန်းစစ်မျက်နှာက ခြေ
လျင် တပ်စုလေးတစ်စု ဒယီးဒယိုင်ဆုတ်ခွာလာခဲ့ရသည်။
နေ့ရောညပါ မနားတမ်းတိုက်ပွဲဆင်လာရသောကြောင့် စစ်
သည် ရဲဘော်များမှာ ကိုယ်ကိုပင်မဟန်နိုင်အောင် ဖြစ်နေချေ
ပြီ။ တပ်စုမူးပိုလ်ကလေးမှာ စစ်သည်ကလေးများကို သနားလှ
သော်လည်း အရေးပါသောသတင်းတစ်ရပ်ကို နောက်တန်းတပ်
ရင်းသို့ အစီရင်ခံရညီးမည်။ ညာနေလို့မဖြစ်။ နေလုံးကျော်
မျှောင်ရှိပျိုးလာပြီ။

ထိုအဆိုက်တွင်ပင် မလှမ်းမကမ်းရှိ ချုံတစ်ခုထဲက ညည်း
သံလိုလိုကြားရသည်။ စစ်ပိုလ်ကလေးကားကိုအသင့် ထုတ်ပြီး
သွားကြည့်လိုက်တော့ အားပြတ်ပြီးလဲနေသော့ မိန်းကလေး
တစ်ယောက်ဖြစ်နေသည်။ တိုက်ပွဲဖြစ်ရာအေသော်က ပြီးရင်း
ရှောင်ရင်း အားပြတ်သွားဟန်တူသည်။ ကိုယ့်အမျိုးသမီးလေး
တစ်ယောက် ဤသို့ဖြစ်နေသည်ကို ထားပစ်ခဲ့ရှု မသင့်တော့ပြီ။
မျှောင်လည်းမျှောင်လာပြီ။ ထိုကြောင့် ထမ်းစင်တစ်ခုလုပ်ပြီး
ရဲဘော်လေးတွေ တစ်လျှည့်စီ ထမ်းလာရသည်။ ဤသို့ဖြင့်
နောက်တန်းစခန်းသို့ ပြန်ရောက်လာကြသည်။ ဒယီးဒယိုင်

မဟန်နိုင်ဖြစ်နေသော ရဲဘော်များသည် လူပိုတစ်ယောက်ကို
ပင်ထမ်းပြီး သယ်လာလိုက်ကြသေးသည်။ ကိုဉာဏ်စိန် ပြော
သလို အားတက်သွားကြသည်ပေါ့။

နောက်မှ သိလာရသည်က စစ်ပိုလ်လေးကရဲဘော်တစ်
ယောက်ကို မိန်းကလေးလိုဝင်ဆင်ပြီး ပရိယာယ်လုပ်လိုက်ခြင်း
ဖြစ်သည်။ အတူမင်လျှင်အစွမ်းထက်လှပါပေသည်။ (နောက်
ပိုင်းမှာတော့ဖြင့် ထမ်းစင်ထဲမှာ ပြုမြဲပြီးလိုက်လာသော ရဲဘော်ကို
ဂိုင်းဆဲကြလိမ့်မည်ထင်သည်။

* * *

၁၉၀၁ ဧ ၃